

ISSUE #029 • MONSEY: Parshas Acharei Mos Candle Lighting - 7:37 • Shabbos Ends - 8:42 • May 4, 2019 • 29 Nissan, 5779 • B5"D

רס התורה

DIVREI TORAH PRINTED & DISTRIBUTED BY RAMAPOST

PARSHAS ACHAREI MOS

COMING SOON: ענפי ארז
ALL NEW ORIGINAL CONTENT

ENGLISH
DIVREI TORAH

TIV HAKEHILA • SHVILEI PINCHAS • AREIVIM • MIZMOR L'DOVID
PENINIM ON THE TORAH • PARSHA PSHETEL • RAV BRAZIL • ZERA SHIMSHON

SPONSOR A DVAR TORAH

SPONSOR AN ENTIRE WEEK FOR \$360

Following Daas Torah, Ramapost is sharing the opportunity to sponsor weekly Divrei Torah.

The following publications are read by hundreds of people every Shabbos. Sponsor an individual Dvar Torah or the entire collection, in the zechus of a choleh, l'eiluy nishmas, or for someone in need. A small message can be put on the Dvar Torah of your choice which will be distributed across Monsey and online.

RESERVED

PARSHAS PINCHUS
ENTIRE WEEK OF
7/20/19

CHOOSE A DVAR TORAH TO SPONSOR
CONTACT US WITH A PARSHA AND OPTIONAL MESSAGE

\$180

Ram HaTorah
150 WEEKLY*
Compilation of Divrei Torah
(English & Hebrew)

\$126

Meoros Hatzadikkim
300 WEEKLY*
Dvar Torah & Weekly Yahrzeits
(English)

\$100 (MONTHLY)

Divrei Chizuk
800 MONTHLY*
R' Gamliel Rabinowitz
(Hebrew)

\$100

Torah Wellsprings
200 WEEKLY*
R' Elimelech Biderman
(English / Yiddish)

\$54

Sichat Hashavua & Hitkashrut
125 WEEKLY*
(Hebrew)

\$*

Areivim
400 WEEKLY*
R' Shmuel Gluck
(English)

*CONTACT INFO@AREIVIM.COM

*AMOUNT DISTRIBUTED

טיב הקהילה

בס"ד
'יו"לע"י קהילת שבת בבית ד'

בנשיאות מדרגה צ"ר גמליאל רבינוביץ שליט"א

English Edition

Acharei

5779

No.

458.360

טיב המערכת

השוכן איתם – That dwells with them

A great Rabbi once went out into the street one Shabbos, and he saw a teenager who he knew to be upstanding, but to his great dismay, the boy got in with some bad friends and *Rachmana litzlan* he discarded the yoke of Torah and mitzvos and now he found the boy sitting in the street with his friends smoking cigarettes. The Rabbi, since he knew the boy, approached him and after greeting him with Shabbat Shalom, said to him, 'You should know that in Heaven they are holding you accountable for neglecting the Torah [bitul Torah] that you are doing now!' The boy laughed and said, 'Rebbe, perhaps you do not see well, I am smoking on Shabbos and you are talking about neglecting Torah?!' The Rav replied, 'True, to my disappointment I see quite well, but you should know that aside from desecrating Shabbos in public, they are also holding you accountable for neglecting Torah now!' The words entered the heart of the boy and he did not leave him alone until he improved himself.

'And so shall he do for the Tent of Meeting that dwells with them amid their impurity' (16:16). Rashi explains: Even though they are impure, the Shechina is among them. This is encouragement for every Jew. The nature of the *yetzer* is to entice the person to sin, and then it convinces him that HaKadosh Baruch Hu does not want him anymore, *chas v'shalom*, and this is a great fallacy. HaKadosh Baruch Hu is constantly found in every Jew wherever he might be, even if *chas v'shalom*, he has fallen to very low places, he must know that HaKadosh Baruch Hu is there with him and this is what Rashi HaKadosh tells us: 'Even though they are impure, the Shechina is among them.'

True, the feeling that it is possible that HaKadosh Baruch Hu is not found with me is caused by the barriers that a person puts up since every sin a person transgresses constructs a barrier that separates between him and HaKadosh Baruch Hu, therefore, he feels and thinks that he is distant, he thinks he is exiled from the King's palace. But this is not true, Israel is called '*banim*' – 'children' as it states 'בנים אתם לה' אלוהים' (Devarim 14:1) and a father never exiles his son even if he sins against him. The moment a Jew repents, the barriers are removed and then he sees that the bond with the Creator is eternal and is never broken, not even 'amid their impurity'.

- Tiv HaTorah - Acharei

טיב ההשגחה

'The essence of the stories' - 'טיב המעשיות'

We know from Tzaddikim that the very telling of stories of Tzaddikim brings down good influences and salvations. Therefore, Chassidim and men of deeds were accustomed to tell stories of Tzaddikim to work salvations and to arouse the merits that were in those days and apply it to modern times. There were Tzaddikim who knew how to apply stories to every situation, the perfect story that would bring salvation to that particular tribulation. The three stories that are usually told before Pesach, Tzaddikim have revealed to us the propitiousness and the power to extend *panasah* with abundance for the holiday needs.

After an introduction like this, I must relate a story that happened to my good friend:

My friend called me to remind me to tell the three famous stories on the *yahrzeit* of R' Elimelech of Lizensk knowing that whoever tells them will make Pesach with abundance.

He also called me to remind me to tell the stories on Shabbos HaChodesh since there is a tradition to tell them then as well.

Since I know that his situation is not simple, I asked him to join me after Pesach to see how things went and what salvation came about because of the stories.

Before Rosh Chodesh Nissan that friend called me and told me this:

"A relative of mine came from overseas to Israel for Pesach. My wife and I discussed about inviting them for the Seder so that that they could have the proper atmosphere for the holiday. The next day I took out my cell phone to call them, when just then my phone rang in my hand and on the other end was the relative. Before I could say a word, he asked on behalf of his wife if there was any chance that they could come to us on Seder night so that they would have the holiday atmosphere. I was very pleased, and I replied that I was just about to call them to invite them, but he did not give me a chance to speak and he said: "I will cover all expenses for the holiday, I am depositing in your bank account enough to cover all the expenses for the holiday in abundance!!!" He continued to thank us and he did not let me refuse. The next day there were 10,000 shekel in my bank account, enough to make Pesach and then some!!!

My friend was excited and even I saw the beneficence, and his relative was pleased for the simple faith and the salvation that came about. I got his permission to send the story to Tiv HaHashgacha since we decided that the story should be publicized.

כ.ה.

In this parsha, the Torah details the illicit relations (18:6-30) and amazingly, this is the exact reading that we read on the most holy day of Yom Kippur. When we get to this reading everyone wonders why a reading that testifies about man when he is at such a low level and wallowing in sin, is read when the person feels elevated. He has already confessed his sins several times, and after he has purified himself by fasting and crying for his sins and at this point, he only wants to gaze at the glow of Hashem. It is just now that he is confronted by matters that apply to the lesser ones of the nation. Would it not have been more fitting to read something at this point that would encourage the person with awe and love for his Creator while he feels elevated, and to be happy with what he has, to be a servant of the King of the World, and not to mention things that would bring one down on Yom Kippur?

Perhaps this comes to teach the person that is aroused to do Teshuva that even though at this moment he regrets his sins, and the light of the holy day causes these sins to be detestable to him, and it seems to him that he will not sin with them again, he must know that on most days these negative deeds can entice him. Therefore, even now when he accepts the yoke of the Kingdom of Heaven on him, he cannot simply negate the *yetzer* that wants to kill him because of his sins. If a person is not reminded about the difficult times when he is doing Teshuva, then perhaps his Teshuva is not a real Teshuva. Perhaps his whole elevated feeling is because of where he is standing at the moment, at an elevated level, but really, he does not want to accept the yoke of the Kingdom of Heaven in every situation. Even though he expressly states that he is accepting a complete repentance and he will no longer sin, perhaps if he would be reminded of the challenge that he was confronted with he would accept this upon himself. Therefore, we remind the person that there are other tests and situations and not all times are the same. If he wants to do proper Teshuva, it is incumbent on him to accept that in every situation he will not stray from the will of HaKadosh Baruch Hu,

On the other hand, we want to encourage the person that when he remembers the problematic challenges, since he is at an elevated state, he will think to himself, 'Who would want to transgress these severe sins? How is it possible for a person to sink so low?' He will also wonder, why the Torah felt the need to warn about these situations? Any person who is at an elevated level can wonder, how is it possible to stumble with these degrading challenges? Then he will remember that he too stood facing other degrading challenges which were difficult for him to overcome and while standing in his elevated position he will wonder why he could not overcome those seemingly insignificant challenges. At this moment he will realize that these challenges had no substance. They were just the enticements of the *yetzer* telling that there was significance to these confrontations. Therefore, now, when Heaven is not testing him, he realizes that these enticements were foolish and evil spirited. He will get encouragement from this for the future since he now realizes that it was the *yetzer* within him filling him with a spirit of nonsense. That moment will be a sign for him as how to proceed, so that should he stumble again and he will have to deal with the difficult and bitter challenge, he will remember those moments when he thought that there is no substance to these enticements and this will help him overcome the challenges.

These things have to be a beacon of light for him all year long. Sometimes a person senses that he is at a higher level, it is then that he must realize that it is impossible to know what the day will bring.

Even though now, it seems to him that he will never stumble, it is possible that a day might come, and he will do something without thinking about the severity of what he is doing. Therefore, now, when he is still at a higher level, it behooves him to prepare himself for the day when he might stumble, by thinking how negative and foolish that act might be. Then, when he is faced with that challenge, he will remember the good days when he prepared himself and that there is no substance to these enticements, and then he can overpower his *yetzer*.

Even when the person finds himself in a low place, and he has not yet earned great stature, and he still does not know that the difficult challenge is nothing, he must realize that the challenge is momentary, temporary. This awareness will also help him overcome it.

HaRav HaKadosh of Kovrin zy"א would similarly expound the following posuk (Shemos 16:6) 'ערב וידעתם כי ה' הוציא אתכם מארץ מצרים ובוקר וראיתם את כבוד ה' - 'In the evening, you will know that Hashem took you out of the land of Egypt, and in the morning you will see the glory of Hashem'. 'Evening', when a person is in the category of evening, when he is smallminded. The result will be that the *yetzer* will find an opening in his heart to entice him to transgress the word of Hashem. It will seem to the person that he cannot overcome his *yetzer*. Then the advice is 'you will know that Hashem took you out of the land of Egypt', that is, do not think that you cannot succeed, for there were times when we were subjugated to Pharaoh in Egypt and it seemed to us that we would not be able to stand up to him. It was well known that due to the power of their magic no one was able to flee from there. It never entered anyone's mind that in a matter of days the power of the Egyptians would be dissolved, and everyone would realize that there was no substance to the encrustations of their uncleanness. But HaKadosh Baruch Hu, with His abundant mercy, ultimately demonstrated that there was no substance to their encrustations. When the time came, all the strange spirits dissipated, and Israel merited to be redeemed. Similarly, it is incumbent on the person to know that just as it was then, so it is now. If it seems to him that there is substance to these swirling spirits of evil, his spirit should not fall, and he should not think that he is not able to overcome his *yetzer* since he does not see a way. He must realize that the truth of the matter is that there is nothing of substance here and it is only here now to test him. Therefore, all he has to do is strengthen his resolve until Heaven has mercy on him and then it will be proven that this was just an illusion. Similarly, when a person is elevated and is in the category of 'morning', then, when his mind is clear, and he realizes that there is no substance to the winds that the *yetzer* is stirring, then, 'you will see the glory of Hashem', that is, then it is incumbent on the person to know that it is forbidden to rely on himself until the day of his death, for this is only in the category of 'the glory of Hashem' which is the kindnesses of the Omnipresent, Baruch Hu, Who protects him from the snares of the *yetzer*. But he must realize that he lives in the mundane world and it is quite possible that in time he will stumble into one of these traps and the spirit of the *yetzer* will confront him with a difficult challenge. Therefore, it is incumbent on him to know now, when he is at a higher level and he recognizes the deceptions of the *yetzer* and already knows that they are only nonsense and evil spirited, then he will be able to withstand the difficult times. He will have the wherewithal to stand against it.

Hashem Yisbarach should help us that we not stumble with the traps of the *yetzer*, and we should merit to innocently go in the paths of Hashem Yisbarach.

Nadav and Avihu Sacrificed Their Lives in Place of Their Father Aharon Who Yearned to Atone for the Cheit HaEigel

In this week's parsha, parshas Acharei, we read (Vayikra 16, 1): "וידבר ה' אל משה אחרי מות שני בני אהרן בקרבם לפני ה' ויאמר ה': אל משה דבר אל אהרן אחיך, ואל יבוא בכל עת אל הקודש מבית לפרוכת אל פני הכפורת אשר על הארון ולא ימות כי בענן אראה על הכפורת. בזאת יבוא אהרן אל הקודש—Hashem spoke to Moshe after the death of Aharon's two sons, when they approached before Hashem, and they died. And Hashem said to Moshe: Speak to Aharon, your brother—he may not come at all times into the Sanctuary, within the "parochet" (curtain), in front of the "kaporet" (cover) that is upon the "aron," and he will not die; for with a cloud I appear upon the "kaporet." With this shall Aharon come into the Sanctuary—with a bull, a young male of cattle, for a "chatat" and a ram for an "olah."

Rashi comments on the juxtaposition of the death of Aharon's two sons and HKB"H's warning to Aharon: "ואל יבוא בכל עת אל הקודש מבית לפרוכת-- he may not come at all times into the Sanctuary, within the "parochet." Based on the Toras Kohanim, Rashi explains that Aharon was prohibited from entering the Kodesh HaKodashim throughout the year with the exception of Yom HaKippurim; so that he would not die as his two sons did—in their attempt to offer the "ketores" (incense) in the Kodesh HaKodashim. Here are the words of Rashi:

וידבר ה' אל משה אחרי מות שני בני אהרן וגו', מה תלמוד לומר, היה רבי אלעזר בן עזריה מושלו, משל לחולה שנכנס אצלו רופא, אמר לו אל תאכל צונן ואל תשכב בטחב, בא אחר ואמר לו, אל תאכל צונן, ואל תשכב בטחב, שלא תמות כדרך שמת פלוני, זה זרזו יותר מן הראשון, לכך נאמר אחרי מות שני בני אהרן.

ויאמר ה' אל משה דבר אל אהרן אחיך ואל יבוא, שלא ימות כדרך שמתו בניו, ולא ימות, שאם בא הוא מת. כי בענן אראה, כי תמיד אני נראה שם עם עמוד ענני, ולפי שגלוי שכינתי שם, יזהר שלא ירגיל לבוא. זהו פשוטו. ומדרשו לא יבוא כי אם בענן הקטרת ביום הכיפורים.

What is the Torah teaching us? Rabbi Elazar ben Azaryah provides a parable. It is comparable to a sick person who is visited by a doctor. He instructs him not to eat cold food and not to lie in a damp, chilly place. Another doctor comes and says to him, "Do not eat cold food, and do not lie in a damp, chilly place, so that you will not die like so-and-so died." This

one roused him more than the first. Therefore, the passuk states: "After the death of Aharon's two sons."

"And Hashem said to Moshe: Speak to Aharon, your brother—he may not come . . ." so that he will not die the way that his sons died. For, if he comes, he will die. For, I always appear there with My pillar of cloud; and because the revelation of My Shechinah is there, he should take care not to come there regularly. This is the simple interpretation of the passuk. According to the Midrashic interpretation, the passuk informs us that he may not come into the Sanctuary except with the cloud of the "ketores" on Yom HaKippurim.

Let us present several perplexing issues which are worth reconciling. Why did HKB"H admonish Aharon not to enter the Kodesh HaKodashim, so that he would not die in the manner that his sons died? Most certainly, even if his sons hadn't died, Aharon—the holy and pure Kohen Gadol—would have heeded HKB"H's warning to the letter of the law: "ואל יבוא בכל עת אל הקודש"-- he may not come at all times into the Sanctuary. So, why was it necessary for HKB"H to add the fact that he shouldn't die like his sons did?

Additionally, the passuk states: "אחרי מות שני בני אהרן"—after the death of Aharon's two sons. It does not identify them as Nadav and Avihu. In fact, the Zohar hakadosh (Acharei 56b) notes this oddity: "אחרי מות שני בני אהרן, רבי יוסי אמר, אחרי מות נדב ואביהוא מבני ליה, מאי טעמא"—the passuk should have mentioned their names; we know that Nadav and Avihu were his sons.

They Approached Hashem and Died a Sudden Painless Death

Let us begin our inquiry by presenting the commentary of the Ohr HaChaim hakadosh regarding the words: "After the death of Aharon's two sons, when they approached before Hashem, and they died." He explains that they come to teach us that Aharon's two sons died, because they got too close to Hashem; their lives expired due to their extreme devotion, consistent with the notion

of (Shir HaShirim 5, 6): “נפשי יצאה בדברו”—**my soul departed at His decree!** Here are his holy words of inspiration:

“דיבר ה' למשה דרך מיתתו, שהיתה על זה האופן בקרבנות לפני ה', פירוש שנתקרב לפני אור העליון בחיבת הקודש ובה מתו, והוא סוד הנשיקה שבה מתים הצדיקים. והנה הם שווים למיתת כל הצדיקים, אלא שההפרש הוא, שהצדיקים הנשיקה מתקרבת להם, ואלו הם נתקרב לה, והוא אומרו בקרבנות לפני ה'.

ואומרו 'וימותו' בתוספות וא", רמז הכתב הפלאת חיבת הצדיקים, שהגם שהיו מרגישים במיתתם, לא נמנעו מקרוב לדביקות נעימות עריבות ידידות חביבות חשיקות מתיקות עד כלות נפשם מהם והבן. ובחינה זו אין מכיר איכותה, והיא מושללת ההכרה, לא מפי מין האנושי ולא מפי כתבו, ולא תושג בהשערות מושכל הגשם”.

He explains that this is the concept of the “divine kiss” by which the tzaddikim die—“misas neshikah.” There is one difference, however; in general, the kiss approaches them (the tzaddikim); in this instance, they approached Hashem, as indicated by the passuk.

The Ohr HaChaim teaches us an important principle regarding the deaths of Nadav and Avihu. Not only did their lives expire due to their extreme closeness and devotion to Hashem, but they sacrificed their lives willingly for the sake of “kedushas Hashem.” We must endeavor to explain why Nadav and Avihu saw fit to sacrifice their lives for the purpose of sanctifying the holy name on the day of the inauguration of the Mishkan.

Furthermore, we must attempt to reconcile the Ohr HaChaim’s incredible explanation—that their lives expired by virtue of a “divine kiss”—with the Torah’s explicit statement that they died, because they offered an alien fire—“aish zarah”—without being instructed to do so. For, it states in parshas Shemini (Vayikra 10, 1): “ויקחו בני אהרן נדב ואביהוא אש מוחתתו ויתנו בהן אש וישימו עליה קטורת: ויקריבו לפני ה' אש זרה אשר לא צוה אותם, ותצא אש מלפני ה' ותאכל אותם וימותו” —the sons of Aharon, Nadav and Avihu, each took his fire-pan (“machta”), they put fire in them and placed incense upon it; and they brought before Hashem an alien fire that He had not commanded them. A fire came forth from before Hashem and consumed them, and they died before Hashem.

Additionally, we find another dimension regarding the extreme kedushah of Nadav and Avihu. In parshas Shemini, immediately after their deaths, Moshe reveals to Aharon (ibid. 3): “ויאמר משה אל אהרן הוא: “I will be sanctified through those who are close to Me, and I will be honored before the entire people”; and Aharon fell silent. Rashi comments:

“הוא אשר דיבר וגו', היכן דיבר, (שמות כט-מג) ונועדתי שמה לבני ישראל ונקדש בכבודי, אל תקרי בכבודי אלא בכבודי. אמר לו משה לאהרן, אהרן אחי יודע הייתי שיתקדש הבית במידועיו של מקום, והייתי סבור או כי או כך, עכשיו רואה אני שהם

גדולים ממוני וממוך... ועל פני כל העם אכבד, כשהקב"ה עושה דין בצדיקים מתיירא ומתעלה ומתקלט, אם כן באלו כל שכן ברשעים, וכן הוא אומר (תהלים סח-לו) נורא אלקים ממקדשיך, אל תקרא ממקדשיך אלא ממקודשיך”.

“Of this did Hashem speak . . .” Where did He speak? “I shall meet there with Bnei Yisrael, and it shall be sanctified through My honor.” Do not read this word as בכבודי—through My honor—but rather as במכובדי—through My honored ones. Moshe said to Aharon, “Aharon my brother, I knew that the House would become sanctified through those intimate with the Omnipresent. I was under the impression that it would be either through me or through you. Now I see that they are greater than me and you . . .” and I will be honored before the entire people”: When HKB”H carries out judgment against the tzaddikim, He is feared and exalted and lauded; if it is so with these, it is all the more so with the wicked. Thus it says: “G-d is feared from Your Sanctuary.” Do not read ממקדשיך—from Your Sanctuary—but rather ממקודשיך—from Your sanctified ones.

This teaches us an amazing fact. From the very onset, even before the Mishkan was erected, HKB”H chose Nadav and Avihu to sanctify His name via their deaths on that momentous occasion. Conveying this point, HKB”H said to Moshe: “I shall meet there with Bnei Yisrael, and it shall be sanctified through My honor.” In other words, on the day that My Shechinah descends upon the Mishkan, I will be sanctified through My honored ones—who will die for the sake of “kedushas Hashem.” Moshe Rabeinu thought that He was referring to himself or to Aharon. When he realized that HKB”H chose Nadav and Avihu for this purpose, he concluded: “Now I see that they are greater than me and you.”

Thus, we are presented with a confusing contradiction with regards to the characters of Nadav and Avihu. On the one hand, as attested to by Moshe Rabeinu, they were greater than Moshe and Aharon. After all, HKB”H chose them to sanctify His name. This coincides beautifully with the Ohr HaChaim’s notion that they died by means of a “divine kiss”: “בקרבנות לפני ה' וימותו”—as they drew near to Hashem, they died. On the other hand, the Torah attests to the fact that they offered an alien fire without being commanded to do so by Hashem.

The Sons of Aharon Only Died because They Taught a Halachah in the Presence of Their Teacher Moshe

I would like to propose a solution to this perplexing riddle based on the divergent viewpoints we find in the Midrash concerning the sin of Nadav and Avihu, resulting in their unusual death. The divine

Tanna, Rabbi Eliezer the great, teaches us a tremendous chiddush. The only reason they died was because they taught a halachah in the presence of their teacher, Moshe—as we have learned in the Gemara (Yoma 53a): “רבי אליעזר אומר, לא מתו בני אהרן אלא על שהורו: הלכה בפני משה רבן, מאי דרוש, (ויקרא א-ז) ונתנו בני אהרן הכהן אש על המזבח, אף Rabbi Eliezer says: **The sons of Aharon died only because they rendered a legal decision (halachah) in the presence of Moshe, their teacher. What did they expound? It states: “The sons of Aharon shall place a fire on the mizbeiach.” They inferred from this passuk that even though the fire comes down from heaven, there is a mitzvah to bring fire from ordinary sources.** Rashi explains: **“Even though they pronounced the correct ruling, they were punished for not obtaining permission.”** According to Rashi, Nadav and Avihu ruled correctly; nevertheless, it was considered a sin, because they did so in the presence of their teacher, Moshe.

At this point, we should make one point clear to avoid a misconception. We should not think that every time they sacrificed korbanos fire came down from the heavens. The Torah teaches us that on the inaugural day of the Mishkan, in the times of Moshe, a fire descended from above onto the copper mizbeiach (Vayikra 9, 24): **“ותצא אש מלפני ה' ותאכל על המזבח את העולה ואת החלבים”** -- **a fire went forth from before Hashem and consumed upon the mizbeiach the olah and the fats.** That fire remained on the mizbeiach until the times of Shlomo HaMelech. Then the fire moved to the stone mizbeiach in the Beis HaMikdash. It remained there until Menasheh the King of Yehudah removed the fire.

The source for this information is found in the Gemara (Zevachim 61b): **“אש שירדה מן השמים בימי משה, לא נסתלקה מעל מזבח הנחושת אלא בימי שלמה, ואש שירדה בימי שלמה לא נסתלקה עד שבא מנשה וסילקה—the fire that descended from heaven in the times of Moshe did not depart from the copper mizbeiach until the times of Shlomo; and the fire that descended in the times of Shlomo did not depart until Menasheh came and removed it.** Rashi explains: **“לא נסתלקה, שבשעת המסעות כופין עליו פסכת ומניחין—אותה במקומה. אלא בימי שלמה, שנסתלקה משם למזבח אבנים שעשה שלמה”** **“it did not depart”**: During the journeys (in the midbar), they covered it with a copper pot and left it in its place. **“Until the times of Shlomo”**: It departed that location and moved to the stone mizbeiach that Shlomo built.

Hence, Nadav and Avihu inferred from the passuk: **“ונתנו בני אהרן—הכהן אש על המזבח—that even though fire descended from heaven on the day of the inauguration of the Mishkan and remained their constantly; מצוה להביא מן ההדיוט—it is a mitzvah to bring fire from ordinary sources.** From Rashi it is evident that Nadav

and Avihu inferred correctly. So, when the Torah states that they offered: **“אש זרה אשר לא צוה אותם”—it means that they were not instructed by Moshe to bring that fire; rather, they rendered the ruling themselves in the presence of their teacher. Therefore, the Torah describes it as: “אש זרה”—an alien fire.**

In fact, this explanation presents two difficulties. Firstly, there is the question posed by the Maharsha on Rabbi Eliezer's question in the Gemara (Eiruvim 63a). How can it be suggested that they rendered a halachic decision regarding an issue that is stated explicitly in the Torah: **“ונתנו בני אהרן הכהן אש על המזבח—the sons of Aharon shall place a fire on the mizbeiach.** Furthermore, according to the Gemara (Eiruvim 54a), Moshe Rabeinu taught Aharon and his sons the entire Torah several times. That being the case, how can we claim that they taught a halachah in the presence of Moshe, when they were merely fulfilling a directive stated explicitly in the Torah?

Secondly, there is the question posed by Tosafos (ibid.). The passuk in question: **“ונתנו בני אהרן הכהן אש על המזבח”** is stated in relation to the korbanos sacrificed by the kohanim on the outer, copper mizbeiach. There the fire came down from heaven to consume the korbanos, as it states (Vayikra 9, 24): **“ותצא אש מלפני ה'—a fire went forth from before Hashem and consumed upon the mizbeiach the olah and the fats; the people saw and they praised and fell upon their faces.** Regarding those offerings, it states that even though fire descended from above, it was still a mitzvah to bring fire from a human source.

Now, in Torat Kohanim, we are taught that Nadav and Avihu entered the Kodosh HaKodashim to burn the “ketores.” Hence, HKB”H warns Aharon in this week's parsha not to enter the Kodosh HaKodashim as his sons did throughout the year except on Yom HaKippurim. This fact can also be deduced from the statement in the Gemara (Sanhedrin 52a): **“שני חוטיני של אש יצאו מבית קודש הקדשים ונחלקו לארבע, ונכנסו שנים בחוטמו של זה ושנים בחוטמו של זה—two strands of fire emerged from the chamber of the Kodosh HaKodashim and split into four; two entered this one's nostrils and two entered this one's nostrils; and they consumed them.**

So, how is it possible to claim that they entered the Kodosh HaKodashim to offer the “ketores,” because they expounded on the passuk: **“ונתנו בני אהרן הכהן אש על המזבח, אף על פי שהאש יורדת מן השמים, מצוה להביא מן ההדיוט”** This passuk and exposition do not pertain to the Kodosh HaKodashim; the heavenly fire only descended to consume the korbanos offered on the outer mizbeiach. These questions are left unanswered, requiring further investigation.

Nadav and Avihu Were Consumed as a Form of Inauguration of the Sacrificial Service

I was struck by a wonderful idea which I would like to offer up on the royal table. First, let us provide the simple interpretation of Moshe's statement to Aharon after the deaths of Nadav and Avihu: **הוא** "of this did Hashem speak, saying: **"I will be sanctified through those who are close to Me, and I will be honored before the entire people."** As mentioned above, Rashi comments: **כשהקב"ה עושה דין בצדיקים מתיירא ומתעלה ומתקלס**, **when HKB"H carries out judgment against the tzaddikim, He is feared and exalted and lauded; if it is so with these, it is all the more so with the wicked.** It behooves us to understand why HKB"H, the King of Kings, chose to sanctify His name in this dramatic fashion--**"בקרובי אקדש"**, through those close to Him—specifically on the day of the inauguration of the Mishkan—the day on which He rested His Shechinah on the Mishkan.

It is well-known that the purpose of building the Mishkan was so that Yisrael could offer korbanos there, as the Rambam writes (Hilchos Beis HaBechirah 1, 1): **מזכות עשה לעשות בית לה' מוכן להיות** (שמות כה-ח) ועשו לי מקריבים בו הקרבנות, וחוגגין אליו שלוש פעמים בשנה שנאמר (שמות כה-ח) ועשו לי מקדש, וכבר נתפרש בתורה משכן שעשה משה רבינו והיה לפי שעה.

Furthermore, we are familiar with the Ramban's opinion (Vayikra 1, 9) that the reason HKB"H commanded the sinner to bring a korban as his form of atonement was: **כדי שיחשוב אדם בעשותו** "כדי שיחשוב אדם בעשותו, וראוי לו שישפך דמו וישרף גופו, לולא חסד כל אלה, כי חטא לאלקיו בגופו ובנפשו, וראוי לו שישפך דמו וישרף גופו, לולא חסד הבורא שלקח ממנו תמורה, וכיפר הקרבן שיהא דמו תחת דמו, נפש תחת נפש, וראשי אברי הקרבן כנגד ראשי אבריו." **While doing all of these things, the person should recognize that he has sinned against his G-d in body and soul, and it would have been fitting for his blood to have been spilled and his body to have been burned—were it not for the chesed of the Creator, Who accepted a substitute from him. The korban provides atonement by providing its blood in place of his blood, its life in place of his life and the sacrificial animal's major limbs in place of his major limbs.**

According to this understanding, HKB"H willingly accepts the sinner's offering only on the condition that he performs teshuvah for his transgressions. He must truly believe that he deserved to have his own blood spilled, were it not for HKB"H's mercy and kindness to accept the sacrificial animal as his substitute. David HaMelech expresses this fact as follows (Tehillim 51, 18): **כי לא תחפוץ זבח ואתנה**—**for You do not desire a sacrifice, else I would give it; an olah You do not want. The sacrifices G-d desires are a broken spirit; a broken and contrite heart, O G-d, You will not despise.**

We can now appreciate why HKB"H chose to sanctify His name specifically on the inaugural day of the Mishkan with the deaths of Nadav and Avihu, as an example of: **"בקרובי אקדש ועל פני כל העם"** **אכבד**. He did not want Yisrael to erroneously think that now that the Mishkan was erected, they need not fear punishment from HKB"H for their transgressions any longer; for, they could now bring a korban to atone for their sins. Therefore, HKB"H arranged to have His name sanctified by exacting judgment from tzaddikim, such as Nadav and Avihu. In this manner, Yisrael would learn that: **"If it is so with these, it is all the more so with the wicked."**

Aharon Yearned to Sacrifice His Life to Aton for the Cheit HaEigel

Continuing on along this exalted path, let us endeavor to explain the deaths of Nadav and Avihu in greater depth. We know that Aharon HaKohen chose to make the eigel for the people rather than sacrificing his life for kedushas Hashem. Chur had already been killed for refusing their request to make the eigel. Aharon figured that if Yisrael killed him as well, there would be no hope of saving Yisrael or remedying their transgressions. This is explained by the Gemara (Sanhedrin 7a) elucidating the passuk (Shemos 32, 5):

"וירא אהרן ויבן מזבח לפניו, מזה ראה. אמר רבי בנימין בר יפת אמר רבי אלעזר, ראה חור שזובח לפניו, אמר אי לא שמענא להו, השתא עבדו לי כדעבדו בחור, ומיכיים בי (איכה ב-ב) אם יהרג במקדש ה' כהן ונביא, ולא הויה להו תקנתא לעולם, מוטב דליעבדו לעגל אפשר הויה להו תקנתא בתשובה."

"Aharon saw and built a mizbeiach before him." What did he see? Rabbi Binyamin the son of Yefes said in the name of Rabbi Elazar: He saw Chur slaughtered before him. He figured: If I do not do as they wish, they will now do to me what they did to Chur, and they will fulfill through me the words of the passuk (Eichah 2, 20): **"Should a kohen and a navi be killed in the Sanctuary of Hashem."** As a consequence, there will never be a remedy for them; therefore, it is preferable that they make an eigel—leaving open the possibility that they will have a remedy by means of teshuvah.

This is explained at greater length in the Midrash (V.R. 10, 3). It was for this reason that HKB"H chose to hand over the position of Kohen Gadol to Aharon. The Midrash elucidates the following passuk (Tehillim 45, 8): **"אהבת צדק ותשנא רשע על כן משחר אלקים אלקיך"**—**You love righteousness and hate wickedness; therefore, Elokim, your G-d, has anointed you with oil of joy from among your peers.**

"בשעה שעשו ישראל אותו מעשה, בתחילה הלכו אצל חור אמרו לו (שמות לב-א) קום עשה לנו אלהים, כיון שלא שמע להו עמדו עליו והרגוהו... ואחר כך הלכו אצל אהרן אמרו לו קום עשה לנו אלהים, כיון ששמע אהרן כן מיד נתיירא... אמר אהרן מה אעשה, הרי הרגו את חור שהיה נביא, עכשיו אם הורגים אותי שאני כהן, מתקיים עליהם המקרא שכתוב (איכה ב-ב) אם יהרג במקדש ה' כהן ונביא, ומיד הם גולין... אמר אהרן אם בניני

הן [את העגל] אותו הסירחון נתלה בהן, מוטב שיתלה הסירחון בי ולא בישראל... אמר לו הקב"ה לאהרן, אהבת צדק, לצדק את בני ושנאת מלחייבן, על כל מושחך אלקים אלקיך, אמר לו. חייך שמכל שבעו של לוי לא נבחר לכהונה גדולה אלא אתה.

When Yisrael performed that ignoble deed, they originally approached Chur. When he refused their request, they attacked him and killed him. Next, they approached Aharon, asking him to make them a god. Hearing their request, Aharon became filled with fear. He deliberated as to how to proceed. They had already killed Chur, who was a prophet. If they now killed him, a kohen, they would in effect be fulfilling the passuk (Eichah 2, 20): **“Should a kohen and a prophet be slain in the sanctuary of Hashem,”** they would be exiled immediately. If they build the “eigel,” they will be held accountable for this despicable act; it is preferable that I be held accountable and not Yisrael. HKB”H said to Aharon: For attempting to vindicate My children (**loving righteousness**) and not wishing to hold them accountable (**hating wickedness**), **your G-d anointed you.** From the entire tribe of Levi, only you will be chosen to fill the position of Kohen Gadol.

Thus, we have an explicit source indicating that Aharon was indeed ready and willing to be slain for the sake of kedushas Hashem, as Chur was. Yet, he prevented himself from doing so, in order to save Yisrael from extermination, even though it meant making the eigel. Now, in the aftermath of the cheit ha'eigel, Moshe Rabeinu came down from the mountain and gathered together all of shevet Levi. They took up their swords and killed every person that had sinned with the eigel. Then Moshe prevailed upon Yisrael to perform “teshuvah sheleimah”—total, sincere teshuvah. It is reasonable to conjecture, with the utmost fear and love, that at that point, Aharon yearned to sacrifice himself for the sake of kedushas Hashem, to atone for his part in the cheit ha'eigel. For, although his intent was l'shem shamayim—to spare Yisrael from annihilation—nevertheless, his actions resulted in a tremendous “chilul Hashem.” Furthermore, the Gemara states (Yoma 86a) that there is no atonement for “chilul Hashem” until the day one dies.

This then is the significance of the passuk in parshas Shemini (Vayikra 9, 7): **“ויאמר משה אל אהרן קרב אל המזבח ועשה את חטאתך ואת עולתך וכפר בעדך ובעד העם”**—**Moshe said to Aharon: Approach the mizbeiach and offer your chatas and your olah and provide atonement for yourself and for the people.** Rashi comments: Moshe instructs him to approach the mizbeiach, **because Aharon was embarrassed and afraid to approach. Moshe said to him, “Why are you embarrassed? This is what you were selected for.”** The Ramban explains that he was embarrassed and afraid to approach, because his participation contributed to the making of the eigel. We can suggest that this is the message Moshe was conveying to Aharon: **“למה אתה בוש לך נבחרת”--“Why are you embarrassed? This**

is what you were selected for.” On the contrary, precisely because you sacrificed yourself in order to save Yisrael from annihilation, you were chosen to be the Kohen Gadol and to atone for Yisrael.

Nadav and Avihu Sacrificed Their Lives in Place of Their Father Aharon

Now, let us accept the challenge and reconcile the difficulties presented earlier. The Tanna Rabbi Eliezer said: **“לא מותו בני אהרן אלא על שהורו הלכה בפני משה רבן, מאי דרוש, ונתנו בני אהרן הכהן אש על המזבח, אף על פי שהאש יורדת מן השמים, מוצה להביא מן ההדיוט”** -- **The sons of Aharon died only because they rendered a legal decision in the presence of Moshe, their teacher. What did they expound? It states: “The sons of Aharon shall place a fire on the mizbeich.” They inferred from this passuk that even though the fire comes down from heaven, there is a mitzvah to bring fire from ordinary sources.** Recall that the Maharsha asks what halachah did they render in the presence of their teacher, Moshe? The passuk specifically states that the sons of Aharon must bring fire. We also presented the question posed by the Tosafists. They note that the passuk in question deals with the korbanos offered on the outer mizbeich and not with the burning of the incense in the Kodesh HaKodashim.

Based on what we have just discussed, let us propose an explanation. Nadav and Avihu—who were as great as Moshe and Aharon, according to Moshe Rabeinu's own testimony—perceived that their father Aharon yearned to sacrifice himself for the sake of kedushas Hashem, in order to atone for his part in the making of the eigel. They also perceived, as a result of their extreme kedushah, that HKB"Y did not wish him to actually sacrifice his life; He wanted Aharon to serve Hashem with his entire being while alive in the capacity of Kohen Gadol to atone for Yisrael. Therefore, they decided to sacrifice their own lives in place of their father's; they entered the Kodesh HaKodashim to burn the ketores, even though they realized that doing so was accompanied by great peril.

Yet, from where did they know that they were permitted to take their father's place and sacrifice their own lives in Aharon's stead? This is the allusion Rabbi Eliezer cleverly provides us with: "לא מתו בני אהרן אלא על שהורו הלכה בפני משה רבן"—in other words, they rendered a halachah in the presence of their teacher, Moshe; they deduced something that Moshe had not revealed to them.

Rabbi Eliezer goes on to explain that they revealed that they were entitled to sacrifice their own lives in place of Aharon's: **"ואי דרוש, מצוה להביא מן. ונתנו בני אהרן הכהן אש על המזבח, אף על פי שהאש יורדת מן השמים, וההדיוט"** In other words, Nadav and Avihu ascertained through their immense kedushah that when HKB"H said to Moshe: **"ונתנו בני אהרן--the sons of Aharon shall place a fire on the mizbeiach—**HKB"H was actually alluding to the fact that the sons of

Aharon themselves should sacrifice their own lives in place of Aharon; they should be consumed by fire in order to sanctify Hashem.

This, in fact, was their elucidation: “אף על פי שהאש יורדת מן השמים”—even though fire descends from the heavens to consume the korbanos on the mizbeiach; “מצוה להביא מן ההדיוט”—nevertheless, they should also sacrifice themselves on the fire to be consumed as atonement for the cheit ha’eigel. Seeing as they ascertained this interpretation on their own—i.e. they did not receive this interpretation from their teacher, Moshe—it was considered as if they rendered a halachah in the presence of their teacher.

Now, when the passuk states: “וִיקָרְבוּ לִפְנֵי ה' אֵשׁ זָרָה אֲשֶׁר לֹא צִוָּה” **“and they brought before Hashem an alien fire that He had not commanded them** explicitly to bring. For, in general, HKB”H does not desire human sacrifice; He desires that we bring korbanos from animals. Yet, they performed this deed in the category of “eino mitzveh v’oseh”—one who performs a mitzvah without being commanded to do so. For, they perceived that this was the will of HKB”H, as alluded to by His statement: “וְנִתְּנוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֵן אֵשׁ עַל” **“the sons of Aharon shall place a fire on the mizbeiach.**

According to this interpretation, it turns out that from the perspective of the entire nation of Yisrael, it appeared as if they had rendered a halachic decision in the presence of their teacher—when they burned incense in the Kodesh HaKodashim. Because fire emanated from Hashem and consumed them, the name of Heaven was sanctified due to their act, a fulfillment of the words: “בְּקִרְבֵּי אֲקֹדֶשׁ”—**through those close to Me, I will be sanctified.** This stirred Yisrael and made them realize that if the tall and mighty are punished so severely how much more so would HKB”H punish them if they transgressed his precepts. In truth, however, Nadav and Avihu were holy and pure men who sacrificed their lives for the sake of kedushas Hashem, in place of their father Aharon. This enabled Aharon to dedicate the rest of his life to sanctifying Hashem in the capacity of the Kohen Gadol.

All of Yisrael Will Mourn the Conflagration because They Caused It with the Cheit HaEigel

Based on what we have learned, we can now appreciate the significance of Moshe’s declaration regarding the deaths of Nadav and Avihu (Vayikra 10, 6): “כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל יִכְבּוּ אֶת הַשְּׂרָפָה אֲשֶׁר שָׂרַף ה'”—**the entire House of Yisrael will lament the conflagration that Hashem ignited.** As explained, Nadav and Avihu were consumed by fire, because they sacrificed their lives for the sake of kedushas Hashem in place of their father Aharon; this enabled him to serve as Kohen Gadol. Therefore, the entire nation of Yisrael that forced

Aharon to make the eigel, and thereby ultimately caused the deaths of Nadav and Avihu, mourned the conflagration ignited by Hashem.

This now sheds light for us on the following pesukim in this week’s parsha: “וַיִּדְבֹר ה' אֶל מֹשֶׁה אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי אַהֲרֹן”; here HKB”H refers to them specifically as: **“שְׁנֵי בְנֵי אַהֲרֹן”—Aharon’s two sons—**rather than by their two names. He is teaching us that they died, because they sacrificed their lives in place of their father, Aharon. In this manner, they revealed their devotion to their father’s honor as **“בְּנֵי אַהֲרֹן”**. HKB”H goes on to prove that they willingly sacrificed their own lives in place of Aharon: **“בְּקִרְבָּתָם לִפְנֵי ה' וַיָּמוּתוּ”**—for they merited a gentle death by “divine kiss” due to their closeness to Hashem—as explained by the Ohr HaChaim hakadosh.

Therefore, HKB”H sees fit to warn Aharon: **“וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה דַּבֵּר אֶל אַהֲרֹן אַחִיךָ, וְאֵל יָבוֹא בְּכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ מִבֵּית לְפָרוּכָת אֵל פְּנֵי הַכְּפֹרֶת אֲשֶׁר עַל הָאָרוֹן”**—not to enter the Kodesh HaKodashim at any time he so desired, so that he would not die. HKB”H was not warning Aharon not to enter the Kodesh HaKodashim, so that he would not be punished as his sons were; for, Aharon would have obeyed the will of Hashem even without the threat or fear of punishment. Rather, HKB”H was admonishing Aharon not to follow in the footsteps of his sons—not to sacrifice his life for the sake of kedushas Hashem by entering the Kodesh HaKodashim as they did. For, HKB”H did not want him to die for the sake of kedushas Hashem; He wanted Aharon to remain alive and serve Him as the Kohen Gadol.

According to this interpretation, HKB”H’s statement: **“וְלֹא יָמוּת”—and he will not die—**is inseparable from His request that Aharon not die in the manner that his sons died. For this reason, HKB”H adds the following: **“בְּזֹאת יָבוֹא אַהֲרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ בְּפָר בֶּן בָּקָר לְחֻטָּאת”**—if Aharon truly desires to sacrifice his life, he should do so by means of the sacrificial service. He should have in mind that everything being done to the korban should in fact be done to him; however, he should not actually sacrifice his own life.

Thus, we can conclude that Nadav and Avihu were truly holy and pure men, who sacrificed their lives for the sake of kedushas Hashem in place of their father, Aharon. It was not for naught that Moshe described them as being greater than him and Aharon. Due to their immense kedushah, they merited a special death; their lives expired with a “divine kiss,” as the Ohr HaChaim explains regarding the passuk: **“בְּקִרְבָּתָם לִפְנֵי ה' וַיָּמוּתוּ”**. As to the statement that they offered an alien fire which they were not commanded to bring, this refers to the fact that they sacrificed themselves of their own free will as those who are not commanded to perform a mitzvah but choose to do so nonetheless.

Donated by Family Madeb for the Refuah Shelimah of Lea bat Virgini

To receive the mamarim by email: mamarim@shvileipinchas.com

To sponsor or dedicate
this publication, please
call the Areivim office:
845-371-2760 or email
info@areivim.com

Areivim

LIFELONG SUCCESS

EMERGENCY HOTLINE
Dial: 845-371-2760
or Text: 914-490-8129
and type the word
"EMERGENCY"

845-371-2760

INFO@AREIVIM.COM

WWW.AREIVIM.COM

To subscribe to the Weekly Email, please email info@areivim.com
and enter "Subscribe" into the subject line.

Visit www.TorahAnytime.com to listen to
Rabbi Shmuel Gluck's lecture about **MAKING THE SEDER**

By Rabbi Shmuel Gluck

When Hashem instructs Klal Yisroel with regard to the laws of marriage and relations, he tells them not to act like the Mitzri'im or Cana'anim. Rashi explains that these two nations are mentioned because they are the worst of all the nations. Rav Moshe Feinstein, in Derash Moshe, asks why the worst nations are mentioned. Would it not have been a stronger call for modesty if Klal Yisroel were told not to act even like the "better" nations?

Rav Moshe answers that it was not necessary to mention any of the nation's names, since the Aveiros were already listed. The purpose of mentioning those two nations was to highlight how bad people can become, if they do not take clear steps to protect themselves from doing Aveiros.

How should people protect themselves? They need to create boundaries,

several steps prior to the actual sin. For example, people are not allowed to kill. To avoid the temptation of murder, they should avoid being jealous and taking revenge. To avoid the Aveiro of Arayos (immoral relationships), people should avoid Yichud, men and women being alone in a room, and in general, speaking to one another.

I speak to many people who ask me how Hashem can expect them to keep their thoughts pure. I ask them back how many unmonitored hours they have watched on a computer. The answer is always, "Too many". I have also been asked how people can be expected to wake up for Shacharis. I ask them back, "What time do you go to sleep at night?". Again, the answer is always, "Too late". **People are responsible to consider their decisions several steps before they are confronted with the challenges they will eventually face.** Otherwise, they will not be able to make the right decisions.

When People Hate Their Friends

By Rabbi Shmuel Gluck

The scenario that I am going to describe happened several times in recent weeks, and its lesson is particularly timely during the Sefira period. Rabbi Akiva's students died because of a lack of respect for each other. It is fair to assume that such great students did not openly mistreat each other. Whatever they lacked in their interactions between peers must have been subtle, unnoticed, and possibly limited to their thoughts, as opposed to their behaviors. This makes the Sefira period an opportune time to discuss the subtle, often ignored, challenges Bein Odom L'chavero, between people and their friends.

It is beautiful to watch families whose members are very close and supportive of each other. Their mutual respect is rare, and something that all parents should strive for when they raise their own children. I have noticed such closeness in families that have above average Midos, character and social skills, and are successful as "people", even if it's not in business or any other quantifiable category. **I realize that their strong sibling and parental relationship is not only made possible by being emotionally healthy, but that being emotionally healthy will naturally result in healthy family relationships.** The level of the relationships are minimally (if at all) dependent on the quality of the individuals.

I have also spoken to other family members who are **known** as being close and supportive of each other. However, when I speak to them, I find that the closeness is not as "true" as it appears. I am often shocked when they talk to me. They talk about their siblings with a lot of resentment, and are critical of their choices. They are not living healthy, and they are not responsible. They seem unfazed that their siblings say the same things about them. What seems

to be harmonious in public, is chaos in private.

The difference between those family members who truly support their families, and those who don't, is their level of Midos. The reason that I am generalizing about their lack of Midos is because there is a wide range of Midos necessary to support healthy relationships. For this article, **in order to have a truly healthy relationship with others, people must have their own emotional, and spiritual, health.**

While emotional health, and bad Midos, are not directly related to each other, there is often a correlation between the two. What begins as a lack of good Midos, is allowed to "grow", and often, evolves into mental illness. Bad Midos may trigger dormant tendencies, such as anxiety and depression, but also more serious ones such as OCD and personality disorders. Therefore, what may require therapy, and possibly medication, in later stages, could have been resolved in earlier stages, with the help of a rebbi or other experienced, caring

Mechanech. (I write this with the fear that I will empower parents to downplay the severity of mental illness. Before anyone decides **not** to use the services of mental health professionals, they should confirm their decision with an expert Mechanech, and possibly, with a mental health professional.)

People who think highly of others are, in most cases, confident people. This allows them to be objective about their own imperfections, and acknowledge that they also make mistakes, and are not perfect. **Since they are comfortable with themselves, they find it easy to be comfortable with others.**

LAYOUT BY RAMAPOST.COM

PARSHAS ACHAREI MOS 5779

While reflecting on this message, it is important for people to realize that maybe they are living in a self-induced "bubble". They may want to believe that their public actions, how they greet people, listen to their stories, and offer favors to neighbors, will define their attitudes towards these people. They may want to believe that they think highly of others, and act that way for personal reasons. **Few people are truly able to like others. Some people find it difficult to even like themselves.** Instead, they are only "okay" with others. The underlying reason that they believe that they like others is because it allows them to feel that they are positive individuals and community members.

Liking people is not limited to how they treat others. It is also about how they think of them. Do they naturally think that all people are good, give them the benefit of the doubt, and are happy when they succeed, even when their success overshadows their own? Do they believe that others have the same right to the cookie, parking place, or the chance to tell their beliefs?

There is something that I had heard several times, but I had not internalized until recently. When people like others, even those who are difficult to like, it does not depend on whether or not they have faults. People will only like others if they like themselves.

Readers may not "see" a strong connection between how much people like others, based on how much they like themselves. Nevertheless, people should consider how their tolerance for others diminishes when they are hungry or tired. Their acceptance of others is dependent on their specific moods and ongoing stress, and therefore they are unable to build any relationships with others.

Many people know that when they are in a good mood, they will "look away" from the faults of others, and any friendships that they create will be "artificial". However, good moods are normal. People may not believe this, because they are so accustomed to living with high stress, in a rush, etc., that they have a distorted view of the norm. The norm should be to appreciate others even though they are not perfect. **What is most important is for people to realize that they must first accept themselves, even though they are not perfect.**

Mothers usually offer unconditional love to their children, which is why there is the expression, "A child that only a mother can love". Mothers know their children's faults, but they find a way to love them despite those faults. They discount their children's weaknesses as common, or natural, for their children's specific circumstances, and magnify their strengths, as if no one else would have been able to achieve their successes. **Mothers do this instinctively. Klal Yisroel is asked to train themselves to also do it.**

In addition to finding it difficult to accept others because they find it difficult to accept themselves, it is also difficult because it creates responsibilities for people. Accepting people means that they have to be polite to them, offer them acts of kindness as instructed by the Torah, and to act with dignity in front of them, since they can not be placed into the category of, "I don't care what they think of me".

More than most other Mitzvohs, accepting others is good for Hashem, community, and for people's personal lives. Despite its all-around value, this is among the most difficult Mitzvohs to master, because the "battle" can only be won with subtle nuances that go unrecognized, or denied. Thinking highly of others is worth the effort, especially during the Sefira period.

Story from "Torah Tavlin" By Rabbi Dovid Hoffman

מעשה אבות... סימן לבנים

Many years ago, shortly after he began his rabbinic career in a small town in New York, a young rabbi was asked to speak to a certain woman. "There is an elderly woman in town," he was told by a congregant, "who desperately needs to speak to a rabbi. She has difficulty walking and would find it impossible to come to you. Would you be willing to take the time to go to her home and help her?" The rabbi took the woman's address. Unfortunately, it took two weeks before he was able to go. But finally, he found the time. It was a bitter cold night in December but the visit could not be postponed any further.

He found the house and walked to the front door. He was about to press the buzzer when the door suddenly opened. A young man stood before him in hat and coat obviously on his way out. "Yes," he said, "what can I do for you?"

"I'm here to see Mrs. Cohen." (not her real name) The young man began to quiver and shake. The rabbi couldn't understand his reaction. How could the simple act of indicating who he wanted to see cause so much obvious consternation?

Perplexed, the rabbi waited. Finally, the man said, "Mrs. Cohen is my mother and I'll tell her you're here." They went inside and an elderly lady soon joined them in the living room. She told the rabbi how glad she was to see him and that she desperately needed to speak to him. What was strange though was that her son, who was clearly leaving in a rush a few minutes earlier, now took a seat and seemed hesitant to leave. His mother looked surprised that her son had remained.

The woman turned to the rabbi and explained the reason for her request. "Rabbi, I didn't want to speak of this in front of my son but perhaps it's meant to be that I do so. In fact, the reason for my need for a rabbi has to do with him. You see, I come from a religious Jewish home. My parents and grandparents were profoundly proud of their heritage and lived their lives in accordance with Jewish tradition. But now I fear that their values will come to an end in our family. You see my son is seeing a non-Jewish woman and seems to be seriously considering marrying out of the faith. And that would destroy me."

With that, her son began to sob bitterly and could hardly find his voice. "I have a confession to make," he said, trying to catch his breath in the midst of

crying. "I have been seeing a young lady who isn't Jewish and we have become very serious. For some time she has pushed me to make it possible for her to marry me by converting to Christianity. I finally agreed and tonight was supposed to be the fulfillment of her plan. I told her I would go tonight to Mass with her and after that, meet the priest with her to make arrangements for my conversion. I knew it would be a crushing blow to my mother and that I would no longer be welcome in her home. But I had made the decision and was prepared to go through with it no matter what."

A fresh wave of tears halted the young man's story, but only temporarily. "When I was leaving this evening I wasn't just leaving my house, I was leaving my family, my past, my connection with the Jewish people. This was going to be my break with Judaism and I opened the door to begin my journey into a new life. And who is standing at the door? You! I had no idea who you were but then you introduced yourself. I was dumfounded. I haven't seen a rabbi since my bar mitzvah. And at the very moment I was about to throw away my religion, a rabbi stood in front of me blocking my way. I understood that this could not simply be coincidence. It had to be a message - it was G-d's way of telling me I dare not do what I contemplated."

The young rabbi stared at the young man. He was overwhelmed at the thought of Hashem's Divine intervention Who had made sure that he arrived precisely when his very presence would be viewed as a sign to the young man. They continued talking for several hours. He didn't find out the conclusion until the next day when he got a phone call telling him the rest of the story. The man's fiancée phoned him and angrily demanded to know where he was and why he hadn't shown up at the Mass as he had promised. She yelled at him for embarrassing her to her priest by forcing her to cancel their appointment. The young man tried to explain that the inexplicable appearance of a rabbi as he was about to leave made him stop and reconsider.

The lady could not be appeased. She told him it was over between them and concluded with disparaging remarks about Judaism and Jews. "I'm very lucky," the young man told the rabbi, "that Hashem intervened before I made a terrible mistake that would've ruined my life." He tried to thank the rabbi who wouldn't accept his gratitude. Thanks belonged only to the heavenly Author who wrote the script. Adapted from "My Personal Purim Miracle" by Rabbi Benjamin Blech

MIZMOR L'DOVID

Divrei Torah Inspired by the Torah Commentaries of
RAV SHIMSHON RAPHAEL HIRSCH ZT"l

Parshas Acharei Mos

Omer, Iyar, Tiferes and Healing - Part 1

This article is being read at the beginning of the month of *Iyar*, which is also known as a month of healing. Let's look at how this month can sharpen our minds to be able to heal ourselves from many ailments, both physical and spiritual. In addition, given that the day *Kabbalah* was given over was *Lag Ba'omer*, the 18th of *Iyar*, we will begin to explore some deeper aspects of healing.

There is a well-known *remez* for this occurring in *Iyar*. The letters of *Iyar* stand for *Ani (alef) Hashem (yud-yud) Rofecha (reish)*, a *posuk* in *Parshas Beshalach*, which we just read on the seventh day of *Pesach* and contains the celebration of the splitting of the sea.

There is an important and often overlooked point about the aspect of *Iyar* being a healing month, says the *Bnei Yissoschor*. This comes from the fact that most physical ailments come from the food we eat. Since the *monn* started falling in the *midbar* and the *monn* was a perfect food in terms of energy created and digestion required, the *Bnei Yisroel* became cured. This power of healing has remained during these days for generations.

In addition, *Iyar* is the only month in which every day has an *Omer* count associated with it. *Iyar* is also the month that connects *Pesach* in *Nissan* to *Shavuot* in *Sivan*.

Iyar, therefore, has a tremendous power of clarity of thought. We see this from the order of the *Sheim Havayah*, which symbolizes the month of *Iyar*, which is *yud, hey, hey, vov*. These letters form the *roshei teivos* of the words in *Yirmiyahu* (9:23), "*Ki im bezos yishalel hamishalel haskel veyadoa*." *Yirmiyahu* is instructing us not to pride ourselves on wisdom, strength or wealth, but on knowledge of Hashem. The *Bnei Yissoschor* teaches us that the month of *Iyar* is a month in which one can reach incredible intellectual levels with regard to knowing Hashem, rendering *Iyar* ideal for preparing for *Matan Torah*.

The *Bnei Yissoschor* also explains additional powers in *Iyar* from a number of key events that took place in *Iyar*. First, in *Iyar*, the *be'er* of Miriam gave off water to supply the *Bnei Yisroel* in the *midbar* for the next 40 years. The *be'er*, or well, symbolizes the deep wisdom and hidden secrets of the Torah.

This explains why many of the stories of the *avos hakedoshim* transpired around a *be'er*. We also know that when Rav Chaim Vital was unable to absorb the Torah of his *rebbe*, the *Arizal*, the *Arizal* took him on a boat ride on the Kinneret to the place where the *be'er* of Miriam is said to be and gave him to drink from its waters. His mind then opened up and he was able to grasp the depths of his *rebbe's* teachings.

Another event was the building of the first *Bais Hamikdash*, the source of wisdom, which commenced during *Chodesh Iyar*.

Therefore, with this background in mind, let's begin our examination of healing and *Iyar* by considering the connection to the third of the *avos*, Yaakov Avinu, who embodies the *sefirah* of *tiferes*, which comes from the word *pe'er*, balance. When the letters of *pe'er* are rearranged, they spell the word *rofeh*, to heal. Yaakov is associated with healing, since *Chazal* say that "*Yaakov Avinu lo meis*" and that he lives on through his descendants.

Rav Shmshon Raphael Hirsch zt"l elucidates the discussion of sickness and healing that appears in both *Parshas Vayechi* and its related *Tehillim*, *kappitel 41*, "*Lamnatzeiach mizmor leDovid*." Some of these ideas were first

discussed in an article that I wrote several years ago.

In *Parshas Vayechi*, the Torah states (48:1), "*Vayehi acharei hadevorim ha'eilah vayomer leYosef hineh avicha choleh* - And it was after those things that it was told to Yosef, 'Your father is sick.'"

Rav Hirsch brilliantly connects many aspects of *Lashon Hakodesh* by first describing how the word *acharei* introduces a crisis. *Choleh*, sickness, starts with the letter *ches* and always expresses a "checking of an action," similar to the word combination of *noeh* and *noach*. *Ha'eilah* comes from the word *olah*, which means an independent raising and a development. Therefore, Rav Hirsch says, dead material sinks, while the force of life moves living material upward.

Rav Hirsch provides an amazing insight into healing. If this *olah*, moving forward power of life, which is really the movement of raising oneself, is hindered, it becomes *choleh*, a restricted development. That is sickness, restricted motion, expressed by the Hebrew letters.

Therefore, the word for healing, *refuah*, relates to *refah*, loosening, which represents the unblocking of the knots that were blocking the upward movement. According to Rav Hirsch, this is the essence of healing and recovery. And now, *teoleh*, the development upwards of the life force, can start again.

Perhaps my musician ears are ringing, but I always hear the English word therapy as deriving from the Hebrew word *terafeh*, you shall heal.

In his *drashah* on *Tehillim* 41, Rav Hirsch also discusses the *dal* who has been brought low by financial or illness reversals. *Posuk* 2 states, "*Ashrei maskil el dal* - Happy is he who gives understanding care to the *dal*."

Rav Hirsch says that this means the caregiver to the sick. While Hashem never abandons the *dal*, Rav Hirsch says that "*this does not mean that we may therefore fold our hands in complacent inactivity. No, we must hurry to the aid of the sick and the poor in order to lessen and alleviate their pain until such time as Hashem sends His help from Above. ...By doing so, you shall have transfigured his sickbed. Not only will you then have made it easier for him to bear his pain, but, by the loving concern you shall have shown him, you will have turned even his sickbed into a place where he may experience kindness and comfort.*"

Rav Hirsch, unknown to most, suffered severely during the last half of his eighty years from malaria, which led to fever every four weeks. His incredible efforts on behalf of Soviet Jewry - a topic for a later time - were spent while in his greatest physical discomfort.

Posuk 4 echoes the *parsha* where Yaakov is sick and in bed when it says, "*Hashem yisadenu al eres devoy kol mishkavo hofachta vechalyo* - Hashem will let him grow strong on his bed of illness, but you will overturn all his lying down during his sickness." In *posuk* 5, Dovid Hamelech says, "*Heal my soul, since I have sinned against you.*"

Rabbi Matisyahu Glazerson wrote *Torah, Light and Healing*, inspired by Dr. Gavriel Tenenbaum, a local Monsey doctor and healer extraordinaire. In the *sefer*, he explains several connections between Yaakov and healing.

First, the injunction in the *Gemara* (*Nedorim* 39b) that visiting the sick removes one-sixtieth of the illness is learned from the *posuk* of "*Hineh avicha choleh*." The value of *hineh* is 60. The value of *hamitah*, the bed where Yaakov Avinu strengthened himself, has a value of 59. There we see the reduction by one-sixtieth.

Second, Yaakov was injured in the fight with the *sar shel Eisav* and was healed, says *Rashi*, by the sun.

Third, Yaakov was told by Lavan that he was "*nochasti*, divined." *Nechoshes*, copper, was the source of healing in the *midbar* from snake bites, and this image of snakes around a pole became the international symbol of healing.

Fourth, the three colors associated with *chesed* (white), *gevurah* (red) and *tiferes* (green) are all indicated in an apple's inside, outside and leaves. Yaakov's fragrance appearing to Yitzchok was a field of apples. In Aramaic, Rabbi Glazerson states, the word to recover from illness is *asepach*, which is *keneged* the word *tapuach*, apple.

Rabbi Glazerson also told me that we can see mystically show *Shabbos* heals. The letters of the word *rofeh*, when spelled out, have a combined value of 702, the same as the value of *Shabbos*.

To be continued...

Parashas Acharei Mos

תשע"ט

פרשת אחרי מות

ונתן אהרן על שני השעירים גרלות גורל אחד לד' וגורל אחד לעזאזל

Aharon shall place lots upon the two he-goats: one lot "for Hashem"; and one lot "for Azazel." (16:8)

The two goats are identical in every way; yet, one becomes a *korban*, sacrifice, to Hashem, while the other is sent to Azazel. Apparently, the goats had no say in the matter. We assume that this also happens to people. Two people both do all of the right things (or at least they thought so), but one makes it, while the other does not fare as well. What happened? What about *bechirah chafshis*, freedom of choice? It almost seems that regardless of past choices, one's future is determined for him.

Clearly, this is not true. If we are taught that we have freedom of choice, then unquestionably we have the ability to choose and determine our own destinies. What, then, should we derive from the two identical goats that seem to have no choice? I think the Torah is teaching us that we have a lifetime in which to choose, but, at a certain point in time, it becomes too late. Judgment Day is the time in which all the choices have to be in. This is the time when consequences are rendered, and the choices that we have made come to light. Choice is no longer an option. It is payback time.

We have an entire year to choose the path that we want to travel. Are we traveling *l'Hashem*, to G-d, or have we deviated, made poor choices, and are on a destination course towards Azazel? We are afforded an entire year to choose, to do it right, or – if we err – do *teshuvah*, repent and change course with new and positive choices. This extends throughout the year all the way up until *Yom Kippur*, when the option for choice is removed. At this time, Hashem chooses either to grant us a good year – or not. He has been very patient with us, allowing us every opportunity to make the change, to make the correct choice. Now, however, it is *Yom Kippur*, Judgment Day, a day of unparalleled *kedushah*, holiness, a day when all of us – the entire world – stands before Hashem to receive our fate. Hashem is now making the decisions based upon our choices. We no longer have the option of choice, unless we do last minute *teshuvah*. If a person has not earned the coveted designation of being considered a *tzaddik*, righteous person, he must plead his case to Hashem, beg for mercy. Otherwise, he is likely to have a humbling experience.

Two identical goats: one is a sacrifice to Hashem; one meets Azazel in the wilderness. No choices; it is not fair. It is *Yom Kippur*. Choices should have been made earlier. On *Yom Kippur*, we stand in judgment – just like the two goats. No choices anymore; it is Judgment Day.

ושפך את דמו וכסהו בעפר

He shall pour out its blood and cover it with earth. (17:13)

The Torah commands us to cover part of the blood of the kosher birds or non-domesticated kosher animals that he slaughters. The *Sefer HaChinuch* explains that the *shoresh*, root, of this *mitzvah* is in the relationship between the soul of the slaughtered animal or fowl and its blood. Blood is the life source of the living animal, thus,

it is fitting for us to cover the soul and hide it from the eye prior to consuming its meat. When we eat the meat with the blood exposed, we acquire a tinge of cruelty in *our* souls. In other words, to have a meal of meat or fowl, while the life source of this "meal" lays exposed, indicates a lack of compassion. For the members of the nation for whom compassion is one of its three primary characteristics, this is considered inappropriate behaviour.

Horav Yitzchak Zilberstein, Shlita, relates a powerful story which underscores the character trait of compassion, which is a priority and a critical component of the Jewish DNA. This vignette demonstrates to what extent the *middah*, attribute, of *rachmanus*, compassion, is inherent in a Jew, to the point that at the very last moment of his life he chose to thank his brethren, to grace them with one last act of compassion.

An elderly Jew, a G-d-fearing Torah scholar, had been interned in Auschwitz in his younger years. He witnessed countless brutalities, acts of cruelty, executed by demons in the guise of human beings, acts that one would never believe could be perpetrated by man. Yet, they were. Although it was many years after the war, and he was living comfortably with his family in America, the brutality and heinous cruelty which he had witnessed continued to haunt him. In all public venues he acted like anyone else. Every *Yom Tov*, however, when the *Kohanim* blessed the congregation, he would act in an unusual manner, by covertly leaving the *shul* shortly before *Bircas Kohanim* and retuning just as the *Kohanim* concluded their blessing.

One day, the *Rav* of the *shul* decided to ask his elderly congregant why he did this. The man was willing to share his story with the *Rav*: "*Rebbe*, you are well aware that all of the members of my original family were sacrificed in Auschwitz. I, together with a group of inmates, decided one *erev Pesach* that we had nothing to lose. Our families had all been murdered by the Nazis. We might as well have one last spiritual 'fling.' We were going to bake *matzos* and eat them at the makeshift *Seder* which we were going to conduct.

"We did it! One man was able (over a period of days) to obtain a small amount of flour. Another obtained the necessary utensils to form, roll and bake the three prize *matzos* that we succeeded in making. We were even able to obtain a small amount of wine. We all gathered together and began to recite the *Haggadah* from memory. We were a group of broken shards, whose only joy in life was being celebrated with the recital of the *Haggadah* in anticipation for the eating of the precious *matzah* that we had prepared. Suddenly, the door burst open, and in walked the camp commandant. When he saw what was going on before his very eyes, no words could describe his fury. 'Who is responsible for this outrage? I will kill you all unless you tell me who is behind this!' he screamed at us. Meanwhile, he had already moved over to my close friend, selecting him as his sacrifice. 'You! You are the one that is behind this rebellion! Did you think that you could get away with it?' he screamed. 'I will shoot you in front of your friends, so that they will not forget the punishment meted out to one who mutinies against us!'

"As the Nazi held the gun to the head of my friend, he had a moment of decency (if such a word could even be used in connection with such a blood thirsty savage), 'Do you have a last

Hebrew Academy of Cleveland

Dedicated to the memory of Ellis Goldberg z"l publisher and distributor of the Worldwide edition of Peninim

request before you die?' he asked. The Jew replied, 'Yes, I do. I would like to speak with my brothers for two minutes.' The Nazi permitted him to speak. Moments before he was to die, our brother turned to us and said, 'Today is *Yom Tov*, and I am a *Kohen*. I would like my last living act on this earth to be *Bircas Kohanim*. I would like to bless you for the last time.' Before we could realise what was happening, he raised his hands and declared, *Yevarechecha Hashem v'Yishmiracha!* We responded with a loud resounding *Amen!* He cried; we cried. He blessed; we said '*Amen*.' The Nazi came over to him and shot him in the head. He fell down to the ground, blood pouring out of the wound. As long as I live I will never forget that moment. My friend's last act on this world was to care about us, to bless us with Hashem's protection.

"The war ended a few weeks later. I was a broken shard of my former self. It had gotten so bad that I had decided to renege my Jewishness. I would no longer adhere to our religion – not after what I had experienced. Every time that I was about to execute that act, however, to perform the transgression that would sever my relationship with *Yiddishkeit*, my friend's *Bircas Kohanim* appeared before my eyes. His love, his compassion for us – I could not turn my back on him. This encouraged me and gave me the strength to continue to remain steadfast in my commitment to our religion. Nonetheless, whenever the *Kohanim* raise their hands to recite the *Bircas Kohanim*, I have to leave. The scene brings back painful memories. I do not want to weep in the *shul*; so I go out and weep quietly in the hall."

Rav Zilberstein observes that exclusive of the unusual heroic act of compassion evinced by the *Kohen*, we derive from this incident how one experience can forever remain imbedded in someone's mind for a lifetime – inspiring him positively, and ultimately being the catalyst for maintaining his fidelity to Hashem.

Parents spend time, money and exert every effort to imbue their children with the proper *hashkafah*, outlook, in life. They want their children to grow into the consummate *bnei Torah* and *bnos Yisrael*. They pray and weep, so that they merit to receive *Yiddishe nachas* from their offspring. Yet, not all succeed. Why? While I do not have the answers, one thing is certain: If parents personally maintain a lifestyle that is obverse to what they expect of their children, they are undermining their own efforts. The best medium for inculcating a child with the proper Torah values is to set an example by personally living such a lifestyle. "Do as I say – not as I do" is counterproductive and sends a destructive message. While it is difficult to alter one's personal lifestyle, it indicates how much a parent really cares about his/her child's spiritual and moral growth. One can hardly expect better from the son than to be a reflection of his father.

כמעשה ארץ מצרים אשר ישבתם בה לא תעשו

Do not perform the practice of the land of Egypt in which you dwelled. (18:3)

The holy *Peshischa*, *Horav Bunim, zl*, renders this *pasuk* homiletically, deriving from the ensuing exegesis an important lesson for Jewish living. On an almost constant basis we are confronted with challenges to our spiritual well-being. These challenges come in the context of our base desires. We must exert extreme effort to overcome these physical passions, which scream out to us: "Why not be like everybody else?" Obviously, the optimum defence to triumph over the *yetzer hora*, evil inclination, and its wiles is to circumvent a confrontation between the provocation of physical desire and spiritual ascendancy. By providing ourselves with a sort of fence, parameters which are protective barriers from sin, we are able to quell the urge to defer to physicality. How can we achieve success in this endeavour? What protective device can empower us in this way?

The *Peshischa* teaches us to take a penetrating look at those who think that they have satisfied their base desires and have absconded to a lifestyle of moral turpitude, of spiritual bankruptcy – and then ask ourselves: "Is this really what we want for ourselves?" All we have to do, says the *Rebbe*, is to look at these icons of a bankrupt society and ask: "Did they really succeed?" "Are they really satisfied?" Is one *ever* satisfied by moral profligacy? Is his demeanour respectable, dignified, something one would want to emulate? Anyone with a modicum of intelligence and an ounce of common sense will respond with a resounding, "No!" to these questions. Thus, the greatest deterrent from living life as an "Egyptian" is to take a deep look at his life. This should be all one needs to erect a fence to protect himself from sin.

All one has to do is open his eyes and read about the rich and famous whose names grace the front pages of the secular media. Who is unable to discern the vacuous nature of the secular lifestyle? They live a life of wanton abandon, bereft of discipline or scruples. Can anyone in his right mind be envious of such a life? The greatest deterrent to living their aberrant lifestyle is to take a cogent view of the manner in which they live and then ask oneself: "Is this really what I want out of life?"

When we look at the behaviour of the modern-day *Mitzrim*, Egyptians, we are provided with a powerful restraint for our own life. Veritably, at first glance, to the eyes of the unknowing, immature, unsuspecting seeker of "fun," it may appear to have all the ingredients for which he is searching. When he sits back and pauses, he realises the vacuity and utter misery (at the end of the day) of their lives.

The *Tiferes Shlomo* views the *pasuk* as an admonition not to live, not to do anything in a manner similar to the way in which the *Mitzrim* acted. The manner in which we act must reflect Torah ideals, Torah values – hence, Torah demeanour. Our deportment must be unlike that of our gentile neighbours: we eat differently; we sleep differently; we behave differently. The Jew and the *goy* have absolutely nothing in common. The sooner we accept this verity, the happier and more self-satisfied we will be. There are some fine, well-meaning, decent gentiles who (on the surface) act in a dignified, respectful and religiously appropriate manner. Their core values, however, are not Torah values. Their lives are neither guided nor inspired by Torah. Thus, they are different. Their level of decency is guided by contemporary culture, which is subjective. Our life is guided by Hashem. Need I say more? They might be religious, adhering to the dogma of their religion, but only an imbecile could compare it to Judaism and its structure of law. The term *yiraas Shomayim*, fear of Heaven, is a term that is foreign to them, since the concept of Hashem, with His constant *Hashgachah Pratis*, Divine Providence, is a concept they neither fathom nor accept. When religion is subjective, then life is viewed through the idiomatic lens of "self." Thus, the only entity such a person worships is himself. Why would a Jew choose to emulate such a person with such a way of life?

Clearly, no dearth of stories exists that depict the character and commitment to the religion of Jews of old. For the most part, our people have historically lived in ghettos, isolated (not by choice) from any form of relationship with their gentile neighbours. From a religious perspective, this was a good thing. We cannot be negatively influenced when we are separate, distinct, away from the *goyim*. *Yahadus Ashkenaz*, Jewish living in Western Europe post French Revolution, saw the ghetto walls torn down, allowing them to interact with the gentile. Sadly, many could not handle the tension and assault on their religious commitment once they came face to face with their gentile neighbours. Relationship led to friendship, which led to the sin of sins: intermarriage, which was usually followed by a complete revocation of faith: apostasy.

The stalwart commitment of some Jews to Torah and *mitzvos*, however, withstood the challenge of the breakdown of the ghetto walls. For the most part, Orthodox Jews comprised the *Kehillah kedoshah*, holy congregation, of Frankfurt Am Main, under the leadership of *Horav S. R. Hirsch, zl*. The following is a characterisation of one of these Jews, taken from "A Son Remembers His Father" (Rabbi Meyer Schwab).

The Jewish cemetery in Frankfurt Am Main is what remains (in Europe) of the glorious (not large), deeply committed Torah community started by a handful of laymen under the leadership of *Rav Hirsch*. They withstood the assault on the Torah perpetrated by the secular stream, products of the *Haskalah*, Enlightenment and German Reform, who sought to undermine and eventually destroy Torah Judaism, which they felt was irrelevant to their progressive society. We see today how wrong they were. Torah Judaism is thriving, while the secularists are sadly no longer members of the fold, or even Jewish. By depriving their children of our history, they separated them from our community. As a result, even those who are biologically Jewish have adopted other faiths.

Buried in that cemetery are the remains of a number of Torah giants, scholars who achieved distinction in their day and whose merit continues to illuminate our lives. Additionally, another type of Torah giant is buried there, men whose devotion to Torah and *yiraas Shomayim*, fear of Heaven, was peerless and without compromise. In a secluded section of the cemetery is one such grave, graced by a headstone erected in 1875, a tribute to the memory of a unique individual, a layman who personified the true *ben Torah*. He was Yehudah Loeb, *ben Moshe Schwab* (Father of *Horav Shimon Schwab, zl*, *Rav* of the *Ashkenaz Kehillah* of Washington Heights – his brothers: *Rav Moshe*, *Rav Mordechai* – each a *gadol* in his own right). His epitaph is striking and underscores the distinction between a *Yehudi* and a gentile: "He feared sin more than any menace. He clung to goodness. Only there did he find solace."

Rav Hirsch imbued his *kehillah* with an unequivocal sense of *yiraas Shomayim*: no shortcuts; no compromise. Mr. Schwab moved from southern, rural Germany to Frankfurt Am Main in order to enroll his children in *Rav Hirsch's* newly-established *Reale Schule*, to afford them a Torah education. What made him do this? A sense of *yiraas chet*, fear of sin.

Rav Schwab distinguishes between fear of Heaven, *yiraas Shomayim*, and fear of sin, *yiraas chet*. *Yiraas Shomayim* is tantamount to fear of punishment. Obviously, there are various levels, but one who fears Heaven fears retribution. He knows that sinning against G-d catalyses serious ramifications. *Yiraas chet*, however, is on a higher spiritual plateau. Such a person fears more than punishment. He shudders from the very thought that sin will taint his soul. It is not the punishment, but the violation that frightens him. His soul will be sullied. His pure G-d-given soul is no longer pure. This is what he fears most – even more than punishment. Punishment is a natural consequence of sin. It is to be expected – and accepted. Contamination through sin is a spiritual offense that besmirches his soul. This he cannot tolerate. Mr. Schwab feared the taint more than the retribution. This is what made him so special. Imagine explaining this to a gentile.

Rav Shimon Schwab would relate how his home looked prior to *Shabbos*. (This gives us an idea how his parents merited to raise children who became *gedolei Yisrael* in a generation that was torn by spiritual strife, in a country that was the epicentre of spiritual mutiny against Hashem and His Torah). On Friday afternoon the table was set, and the entire house was prepared for *Shabbos*. The little children, who were already bedecked in their *Shabbos* clothes, played in the parlour. Then, their father entered the home, uncharacteristically late due to last minute business matters. He enlisted the "services" of his children in getting him ready to greet the *Shabbos* Queen. To one child, he gives his shoes to be polished; to another, his coat to be brushed off; and to yet another, to brush his hat. He then would ask his children, "Why are you not yet ready for *Shabbos*?" They replied, "But we are ready, and have been so for a little while." To this he countered, "But I do not see the *eimasa d'Shabbos* (the awe of the approaching *Shabbos*) on your faces." Thus, the children were inculcated with a powerful lesson: with the

heightened joy of the upcoming *Shabbos* comes (also) a strong sense of *yiraas chet*, dread of (Heaven forbid) violating the *Shabbos*.

אשר יעשה אותם האדם וחי בהם

Which man shall carry out and by which he shall live. (18:5)

The *mitzvos* were given to us for the sake of life and living. Therefore, if the performance of a *mitzvah* may endanger life – the need to maintain one's life supersedes his observance of the *mitzvah*. The exceptions to this rule are the three cardinal sins: murder; idol worship; and adultery. A life in which these *mitzvos* are not observed is no life at all. The *Chassidic* Masters derive from this *pasuk* the requirement to observe *mitzvos* with "life" – not apathetically. One should throw all of himself into his *mitzvah* observance. Indeed, it should be the source, the *raison d'être* of his life.

Horav Moshe, zl, m'Kubrin, once walked into the *bais hamedrash* where he observed an elderly Jew studying Torah. Every once in a while the man was overtaken by sleep. As he began to lower his head to doze, he immediately jerked his head up and exclaimed (to himself), "What will be with you? In the end, you will die, and you have so much more to accomplish." This went on for a while. Each time he began to nod off, he berated himself. The *Rebbe* went over to him and said, "You should instead say, 'We must live!' A life such as this (without studying Torah) is no life! Focus on the positive."

Some individuals sleep through life, exhibiting no passion in their religious observance. A cute, but very true, anecdote that might well accompany this behaviour is: "Life is a dream – only if one is sleeping." Otherwise, life is – and should be – exciting. It affords us the opportunity to serve Hashem and develop spiritually, to the point that we will earn a share in *Olam Habba* for ourselves. If we sleep away our life, however, the portion that we receive might become our nightmare.

Va'ani Tefillah

בונה ירושלים

Boneh Yerushalayim.

Who builds Yerushalayim.

Chazal teach us that any generation which did not experience the rebuilding of the *Bais Hamikdash* is considered as if it had destroyed it. Clearly, these are strong words. Throughout the generations, *tzaddikim*, righteous persons, have lived and died, but did not merit the rebuilding of the *Bais Hamikdash*.

Are they to be held in contempt as if they had in some way contributed to its destruction? Furthermore, as we distance ourselves in time and in spiritual stature from the destruction of the Temple, it becomes more inconceivable that we will produce a generation of Torah giants more meritorious than the previous ones – who will be able to use their merit to rebuild the *Bais Hamikdash*.

The *Sfas Emes* (based upon the above questions) explains that the *Bais Hamikdash* is *constantly* being rebuilt through the medium of our *mitzvos* and good deeds. Every positive action adds to the edifice that will serve as our Third *Bais Hamikdash*. When the Temple is eventually rebuilt, it will be the realisation of thousands and thousands of positive acts of spiritual merit that have been garnered throughout the thousands of years of our exile.

Hashem will build the Temple. We will have dedicated it through our *mitzvos* and *maasim tovim*. Every generation has the opportunity to contribute towards its rebuilding. The Temple requires *all of our* contributions. If we are deficient, then it is considered as if our bricks are flawed – or worse – non-existent.

To sponsor a mazaltov, simcha or yartzeit, email: peninim@dvar.info

The Lesson From Your Brother

ויאמר ד' אל משה דבר "2:16 אל אהרן אחיך ואל יבא בכל עת אל הקדש"

"And Hashem said to Moshe: Speak to Aharon, your brother, and he shall not come at all times into the Sanctuary." Hashem tells Moshe to tell Aharon, his brother, that he should not come into the Kodesh at all times. There are numerous times in the Torah where Moshe is told to speak to his brother Aharon, yet the Torah just says, "Aharon" for we know of only one Aharon, and it is obviously Aharon his brother. Why does Hashem need to tell Moshe that he should speak to Aharon, his brother, when certainly Moshe would know that it was Aharon his brother, as opposed to any other Aharon?

Why does the Posuk say, "אחיך" that Moshe was to tell Aharon, "his brother," when it was certainly known to all that Aharon was Moshe's brother, and the Torah states numerous other times that Moshe should speak to Aharon and does not say, "Your brother"? Additionally, the Posuk says, "ואל יבא" – "And you shall not come" – the "and" implies another command, yet we don't see one. Why does the Posuk say, "ואל"? The word, "אחיך" was actually a command from Moshe to Aharon. It was a command that Aharon should always have a certain fear when entering the Mishkan, and that he should not gaze at the light of the Shechina revealed there. This command to Aharon was similar to the way Moshe Rabbeinu acted when he recognized that the fire of the סנה, the thorn bush, was the fire of the light of the Shechina. Shemos 3:6 "יסתר משה פניו כי ירא" – "And Moshe hid his face, for he was afraid to gaze toward Hashem." The term, "אחור" – brotherhood, is a term used to explain things that are similar one to another, as it says regarding the curtains in the Mishkan in Shemos 26:3 "אשה אל" – that the fifty loops on the curtains should "correspond to one another." This is what the Torah is telling us here, that the first command that Moshe was to give to Aharon was, "אחיך" – that Aharon must act similar to the way Moshe acted, and he should fear when entering the Mishkan, and should not gaze at the light of the Shechina. "ואל" – and a second command to Aharon was that he was not able to enter the Mishkan whenever he wanted. (עוד יוסף חי)

Hakodosh Boruch Hu had His Shechina revealed in the ענן, in a cloud, that was in the Kodshei Kodoshim, and not

directly on the Aron Kodesh or on the Keruvim. The reason for this is that Hakodosh Boruch Hu loves the soft and humble, and not the hard and arrogant. Being that the Aron Hakodesh and the Keruvim were made from hard substances - wood and gold - Hakodosh Boruch Hu did not reveal the Shechina directly upon them, but rather above them, on that which is softer than everything else in the Mishkan, the Anan. The reason that Hakodosh Boruch Hu only gave permission to the Kohen Gadol to enter the Kodesh Hakodoshim one day a year, on Yom Hakippurim, is so that the Kohen Gadol should enter with much Yirah and a soft heart. If the Kohen Gadol were to enter all of the time, he would end up having at least some arrogance, being that only he is allowed to enter while no one else is allowed to enter at all. If the Kohen Gadol were to have any thoughts of haughtiness, then the Shechina would not rest upon him. If the Shechina were not to rest upon the Kohen Gadol, then he would not be successful in his Avodah on behalf of the entire Klal Yisroel – that which the entire Klal Yisroel is relying upon him for.

The Medrash in Vayikra Rabbah 27:5 provides three reasons as to why בהמות were chosen to be brought as Korbonos, and not חיות. 1 – Chayos are not found easily in settled areas, and Hakodosh Boruch Hu did not want to be Matriach, to bother, Klal Yisroel to have to go out into the marshes and the wilderness in order to find Chayos to bring as Korbonos. Thus, only Beheimos are eligible to be brought as Korbonos, which are easily found where people reside. 2 – Koheles 3:15 "והאלקים יבקש את הנרדף" – "And Hashem seeks the pursued." The Beheimos are constantly pursued by Chayos, while the Chayos are the pursuers. The Posuk in Koheles tells us, Hakodosh Boruch seeks the pursued, and thus Hakodosh Boruch Hu desires Beheimos, the pursued, to be brought as Korbonos, and not Chayos, the pursuers. 3 – The Chaya has an element of arrogance, that which is not found in Beheimos. Thus, Hakodosh Boruch Hu only wants Beheimos, which do not have arrogance. Although there are three reasons given for Beheimos to be brought as Korbonos, and not Chayos, the main reason is the third reason, for the Chayos have arrogance while the Beheimos do not. The proof to this is as it says in Yeshaya 11:6,7 "וגר זאב עם כבש, ונמר עם גדי" – "פרה ירבץ, ועגל וכפיר ומריא יחדיו ונער קטן נהג בם. ופרה ירבץ, ועגל וכפיר ומריא יחדיו, ירבצו ילדיהן ואריה כבקר יאכל" – "The wolf shall dwell with the lamb,

The leopard lie down with the kid; The calf, the beast of prey, and the fatling together, with a little boy to herd them. The cow and the bear shall graze, their young shall lie down together; and the lion, like the ox, shall eat straw."

We see from these Pesukim a time that the Chayos will be easily found in settled areas, and where they are not pursuing others, yet they were still not chosen to be brought as Korbonos. We see from here that the main reason is that the Beheimos which are humble that were chosen to be brought as Korbonos as it says in Tehillim 51:19 "לב נשבר ונדכה אלקים לא" – "Hashem – You will not despise a contrite and crushed heart." This is what the Torah is telling us here regarding Aharon Hakohen performing the Avodah in the Kodesh Kodoshim. "דבר אל אהרן אחיך ואל" – Tell Aharon that he cannot enter the Kodesh whenever he wants, but only once a year, "כי בענן אראה על" – because you see that I only rest my Shechina on the "ענן" which is soft. Hakodosh Boruch Hu is saying that Aharon cannot go in when he wants for then he would become arrogant, and then the Shechina would not rest upon him. Thus, בזאת יבא אהרן אל הקודש, בפר בן בקר, ואיל" – With this – with Beheimos, the פר, and the איל, which are to be brought as Korbonos, for they are humble. (בן איש חי)

The word אח represents brotherhood. We know that Moshe Rabbeinu was the greatest Anav of them all, and he was exceedingly humble. He was directly connected to Hakodosh Boruch Hu, and had the Shechina reside within him. Being that Moshe Rabbeinu had the Shechina with him at all times, he was able to go into the Mikdash at all times. With all of this said, the Torah is still teaching us a great lesson here. Although the Torah testifies that Moshe was the greatest Anav, nonetheless, at all times, one must be careful not to allow even a small opening for the Satan to come in, for if you do, the Satan will enter. Therefore, when Hakodosh Boruch Hu tells Moshe to speak to Aharon about not going into the Mikdash at all times, He refers to Aharon as his brother, so that Moshe should not become even the slightest bit arrogant. Aharon was to learn from Moshe that he must always be humble, regardless of his station in life. This was the mistake of the holy individuals, Nadav and Avihu, and this is what we must learn from the incident. May we be Zoche to truly serve Hakodosh Boruch Hu with the proper humility.

For sponsorship and to subscribe please email Yaakov@zeevhatorah.org

בס"ד

PARSHA WITH

Rabbi Shmuel Brazil

YESHIVA ZEEV HATORAH

www.zeevhatorah.orgFor sponsorship and to subscribe please email Yaakov@zeevhatorah.org

Rav Shimshon Pincus ztl told over a story of a close friend of his who was childless for many years and it was affecting his *simchas hachayim*. One day Rav Pincus decided to take his friend to a forest so that he could *daven* and scream to Hashem without being intimidated, pleading from Him to grant a child to him and his wife. He dropped off his friend at the beginning of the forest with the instructions to enter and give it his all, and he will return in 45 minutes to pick him up. As he returned to pick up his friend who just came out from the forest, Rav Pincus took one look at his face and said in a frustrated tone "I am sorry. You hardly look like you *davened* as if your life depended on it. Otherwise, you would look very weak and fatigued, your cheeks would be puffy, your face withered, and your eyes still red and wet from the Niagara Falls tears. Go back for another hour and I will come back to pick you up.

As the hour ended he saw his friend slowly and limply exit the forest. He could barely recognize him. Rav Pincus just smiled with a broad grin and said "Now **this** is called a *davening*!" Nine months later he was blessed with a child.

That one intense *tefillah* changed him into a total different person through which he forged a different relationship with Hashem. His first *tefillah* fell into the category of a *segulah*. His second *tefillah* was an upgrade of a *tefillah* והייתם לי. Don't let us look at *tefillah* like wearing a red *bendel* on our wrists. We are not even a week away from the spectacle of *Kerias Yam Suf* when Hashem told Moshe Rabbeinu **not** to invest *kochos* in *tefillah* even though their lives were at stake. Rather דבר אל בני ישראל ויסעו. So far I don't think anyone of us heard a heavenly *Bas Kol* telling us such a command of not to *daven* with all our *kochos* to be saved. Therefore, by placing our *kochos* in *tefillah* we can change ourselves to *והייתם לי* which including its eight letters is the *gematriah* of תפלה (incl. its four letters).

The *passuk* says at the beginning of *Parshas Kedoshim* קדושים תהיו. Here too we can interpret this *passuk* to mean that through acts of *kedusha* one will become and evolve into a different sanctified being. How is that possible? The *passuk* continues יהוה אני קדוש כי because I am holy and you have a *neshamah* from Me. יהוה אני קדוש is *gematriah* בתפילה. One can draw *kedusha* into his being via *tefillah* if it is the way it should be. Are we going to be waiting after 120 years to hear our own eulogies accompanied with the thoughts of the listeners saying let us use a *segula* and be *melamaid zechus* on the *niftar* because then we will receive after our 120 *midda keneged middah*. Rather let us go out and find ourselves a friendly forest with no one inside, just us and Hashem, and *daven* with תאמרנה כל עצמותי everything we got, and then we all can become **real kedoshim** יהוה אני קדוש. Just remember that all it takes is just one *tefillah*.

GUT SHABBOS

RAV BRAZIL

Zera Shimshon

Acharay Mos

The Zera Shimshon, Rav Shimshon Chaim ben Rav Nachmon Michael Nachmani, was born in 5467 (1706/1707) into an illustrious family with great Rabbinical lineage. He studied the revealed and concealed parts of the Torah by the Torah greats of his day.

He served as Rav of Modena, Pisa, Sayna and Reggio, Italy, and was recognized as a holy and pious individual, as well as a tremendous Torah scholar in all areas of Torah. He passed away on the 6th of Elul 5539 (1779).

His Seforim were named, Toldos Shimshon (The 'Offspring' of Shimshon) on Pirkei Avos and Zera Shimshon (The 'Seed' of Shimshon) on the Parshi'os of the Torah. In his introduction, he explains that since his only son had died during his lifetime, he wrote his Seforim to perpetuate his own memory after his passing.

The following is his passionate request to learn his works.

"I implore of you with ten terms of supplication to choose from my Chiddushim (novella) the piece that finds favor in your eyes, for your learning will sooth my soul etc..."

"This righteousness will stand by you forever – to 'eat' in this world, and be satiated in the next. In this merit, Hashem will repay you with children, health and sustenance.

"...and now my brothers and friends etc. do a true kindness, and with your eyes you will see children and grandchildren surrounding your table, houses filled with all that is good, wealth and honor will not cease from your children..."

לזכר נשמת

רבינו שמשון חיים בן רב נחמן מיכאל זצ"ל

בעל הזרע שמשון זיע"א

ויה"ר שיתקיימו בנו ברכותיו של אותו צדיק

לזכות כל עמו ישראל
לכל הישועות בזכות
פועל ישועות הגה"ק
ר' ישעיה בן ר' משה
זצ"ל זיע"א

כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני ה' תטהרו (טז' ל')

For on this day, Hashem will forgive you and purify you from all your sins, before Hashem you shall be purified (16:30).

The Zera Shimshon asks that this passuk is seemingly repetitious. The passuk says how on Yom Kippur, Hashem will forgive us for our sins. Why then does the passuk have to add that we will also be purified from our sins? What is the difference between being forgiven for our sins and being purified from them?

As well, the passuk at the end seems to repeat this again by saying, *'before Hashem you shall be purified?'*

Lastly, why does the passuk have to stress the word, from 'all' your sins? The passuk could have simply said, "Hashem will forgive you etc. from your sins".

The Zera Shimshon answers these questions as follows.

The Torah requires us to 'afflict' our bodies by fasting on Yom Kippur, as well as abstain from any work. The Zera Shimshon explains that the reason for this is to attain the highest level of forgiveness.

The Gemara (Yoma 86b) teaches that if a person repents out of fear of Hashem, his sins become classified as accidental sins. However, if one repents out of love of Hashem, then his sins become merits!

By fasting and afflicting one's body, the feelings of remorse and repentance felt, are ones of fear. However, by abstaining from all work and dedicating a day fully to show Hashem our remorse, this is Teshuva out of love.

The Alshich (Tehillim 32:1) says that for a sin that someone does willingly and knowingly, this sin can never become a merit even if he repents on it with love.

The Zera Shimshon says that the words of the Alshich are only true if one does Teshuva by himself, however, if the Tzibbur does Teshuva together, then even a sin the was done willingly and intentionally can become a merit through Teshuva. (See Yoma 86b that differentiates between the potency of Teshuva done by a single person versus the Tzibbur, that of a Tzibbur is greater.)

With this, the Zera Shimshon explains the above passuk.

First, the passuk says that on Yom Kippur Hashem will forgive our sins. This refers to Teshuva that is done out of fear. This kind of Teshuva grants us forgiveness for our sins. However, the passuk continues the Hashem will purify us since on Yom Kippur the Teshuva is done out of love. Thus, the Teshuva doesn't only bring forgiveness but it also brings purity to the person as well, since his sins now become merits.

This is why the passuk stresses the word 'all' your sins. This is because on Yom Kippur everyone is gathered together in repentance and the Teshuva is with the power of the Tzibbur, therefore 'all' sins can turn into merits even those originally done with intentional malice.

לעילוי נשמת דוד בן תמר

שבת שלום

signup & dedications – zerashimshon@gmail.com

WE ARE YOUR
ONE-STOP-SHOP
TO MARKETING SUCCESS

WE ARE A ONE-STOP ADDRESS FOR ALL YOUR
MARKETING, GRAPHIC DESIGN, PRINTING & MAILING NEEDS.

We take care of all details from start to finish - under one roof.

MARKETING

DESIGN

PRINT

MAIL

We need you
to *carry us*,
so that we can
continue to *carry you*
every shabbos.

Would You Ignore

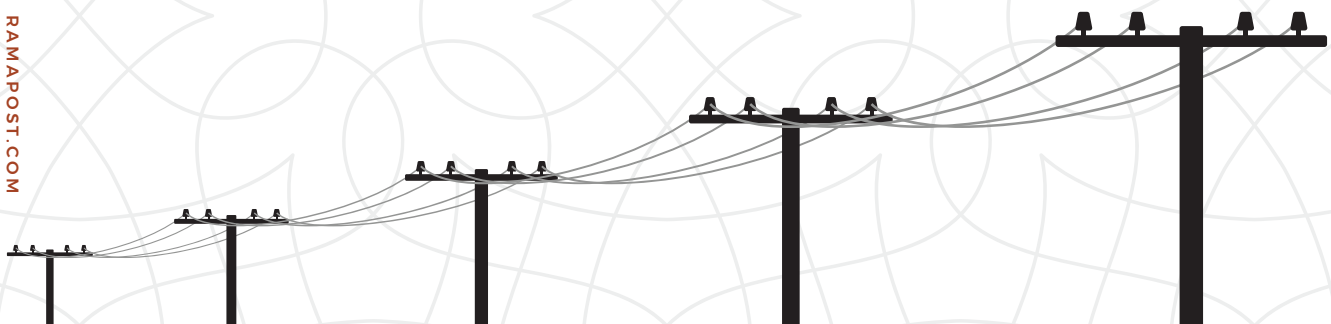
THESE UTILITIES?

DON'T IGNORE THE UTILITY THAT ALLOWS
YOU TO *carry worry-free* ON SHABBOS

RAMAPOST.COM

FOR MORE INFO & TO PAY YOUR ANNUAL DUES:
888.805.ERUV (3788) • WWW.ROCKLANDERUV.ORG

בדיחות הדעת

טיפש מתקשר לאשתו באמצע היום ושואל את אשתו: "על מה את חושבת?"

עונה אשתו: "על כלום." אומר הטיפש: "אייזו טלפתי, גם אני!"

הצלחה גדולה, בעוד שעבור ילד בן ארבע נראה הצלחה ביכולת לצייר ציור בעל מבנה ומשמעות.

תחושת ההצלחה של הילד וקריאות ההתפעלות שלנו, צריכות לבנוע ממצב שבו הוא התאמץ, השקיע מעצמו והגיע ליעד שנמצא בהישג ידו. אם נפרגן בצורה מוגזמת על עבודות בהם הילד לא השקיע כלל, הוא יחוש שלמחמאות שלנו אין כל ערך, אין טעם לתת במחמאות שלנו ואין גם טעם להשקיע באופן מיוחד בעבודות. התוצאה: באופן פרדוקסאלי, היא תחושת יכולת נמוכה ודימוי עצמי נמוך. וגם להיפך, אם נשבח את הילד ונאמר לו שהצליח רק במקרים נדירים, בהם הוא עמד בסטנדרט גבוה במיוחד, אנו חנו עלולים לעודד שאיפה מוגזמת לפרפקציוניזם ותחושת לחץ סביב ביצועים. גם במקרה זה, הילד ירגיש חסר ערך וחרד, במקום לפתח דימוי עצמי גבוה ותחושת שביעות רצון.

לחונות חוויות של הישג והצלחה

הכלל אם כן, הוא לזמן לילד אתגרים שמתאימים לרמת היכולת שלו, וכך לעזור לו לחוות כמה שיותר חוויות של הישג והצלחה. על הישגים אלו עלינו לפרגן לו ולהראות לו את הצלחתו. עלינו לאפשר לילדנו עצמאות בהתמודדות שלו עם החיים. לדוגמה: אם לא נאפשר לילדנו להתמודד עם אתגרים מתוך פחד שהוא ייכשל בהם, כמו לגשת למדוכה, או ללכת לחבר בלי ליווי, אנו חנו עלולים להעביר לו מסר שאינו מאמינים ביכולותיו ואז רצונו לגונן עליו, מוביל לתוצאה ההפוכה ממה שרצינו - תחושת ערך נמוכה. לסיכום, הערכה עצמית גבוהה, הניבנת על הנסחה של: שאיפה-השקעה-הישג-פירגון והערכה. היא התבלין הסודי של ההצלחה!

המשך בע"ה בשבוע הבא!

לייעוץ טלפוני ללא תשלום
בימים ג' - ד' משעה 10-8 בערב
נייד: 054-8434435

חינוך באהבה הרב יצחק אבוחצירא

הערכה או ביקורת פרק יב'

קודם הפסח, שוחחנו על כח הבחירה, מימוש העצמי והדימוי החיובי, שכאשר הם שזורים אלו באלו, אזי הם מובילים את הילד/המבוגר להצלחה. הזכרנו שאנשי חינוך (רוג'רס ואחרים) סבורים, כי המניע האנושי העיקרי הוא: השאיפה להגיע למימוש עצמי. מימוש עצמי, הוא נטייה טבעית של האדם להיות העצמי הטוב ביותר, שטבעו האנושי מאפשר לו. המימוש העצמי, מתבטא בשמירה על הקיום הפיזי שלנו וגם בצמיחה האישית שלנו.

בעוד שהקיום הפיזי מושתף לכל בני האדם, הצמיחה האישית היא ייחודית לכל פרט, בהתאם לשאיפת ההתקדמות שלו. שאיפה זאת היא שמובילה את האדם להישגים. האדם שופט כל אירוע או חוויה בהתאם למידה שהם מקרבים אותו אל המימוש העצמי שלו. אם האירוע או החוויה מקרבים למימוש עצמי- האדם חש סיפוק, לעומת זאת, אירוע או חוויה, אשר מרחיקים את המימוש העצמי, גורמים לתחושת אכזבה. המודד להצלחה הוא: ההשוואה שהאדם עושה ביחס לעצמו וביחס לסטנדרט האנושי שלו. "כוח-הבחירה" שה' יתברך טבע באדם, מאפשר לו להעריך את יכולותיו ולהעריך מה טוב עבורו ולתכנן כיצד לבחור את בחירותיו באופן שיאפשר לו לממש את יכולותיו ואת כישוריו. זהו מימוש עצמי. האדם מממש את עצמו- את יכולותיו ורצונותיו ע"פ כוח-הבחירה.

מימוש העצמי של היהודי

רבינו הרמח"ל מסכם בפרק א' בספרו "מסילת שרים" את "מימוש העצמי של היהודי" וז"ל:

"נִקְצֵינוּ לְמִדִּים, כִּי עֶקֶר קִצְיָאֵת הָאָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה- הוּא רֵק לְקַיֵּם מִצְוֹת וְלַעֲבֹד וְלַעֲמֹד בְּנִסְיוֹן."

וְהַנְּאֻת הָעוֹלָם, אֵין רָאִי שִׁיחֵי לוֹ אֶלָּא לַעֲזֹר וְלִסְיַע בְּלִבָּהּ, לְשִׁיחֵיהָ לוֹ נֶחֱת רִיחַ וְיִשׁוּב דַּעַת לְמַעַן יִכָּל לְפָנוֹת לְבָו אֶל הָעֲבֻדָה הַזֹּאת הַקְּטָלָה עָלֶיהָ ע"כ."

א"כ בכדי שנוכל לממש את רצון ה' יתברך בעולם ולקיים את המטרה שלשמה אנו חיים כאן בעולם

הזה, עלינו להיות כלי שמסוגל "לְקַיֵּם מִצְוֹת וְלַעֲבֹד וְלַעֲמֹד בְּנִסְיוֹן" כדברי רבינו הרמח"ל. לכן הערכה עצמית חיובית גבוהה, היא הכרחית ונחוצה.

הבסיס, לפני כל החלטה

הערכה עצמית, היא בעצם התשובה שהילד נותן לעצמו, ברמה מודעת ולא מודעת, כשהוא שואל את עצמו 'מי אני?' 'מה אני שווה?' 'האם אני טוב?' 'האם אני ראוי?' 'האם אני מסוגל?' הערכה עצמית, היא בעל השפעה מכרעת בצמתי החלטה שונים שהילד נתקל בהם ביום-יום. לדוגמה: האם לקחת על עצמי אתגר כלשהו או להימנע מכך? האם לנסות להקפיד על מצווה שקשה לי להתמודד איתה? האם לקבל על עצמי קבלה טובה? האם להרים את היד ולהצביע בשיעור? האם להציע לחבר לשחק בידך? או לגשת לקבוצת ילדים חדשה?... צפוי שילד בעל הערכה עצמית נמוכה, שתופס את עצמו כחסר ערך, לא מוצלח ולא ראוי, ימנע מלקחת על עצמו את האתגרים האלו, כי הוא צופה שהוא ייכשל בהם. הוא ימנע מלשים את עצמו במדוך, כי הוא מרגיש שאינו ראוי לכך. למעשה, הערכה עצמית נמוכה מנציחה את עצמה, כי "דפוס ההתנהגות הנמוך" לא מאפשר לילד לחוות חוויות של הצלחה, שעשויות לשנות את התפיסה העצמית השלילית. הדימוי העצמי מכתוב לילד את תפיסת העולם שלו ויוצר אצלו ציפיות לגבי העתיד ולגבי היחס שהוא עשוי לקבל מאחרים. כך הדימוי העצמי הנמוך, הופך לבואה שמגשימה את עצמה.

טיפים לבניית הערכה חיובית גבוהה

הגורמים המשפיעים על הדימוי העצמי של הילד הם בעיקר אנוני ההורים. אין ספק שמחמאות והרעפת אהבה, הם חשובים ומשמעותיים, אבל ילדים מושפעים מאוד גם מניסיון חייהם והם מסיקים מסקנות אישיות ביחס לערכם העצמי ע"פ חוויות של הצלחה וכישלון שהם עוברים בכל יום.

משום כך, חשוב מאוד לזמן לילדים חוויות של הצלחה ובנושא הזה חשוב במיוחד לדעת להגדיר במדויק מהי הצלחה בכל שלב שלב בהתפתחות של הילד. לדוגמה, עבור ילד בן שנתיים, עצם החזקת הצבע ושרטוט פרוע על הדף יכולה להיחשב

**מחפשת סיפוק?
עבודה בתחושת שליחות**

למשרד טלמרקטינג גדול ומבוסס
דרושות **טלפניות** למשמרת בוקר

תנאים טובים הדרכה מקצועית אווירה ביתית

02-5308002

**עד כמה באמת
אתה מחובר
אליו?**

הספרים שהצילו לאלפים את החיים

להצליח במבחני החיים
איך עוברים את המצבים הקשים בחיים

המתכון לשלום בית
הדרכה לחיי הנישואים מתוך כבוד ואהבה

בגן האמונה
הספר ששינה לאלפים את החיים

אור התודה
לומר תודה ולהושיע בכל מצב

סיפורי מעשיות
פרושים מפרי עטו של הרב ארוש על סיפורי רבי נחמן

ספרים שחשוב בחיים
א,ב,ג של החיים ומעייני גנים

חינוך ילדים
המתכון לילדים מוצלחים

פירושים
פירוש על ספר בראשית ופרוש על ל"ח

הדרך להתקדש
קדושת האדם, הרוחניות והגשמיות והדרך הנכונה להשגתה

להזמנות במשלוח עד אליכם: 052-2240696

"בשבח ובהודיה לשם יתברך"
ברכת אשר יצר מפוארת

חדש! חדש! חדש!

ברכת אשר יצר
הנחמה וההשראה לכל מי שרוצה להשיג את כל המעלות והחסדים הנשגבים של הבורא יתברך. ספר זה הוא חובה לכל מי שרוצה להשיג את כל המעלות והחסדים הנשגבים של הבורא יתברך. ספר זה הוא חובה לכל מי שרוצה להשיג את כל המעלות והחסדים הנשגבים של הבורא יתברך.

סגולה ביותר להפיצה לזיכוי הרבים לרפואה שלמה, להציל חיים.

מלווה בתפילה מקדימה של הרב ארוש, ומתוך סידור "לב שלום"

זכות גדולה להפיץ!
כולנו אומרים את התפילה מספר פעמים ביום אך לא רבים יודעים את כוחה של תפילה זו.

מי שצריך ישועה כלשהי או שיש חולה בביתו יפיק תפילה זו וב"ה יראה ניסים גדולים.

להזמנות 052-2240696

הפרסום מותנה בקבלת אישור מהעדה הרוחנית

הגיע הזמן ש-

32,000 אנשים ידעו מהעסק שלך!

מהיום העסק שלך יכול להתפרסם בעלון "חוט של חסד" הנחשף לאלפי אנשים מדי שבוע

02-5812210

גם פרנסה גם שליחות

דרושות עלפניות 5 ימים בשבוע משמרת צהריים
לטלמקטינג הכי ערבי בשוק!
02-5308000 | 054-3344153

העבודה בירושלים, במשרדים של הרב שלום ארוש שליט"א

מאמר ראש הישיבה -המשך-

היא נקראת "לחם רפואה" ובלשון הזהר הקדוש: "מיכלא דאסותא". זו הרפואה האמתית, להשתחרר מהעצבות ולזכות לשמחה.

ולכן לאחר חג הפסח הקדוש מגיע חודש אייר, ובשבת זו אנחנו עומדים בערב ראש חודש אייר, ואייר ראשי תיבות: "אני ה' רופאך", כי השמחה של חג הפסח עדיין פועלת בתוכנו ומרפאה אותנו מבפנים, לכן זה הזמן המסוגל להמשיך ללמוד ולעבוד על מידת השמחה ביתר שאת וביתר עוז.

עם ישראל היקר, נציב לעצמנו מטרה ברורה לעבוד על מידת השמחה ולקנות את מידת השמחה. נציב לעצמנו שאיפה להילחם על השמחה ולהתגבר להיות בשמחה כמו שאומר רבי נחמן: "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד, ולהתגבר להרחיק העצבות והמרה שחרה בכל כוחו".

ואיך עושים את זה? כאשר מסתכלים על העושר הרוחני, ההון העצום בתורה ובמצוות שיש לכל יהודי פשוט - זוכים לשמחה אמיתית, הנה, רק עכשיו זכינו לימי הפסח שבהם התעשרנו באוצרות גדולים. אם נעשה חשבון קטן, ניגע בקלות ליותר ממיליון מצוות זכויות שצברנו בימים הקדושים האלה:

ספירת מלאי

בשבעת ימי החג ישנן למעלה ממש מאות אלף (!!) שניות שבחן מקיימים בכל רגע ארבע מצוות של "לא יראה" ולא "ימצא", לא "יאכל חמץ" ושלא תיאכל תערובת חמץ (עפ"י הרמב"ם). וכבר הגענו לרבע מיליון מצוות.

כאשר נוסף גם את השמחה בשבעת ימי החג, ואת שמירת הלכות השבת והלכות הימים הטובים שבהם יש בכל רגע מצוות עשה ומצוות לא תעשה, ואת כבוד חול המועד, ונוסף לכך גם את כל המילים בכל התפילות וההללים שאמרנו ובכל השיירות והתשבחות, ונוסף לכך גם את המצוות הרגילות שיש בכל יום יום - ניגע להרבה יותר ממיליון מצוות.

והדובדבן שבקצפת הן המצוות הנדירות והמיוחדות של ליל הסדר: אכילת מצה ומרור, כורך ואפיקומן, ארבע הכוסות וכל המנהגים הקדושים של הלילה, והמצוה הנפלאה של סיפור יציאת מצרים שבה כל מילה בקריאת ההגדה ובכל תוספת של סיפור ומשל ובכל מתנה שנותנים לילדים כדי לעורר אותם, ואפילו השינה בערב החג כדי שיהיה לנו כוח ללילה - כל אלה מצוות עצומות, שהקדוש ברוך הוא וכל הפמליה שלו באים לבתנו לראות כיצד אנחנו מקיימים אותן. ועוד לא דיברנו על כל הטרדות והריצות וההכנות והניקיונות והקניות וההוצאות - מי יוכל למנות או לשער את מספר המצוות והזכויות. איזו זכות זו להיות יהודי: קנאים וזוכים באיסוף מצוות, קונים בגדים וזוכים, אוכלים ומתענגים שרים ושומחים - וזוכים בלי סוף! אשרינו!

זו ספירת העומר אמתית - ספירת המלאי הרוחני שלנו, וההתבוננות בנכסים הרוחניים ובעושר דקדושה שאנחנו צוברים בכל רגע ובכל שניה. ובכוח זה נזכה להתחזק בשמחה תמיד, ונזכה לרפואה שלימה ולגאולה אמתית במהרה בימינו, אמן.

ברכת שבת שלום ומבורך

סיפור לשולחן שבת

תיבה של כיבוד הורים

סוף אדם למיתה, וגם יומו של פנחס דון הגיע. לאחר שקמו ילדיו מן השבעה, ניגשו דבר ראשון לקופה שגרמה להם להכיר את אביהם מחדש בעשר השנים האחרונות. אך לשווא יגעו לפרוץ אותה. רק לאחר שהפכו את הבית על פיו, מצאו פתקה מהורה: "המפתח נמצא אצל רבי שמואל סלנט".

רצו הבנים בחדווה לביתו של רב העיר. אבל הרב מיהר לצנן את התלהבותם: "צוואה זו צוואה. אינני רשאי לתת לכם את המפתח עד שיעברו שלושים ימי אבל. אבל, נא לכאן לאחר שתעלו לצינו של אביכם בשנית". וכך היה.

אחר שחזרו מן הקבר עשו את דרכם בשיירה נרגשת לביתו של הכימא ד' ה' א' , וליבם מפרפר בהתרגשות מגודל המעמד.

בחיוך קטנטן מסר רבי שמואל סלנט

לידם מפתח חלוד ופצפון. כעת נפתחה תחרות מי הראשון שיעיג לפתוח את המנועול.

משיכה לפה, נייעור לשם, והמכסה נפתח והורים.

"האפצ'יטי..." נשמעו קולות התעטשות רמים בזה אחר זה, מפי הבנים, הבנות, הנכדים והנכדות. גרגירי עפר נשרו מן התיבה שהייתה מלאה אבנים וחול בכמויות מסחריות. לא כסף ולא נחושת...

בזעם עצור רצו כולם לרבי שמואל, שמיהר לקחת על עצמו את האשמה והסביר בנחת שהוא העניק לאביהם את העצה הלזו, ובכך זיכה אותם בעוד עשר שנות "כיבוד אב".

"ולמה היינו צריכים לחכות ליום השלושים כדי לקבל מפתח?" קרקר אחד הבנים בקול לא לו.

"כדי שתעלו פעם נוספת לקברו של אביכם..." השיב הרב הפיקה ולימדם פרק נוסף בהלכות כיבוד הורים. וביחס של אנושיות ומסירות לקרובים לנו.

בפנים מכורכמות ניגש פנחס לבית רבה של ירושלים, הגאון רבי שמואל סלנט, וסח את ליבו לפני הרב שהיה חכם מופלא בחכמת התורה ופיקח בהוויות העולם הזה:

"כבר לא צעיר אני, התפרנסתי שנים רבות מיגיע כפי בחנות מכולת.

מאז נפטרה עלי אשתי החלטתי לסגור את החנות, לחלק את רוב רכושי בין בני ובנותי בחי, בכדי שלא יריבו על הירושה לאחר מותי, מעט כסף הותרתי עבורי. אך מאז אינני רואה אותם ואת נכדי, עושים הם טובה שהם באים לבקר פעם בכמה זמן..."

שמע אותו רבי שמואל בקשב רב, ואחר לחש על אזנו בסוד את אשר יעשה.

מעודד יצא פנחס היישר לביתו של הנכח השכונתי, הזמין ממנו קופסה עצומת-מימדים, אותה נעל במנועול

כדי והניחה בפינה בולטת בחדרו למשמרת. עברו חלפו מספר ימים, ובנו של פנחס הגיע לראות את שלום אביו, ישבו השניים ושוחחו בינחותא, והבן מתפלל מה יש לאביו להטמין בתיבה. אך לשאול - התבייש.

רק קם פנחס להכין לשניהם קפה, ומיד קם הבן כולו סקרנות וניסה להזיז את התיבה או לפתוח את מכסה.

אפס. המכסה נעול היה כהלכה. והקופה, כאילו מטיל זהב כרסנתיים שכנו בה, אפילו לא חרקה כשניסה להזיזה. ממש יצא הבן וכינס אסיפת חירום של כל אחיו ואחיותיו. לפתע נודע שלאבא יש עוד ממון רב, ומה שחילק להם בחייו היה בעצם כ"דמי כיס" וקומץ לבסוף הרב שיזרם לכיסיהם לאחר פטירתו.

מאותו רגע והלאה לא ידע פנחס בדידות מה: בכל ערב ישנו איתו נכד או נכדה אחרים, בכל יום הגיעו בניו לפי תורות מסודרות, את הקניות למכולת שכח כבר איך עושים, ובנותיו הבריקו את חדרו מספר פעמים בשבוע. החיים הטובים בהתגלמותם.

***

תכנית מנויים לעלון "חוט של חסד"

במנוי תזכה ב:

הזכות שלך בהפצה:

02-5308000

גן הדעת חידושים לכרשת שבוע

בספר המצוות להרמב"ם מובאר שהכתוב "לא תשנא אֶת אֶחֶיךָ בְּלִבְךָ" מזהיר אותנו מלשנא אדם שנאה נסתרת, שנאה שבלב, גם אם השנאה לא באה לידי ביטוי במעשה.

דוגמא לשנאה זו מוצאים אצל אבשלום עם אמנון, שמרוב שנאה לא דבר עמו "לְקַדֵּם וְעַד טוֹב, כִּי שָׁנָא אֶבְשָׁלוֹם אֶת אֲמֹנֹן", ולבסוף שנאה זו גרמה לו להרוג אותו, אך אם השנאה ניכרת וגלויה אין בכך איסור לאו, אלא שמבטל מצוות עשה של וְאֶהְבֵּתְךָ לְרֵעֶךָ כְּמוֹךָ.

ובשביל שלא יישאר עם שנאה בלבו נותנת התורה עצה "הוֹכַח תּוֹכִיךָ אֶת עַמִּיתְךָ", תנסה ללבן את הכעס, שחרר אותו ותשתחרר, תגיד לאדם שאותו אתה שונא, נפגעת מוכך שלא התייחסת אלי, זלזלת בי, לדעת לא נהגת איתי בהגינות, יהיה הדבר אשר יהיה, שים אותו על השולחן, ומתוך כך יתברר הדבר לאחד הצדדים, או שיתנצל חברך ויתוודה על חטאו וישכח שלום, או שיתן תירוץ שייתיישב על לבך ויבוא שלום.

זאת הדרך לפי הרמב"ם לתקן את השנאה, לדבר עליה, לחשוף אותה, לא לשמור את הדברים בלב, כי שנאת הלב קשה משנאה גלויה, כי בשנאה נסתרת השנוא לא יודע שעליו להישמר, ובשנאה הטמונה בלב בוערת כאש ואינה נכבית, היא הולכת ומתגברת ומוביאה פעמים רבות לתקלות חמורות מאם היה נודע הדבר, והרבה פעמים רואים בחוש,

שכאשר הדברים גלויים, נכבית אש השנאה.

לכן טוב לאדם שיפנה אל הפוגע ויציג בפניו את טענותיו עד שיתלבנו הדברים, וגם אם לא, לפחות לא תהיה שנואה מבעבעת במיסתרים ופורצת כמו הר געש מחוץ למידה, רק בגלל שהייתה נסתרת.

וכאשר מתגבר אדם על יצר השנאה, ומנסה ללבן גשנות את השנאה שלו עם זולתו, הוא נכלל במידותיו של הקב"ה, שהרי המידה החמישית הנזכרת במידותיו היא "לא תִּחַזֵּק לְעַד אָפוֹ", גם אם האדם ממשך בדרכו, מבטל הקב"ה חרון אפו כלפיו באחד מן העיתים, וכן אומר הכתוב "לא לְנֶצַח יָרִיב וְלֹא לְעוֹלָם יִטּוֹר", וזו מידה ראויה לאדם להתנהג בה עם חברו, שלא יחזיק בכעסו, ואפילו אם מוצדק הוא, ישחרר שנאתו וכעסו, ויפתח לעצמו נחלי חיים חדשים.

וראיה לזה שכל כך חשוב לשחרר את האחיזה מכל השנאות שלנו, עד שאמרו חז"ל שבמקרה שנצרכים לעזרה שני אנשים, אחד אהוב לנו והשני שנוא, נעזור לשנוא תחילה, ודרשו זאת מן הפסוק (שמות כ"ג) "כִּי תִרְאֶה חֲמוֹר שֹׁנְאָךָ רֹבֵץ תַּחַת מַטְאֵהוּ וְחִדְלָתָהּ מַעֲצֹב לוֹ עֲצֹב תַּעֲצֹב עִמּוֹ", ובלשוננו, "אהוב לפרוק ושנוא לטעון מצוה לטעון לשנוא, כדי לכופ את יצרו".

כלל של דבר, צריכים לשחרר את אנרגיית השנאה מקרבנו, ואפילו את החוטאים והרשעים לשנוא בצורה תכליתית וקצובה, כי החמלה על זולתנו היא

כנינים חסידות ברסלב

בִּזְא פֶּעַם רַבִּי לוי יצחק זְכַרְוֹנוֹ-לְבָרְכָה לְאִימָנוּן בְּרַאשׁ-חֹדֶשׁ אֲמִיר וְנִשְׁאַר לְשָׁהוּת שֶׁם קִשָּׁף שְׁנֵי שְׁבָעוֹת, וְהָיָה חֲפִץ לְהִשְׁאָר שָׁם גַּם לְשִׁבְעֵי הַשָּׁלִישִׁי, מִחֲמַת שֶׁחָל אָז ל"ג בְּעוֹקֵר בְּאַמְצֵעַ הַשְּׁבִיעִי. אָמַר לוֹ רַבִּי אֲבִרְהָם: "סֵעַ וְחָזַר לְבִיתְךָ, וְאַל תִּשְׁמַע לְקוֹל הַפְּנוּעִים לָךְ לְהִשְׁאָר אֶלָּא חָזַר לְבִיתְךָ וְקִשְׁתְּכֶךָ לְהִשְׁתַּחֲוֹת שׁוֹב עַל הַצִּיּוֹן, תִּחָּזַר וְתִבּוֹא שׁוֹב", כִּי הַקִּפִּיד לְקַיֵּם צִוִּיּוֹ שֶׁל אָבִיו רַבִּי נַחֲמָן טוֹלֵקְשִׁינְעֵר זְכַרְוֹנוֹ-לְבָרְכָה שֶׁלֹּא נָתַן לְסָרִיס לְמַשְׁמָעוֹ לְשָׁהוּת בְּאִימָנוּן יוֹתֵר מִשְׁנֵי שְׁבָעוֹת בְּרִצְיֹאֵת, מִחֲמַת שֶׁלֹּבֵב הַשָּׁהִיגָה נַעֲשֶׂה קֵל בְּעֵינֵי הָאָדָם קִדְּשֵׁת הַקּוֹמָה (שי"ש"ק ג-תמב).

א. ב. של החיים

שְׁנֹאָה שְׁרָשָׁה בְּחִסְרוֹן אֲמוּנָה.

שְׁנֹאָה זוֹ רַחַץ רָעָה שֶׁצָּרִיכִים לְסַלֵּק עַל יְדֵי דְבִאֲרֵי אֲמוּנָה.

רק לְשָׁאֵדָם קִלָּא בְּאֲמוּנָה הוּא יָכוֹל לְהַנְצִיל מִשְׁנֵי הַבְּרִיּוֹת.

הַזֶּרֶע שֶׁנֶּאֱמָר יִקְצֹר חֲרָטָה.

החמלה על עצמנו, וזה הוא גילוי פנימיות התורה המושכת אותנו אל היום בו מלאה הארץ דעה ואהבה, ולא ישא גוי אל גוי חרב, ולא ילמדו עוד מלחמה.

שו"ת של חסד

ע"י בית הוראה-חוט של חסד

הרה"ג ר' ירון אשכנזי שליט"א ר"כ חושן משפט בישיבת "חוט של חסד" מנהל רוחני ב"קו ההלכה"

קו ההלכה הספרדי: *3030 ☎

לספירת העומר? והשיב לו רק את המספר ולא אמר תיבת 'היום', האם יכול לחזור ולספור בברכה? ומה הדין אם ענה לו 'היום 20 יום וכו' ונתכוון שאינו רוצה לצאת ידי חובה כלל?

יכול לחזור ולספור בברכה. כן כתב ה"ט"ז (סימן תפ"ט סעיף קטן ז') וחזון עובדיה (שם עמ' רטו). וכן אם בשעה שאמר היום כך וכך, נתכוון בפירוש שלא לצאת ידי חובה, חוזר וסופר בברכה. כן כתב הרשב"א בתשובה שהובאה בבית יוסף (סימן תפ"ט) וחזון עובדיה (שם).

אדם שספר את העומר היום יום א', יום ב' לעומר, האם יצא ידי חובתו?

אם ספר בראשי תיבות כגון שאמר היום ב' לעומר או ג' לעומר, יחזור לכתחילה וימנה בלא ברכה, ואם לא מנה עד למחרת בערב, יכול להמשיך בשאר הלילות למנות בברכה. עולת שבת (אות א'), ומשנה בחרה (סעיף קטן ל"ח).

אם לא ידע כמה היום לספירה, והתחיל לברך על דעת שישמע מחבירו, ושחק עד ששמע מחבירו וסיים כמותו, האם יצא ידי חובה?

בדיעבד יצא ידי חובתו. שלחן ערוך (סעיף ה') ומשנה בחרה (סעיף קטן כ"ט). והוא הדין אם ספר מספק על פי השערה, ואח"כ התברר לו שספר כהוגן, אף שאין לעשות כן לכתחילה, מכל מקום בדיעבד יצא. (מנחת יצחק חלק ח' סימן מ"ח).

להיפך שהזכיר מניין השבועות ולא את הימים, האם הפסיד את הספירה?

אם נזכר במשך הלילה או היום למחרת, ימנה מיד בלא ברכה, ואם נזכר רק בלילה שאחריו, יכול למנות בשאר הימים בברכה. חזון עובדיה (יום טוב עמוד רנא).

מי שהרהר ספירת העומר בליבו האם יצא ידי חובה?

ספירת העומר צריכה להיות בדיבור בפיו ובשפתי, אבל בהרהור לא יצא, שהרהור לאו כדיבור דמי. כן כתב המשנה ברורה (בביאור הלכה סי' תפ"ט) ולכן אם הרהר בלבד, יכול לברך אח"כ ולספור ספירת העומר בביטוי שפתיים. (יביע אומר חלק ד' תאו"ח סי' ג' אות יז.) ולכתחילה צריך גם להשמיע לאוזנו, ואם לא השמיע לאוזנו יצא. יבי"א (שם סי' יח) וחזון עובדיה (שם עמ' רמג).

מי ששאל אותו חבירו אחר השקיעה, כמה הלילה לספירת העומר? ואמר לו היום 20 יום, ולא אמר "שהם שני שבועות ושעה ימים", האם הפסיד את הברכה?

לכתחילה לא עושים כך, אלא ישיבו 'אתמול היה כך וכך לספירה', ובשבוע הראשון אם אמר כך יצא ידי חובה ואינו מברך, אמנם אם היה משבוע אחד ואילך, והשיב רק מספר הימים בלא שבועות, חוזר וסופר בברכה באותו ערב. חזון עובדיה (יום טוב עמוד רס"ז).

מי שחבירו שאל אותו כמה הלילה

מהלכות ספירת העומר

מי שיש לו מניין קבוע לתפילת ערבית בשעה מאוחרת, האם יקדים לספור העומר לפני כן או שימתין לברך יחד עם הציבור?

אפי"א יש לו מניין קבוע לתפילת ערבית עדיף שיקדים לספור ספירת העומר בזמנה ויתפלל תפילת ערבית אח"כ, ולא ימתין לספירת העומר אחר תפילת ערבית שכל מה שמתאחר יותר גורם אחיזה אל החיצוניים. כן מובאר במגן אברהם (סימן תפ"ט סעיף קטן ז') ומשנה בחרה (שם סעיף קטן י"ח) ואור לציון.

היה עומד בבין השמשות ונזכר שלא ספר אמש ספירת העומר, וגם במשך כל היום לא נזכר מזה, מה יעשה כעת?

יספור מיד הספירה של אמש בלי ברכה, ואחר צאת הכוכבים יספור העומר בברכה. (חזון עובדיה יו"ט עמ' רלח) ומכל מקום במקרה כזה יזהר שלא יספור העומר בכל יתר הלילות אלא לאחר צאת הכוכבים, שלא יהיה כתרתי דסתר. וזמן בין השמשות לענין זה הוא שלש עשרה וחצי דקות אחרי השקיעה ולא לאחר מכן. חזון עובדיה שם, ועין אור לציון (חלק ג' פרק ט"ז הלכה ו').

מצוות ספירת העומר למנות ימים ושבועות, אמנם אם הזכיר את מניין הימים, ולא הזכיר את מניין השבועות, או

ילדון חידודון

בין הפותרים יוגרלו מתנות

מה פירוש בפרשנותי
התואר "עם הארץ"? (2 תשובות)

פתרון "מצורע": א. המים שמוששים לטהרת המצורע חייבים להיות "מים חיים" הנובעים מסעון טבעי (ויקרא יד ה). ב. המצורע חייב להביא כקרבן "שתי ציפורים חיות" (יד ד).
הזוכה נכ. צפת

פתרונות לשלוח למייל | פקס:
al5308000@gmail.com | 02-5812252

חיזוקית- ניסן | אמונה וגאולה

אצל ה'
יתברך הכל
אפשרי,
גם לעשות
ממשולש
מרובע.

(לגילויים)

לקבלת מסרים מחזקים: 052-6672221

יש לך סיפור תודה?
המערכת תשמח לפרסם אותו
al5308000@gmail.com

סיפורי תודה

אמרת' תודה ונושעת'

התודה כמשנה את הפציאות!

ישנו יהודי יקר מבית חרדי שהתקרב לספרים ולדיסקים, וברוך ה', בכל יום עושה שעה התבודדות, והוא התחיל לחיות בגן עדן בעולם הזה. הוא ספר לי שאמר לאשתו: "למעשה, לא השתנו לנו החיים בפעל. אותן הבגיות והחובות וכו' שהיו לפני שהתקרבנו קימות גם היום; אבל ישנו שוני מהותי ביותר: לפני שהתקרבנו, כל דבר היה מופל אוהי לבלבול, לכעס ולעצבות, והייתי עצבני, מקורקור וקדבא; ועכשיו, שקבלתי אמונה, אני כל הזמן בשמחה, ואני כל הזמן אומר תודה...". הרבה פעמים אדם נחלש מהתודה כי הוא לא רואה תוצאות. אבל אמר צריך לדעת, שהתודה עצמה היא התוצאה והיא הישועה. התודה היא האמת, וכל שמתגע לנקודת התודה באמת, כך תמשיך עליך את הנסים והישועות. שמעתי מעשה שהיה עם איזה צדיק שהיה לו חזיון שעלה לעולם העליון, ונקנס בהיכל אחד שבו ראה המלה רבה, רבבות מלאכים עסוקים ונחפזים מכאן לכאן בקהירות. שאל: 'מה זה ההיכל הזה?' אמרו לו: 'זה ההיכל של התפלות של עם ישראל שפוקשים ישועות, והפולאים מעבירים את הבקשות הללו: עבר להיכל שני, וגם שם ראה את אותה המלה ורבות מלאכים שנופזים מכאן לכאן וקופה לשם... שאל: 'היכל זה, מה?' אמרו לו: 'זה ההיכל של התפלות שנענו, ועתה אנו מריצים את הישועות לכל אלו

אמרת' תודה ונושעת'
052-2240696

חצה לזכות בהגרלה? גם אתה יכול!
שלח לנו סיפור תודה
ותיכנס להגרלה
al5308000@gmail.com

מתנה ושמה תודה
052-2240696

ילדים אומרים תודה

סיפור בהמשכים לילדים

לשחק עם חברים אחרים.

"נכון. אתה ילד חכם", החמיא לי אבא.
"אך ישנה דרך טובה יותר להתמודד עם המצב, דרך שמלמדת אותנו לכעס פחות בלי לצאת מהבית."
"מה?! יש כזה דבר?"
"כן", השיב אבא. "דרך האמונה. זו אמנם דרגה גבוהה מאד של אמונה, אבל האמונה שכל מה שקורה לנו זה משמים ולטובה, עוזרת לנו מ א ד להתמודד עם מצבים או עם אנשים שלא בדיוק מתנהגים כרצוננו." "אז מה לעשות עכשיו?"
שאלתי את אבא שלי.

בשבוע הבא
אספר לכם מה
אבי הציע לי
לעשות.

מסיבת אמנים (חלק ב')

אבל כל מה שנסיתי לעשות לא עזר לי. כשהייתי מתרגז ממשוהו, הדף והפסוקים לא עזרו.

באותו בקר, בשבת, קמתי על צד שמאל והייתי ממש מרגז. התארחו אצלנו בני דודים שלי, והם שחקו עם אחי הגדול, אבל בלי לשחק אותי. הם החליטו לעשות "מסבת אמנים".

למי שלא יודע, במסבת אמנים מביאים עוגות ועוגיות מזונות, פרות העץ, פרי אדמה, ועוד חטיפים: במבה, ביסלי, שתיה מתוקה וטעימה, סכריות וחמצוצים וכדומה. כלם מברכים, עונים אמן האחד לשני, חוגגים ואוכלים.

בקשתי מהם להצטרף, אך הם סרבו. הם אמרו לי: "אנחנו משחקים עכשיו לבד, ולא רוצים לשחק אותך".

אני הייתי רעב, וגם כעסתי מזה שלא

משתפים אותי.

באתי לאבא שלי ואמרתי לו ברגז: "הם באים אלינו הביתה ולא רוצים לשחק אותי במשחק שלהם", ממש כעסתי.

הלכתי אליהם ולקחתי להם את המגש שהם החזיקו. התחיל מרדף בכל הבית, והכל הפך לתהוה ובהו.

אבא קרא לי ואמר: "בני, היקר, בחיים הדברים לא תמיד מסתדרים כרצוננו, והנסיח מוכיח שבני אדם כעסנים מפסידים הרבה בחיים".

"אבל הם מרגיזים", אמרתי בטון זועף.

"אני מבין ללבך באמת ההתמודדות היא קשה מאד, אבל בוא נחשב ביחד איך אפשר להתמודד בדרכים אחרות. מה אתה מציע? איך אפשר שלא לכעס?"

הרגשתי עכשיו חסר סבלנות. "אני לא יודע. אין לי פתרון. אולי אצא החוצה

פרשת קדושים

בס"ד בר"ה

חוט של חסד

גיליון לכל בית יהודי | בנשיאות הרב שלום ארוש שליט"א

יו"ל ע"י מוסדות "חוט של חסד"

רח' שמואל הנביא 13 | ת.ד. 50226
טל: 02-5812210 | פקס: 02-5812252
לפניות בנושא העלון: al5308000@gmail.com

הסיפורים ואת כך החוויות, וכשאכלנו את המצה
כביכול אכלנו את כל אותם הסיפורים והם הפכו
להיות חלק מאיתנו.

ובאמת כל יהודי הוא סיפור יציאת מצרים קהלך
- כי "אילו לא הוציא הקדוש ברוך הוא את אבותינו
ממצרים עדיין אנחנו ובנינו משועבדים היינו לפרעה
במצרים". כל יהודי הוא נס קהלך. כל יהודי הוא
קידוש ה' קהלך.

ממשיכים את המתנות

ועכשיו יוצאים לעבודה, שהיא עבודת ימי הספירה,
שבהם אנחנו עובדים וקונקשים בפועל את כל
ההשפעות והגאולות שקיבלנו בימי הפסח והן
הגנוזות בקרבנו.

ועיקר הגאולה והישועה של דורנו היא השמחה.
כי אין בית-כלא שסוגר על האדם מבחינה רוחנית
וגשמית, פיזית ומחשבתית, כמו מחשבות והרגשות
של עצבות ודיכאון. יציאה לחירות, לפעולה ולעבודה
- אפשרית רק מתוך שמחה; כמו שאומר רבי נחמן
על הפסוק: "כי בשמחה תצאו" - שרק על ידי
שמחה יוצאים לחירות.

לכן עכשיו, לאחר שימי הפסח נכנסו לתוכנו והם
פועלים בתוכנו מבפנים וגואלים ומשחררים אותנו
מכבלי העצבות - קל יותר לעבוד ולקנות ולגלות גם
מבחינה חיצונית את מידת השמחה. בכל השבועות
שקדמו לחג הפסח ובחג הפסח עצמו כתבנו על
מידת השמחה ועל דרכים לקניית השמחה, ואת
המנגינה הזאת חייבים להמשיך.

ממשיכים להיאגל

חשוב לדעת שהגאולה של השמחה היא לא רק
גאולה רוחנית אלא היא גם גאולה גשמית ורפואה
גם לגוף וגם לנפש. רבי נחמן כותב שהמקור של
כל המחלות הוא קלקול השמחה, וכל הרפואה
נובעת אך ורק מהשמחה. ומכיוון שהמצה גאלה
ועדיין גואלת אותנו מהעבודות של העצבות - לכן

מאמר

ראש הישיבה

חיים אחרים לגמרי

שינוי פנימי ועמוק מאוד בכל תפיסת העולם שלנו
ובמבנה הנפש שלנו. וכלל שמועדים לכך ומאמנים
בה - כך ניתן לקצור את הפירות של אותו שינוי
מבורך.

הצ'ק כבר אצלך

חג הפסח הוא חג שבו כל אחד יכול להיאגל
ולהשתחרר, אם זה ממחשבות מגבילות, מתסכולים
ומדכאוניות, מפחדים ומחרדות, מתשוקות לדברים
רעים ומתכונות אופי רעות. וכולנו ללא יוצא מן
הכלל נגאלנו בחג הפסח בשנה זו. כולנו קיבלנו
צ'ק גדול ושמן ועכשיו צריכים ללכת ל"בנק" הרוחני

מה ההבדל בין חתונה לבין יום הולדת? זה הרבה
מערב לסדרי הגודל של האירועים. בואו ונניח
שאנחנו מדברים על מסיבת יום הולדת שהיא בקנה
מידה של חתונה. בכל זאת בין שני האירועים ישנו
הבדל מהותי:

מסיבת יום ההולדת תעבור ותחלוף. יישארו רק
זיכרונות, רק תמונות, ואתה תישאר אותו הדבר
בדיק, רק גדלך בשנה. אבל החתונה היא אירוע
שמשנה לך את כל החיים. נכנסת אליו רווק ויציאת
ממנו בעל משפחה. עברת ממצאות חיים אחת,
למצאות חיים אחרת **לגמרי**. החתונה היא מאורע
שמטביע חותם עמוק על כל יום יום בימי חיך
מכאן ואילך, וההשפעות שלה רק ילכו ויעמיקו, ילכו
ויתחדדו.

יש לי יום יום חתונה

אצלנו, עם ישראל, כל חג וכל אירוע הוא לא יום
הולדת. אצלנו כל חג הוא חתונה שלימה. זה אירוע
מכון שמטביע על כל יום יום מימי חיינו מכאן
ואילך.

לכן אומרים החסידים שלא נכון לומר: "פסח עבר",
"נגמרו החגים", "אף עברה השבת". חס וחלילה.
החגים הקדושים הם אירועים שבהם משתנה
כל המציאות שלנו. כמו שבעבר בזמן התרחשות
האירועים השתנתה כל המציאות שלנו כעם
ויחידים - כך גם בהווה, הזמנים האלה והמצאות
שבהם ממשיכים להשפיע ולשנות אותנו לגמרי. לכן
צריכים לומר "פסח נכנס", "החגים חדרו לתוך לבנו
ומוחנו", "עוד שבת נספגה ונבלעה בדמנו ובבשרנו".

אמנם לא כולם רואים ומרגישים את זה, כי מדובר
בהשפעה רוחנית דקה כפי שהסברנו במאמר
לשבת הגדול. אבל בספרי החסידות והקבלה
מבואר שאכן בכל חג וחג יורדות השפעות רוחניות
כבירות, ובלשון הקבלה: "יורדים מוחין", כלומר שחל

רבי נחמן כותב שהמקור של כל המחלות הוא קלקול השמחה

ולפדות את הצ'ק מתוך אמונה שלימה שההארות
הגדולות כבר נמצאות אצלנו.

חג הפסח שנכנס אלינו לחיים ולשלום ממחיש
את זה יותר מכל. אמנם המצווה העיקרית היא
לספר ביציאת מצרים, אבל לא רק ישבנו וסיפרנו,
אלא כמחש חווינו והרגשנו - **ראינו את עצמנו** כאילו
אנחנו יוצאים ממצרים.

זה גם הרבה יותר מוכן: המצה נקראת לחם עוני
כי זה "לחם שעונים עליו דברים הרבה" כדברי חז"ל.
את כל סיפורי יציאת מצרים שבהגדה סיפרנו וענינו
על המצה, והמצה הקדושה כביכול "ספגה" את כל

גיליון 619

כ"ט ניסן תשע"ט | יד לעומר

ר"ת	כניסה	יציאה	ר"ת
ירושלים	18:45	20:00	20:37
תל אביב	19:01	20:02	20:35
חיפה	18:55	20:03	20:38
באר שבע	19:01	20:00	20:36

הכנסים של הרב שלום ארוש שליט"א לשבוע הקרוב

חולון

יום ה',
ד' אייר (09/05/19)
בית כנסת ע"ש חללי צה"ל
המעפילים פינת המצודה
בשעה 21:30

ירושלים

יום ד',
ג' אייר (08/05/19)
ישיבת "חוט של חסד"
שמואל הנביא 13,
בשעה 20:30

ירושלים

יום א',
ל' ניסן (05/05/19)
מתנ"ס קנרגר
בר יוחאי 5 (שכ' קטמונים)
בשעה 20:30

הנה כי כן על כך בא הקב"ה להזהיר את אהרן: **"ויאמר ה' אל משה דבר אל אהרן אחיך, ואל יבוא בכל עת אל הקודש מבית לפרוכת אל פני הכפורת אשר על הארון ולא ימות"**. אין הכוונה שהזהיר הקב"ה את אהרן, שלא יכנס לקדשי הקדשים כדי שלא יענש במיתה כמו שמתו בניו, כי אהרן היה מקיים את רצון ה' אפילו בלא שום עונש, אלא הכוונה בזה שהזהיר הקב"ה את אהרן, שלא ילך בדרך בניו למסור נפשו למות על קדושת השם על ידי שיכנס בקדשי הקדשים כמו שעשו הם, כי אין הקב"ה חפץ שימות על קדושת השם, אלא רצונו שישאר בחיים ויעבוד עבודת הכהונה הגדולה.

נמצא לפי זה כי מה שאמר הקב"ה **"ולא ימות"**, הוא חלק בלתי נפרד ממה שביקש הקב"ה מאהרן שלא ימות כדרך שמתו בניו, והרי זה מתאים להפליא עם דברי ה"אור החיים" הקדוש: **"ואומרו 'וימותו' בתוספות וא", רמז הכתב הפלאת חיבת הצדיקים, שהגם שהיו מרגישים במיתתם, לא נמנעו מקרוב לדביקות נעימות עריבות ידידות חביבות חשיקות מתיקות עד כלות נפשם מהם"**.

יומתק להבין בזה מה שהוסיף הקב"ה לומר: **"בזאת יבוא אהרן אל הקודש בפר בן בקר לחטאת ואיל לעולה"**, רמז הקב"ה בכך, כי אם חפץ אהרן למסור את נפשו על קדושת השם יעשה כן על ידי עבודת הקרבנות, שיחשוב שכל מה שעושים לקרבן היה ראוי לעשות לו, אבל לא שימסור נפשו בפועל ממש.

היוצא לנו מכל זה כי נדב ואביהוא היו קדושים וטהורים שמסרו נפשם על קדושת השם במקום אהרן אביהם, ולא בחנם העיד עליהם משה שהם גדולים ממנו ומאהרן, ומגודל קדושתם זכו שיצאה נפשם במיתת נשיקה, כדברי ה"אור החיים" הקדוש בפירוש הכתוב: **"בקרבתם לפני ה' וימותו"**, ומה שכתוב שהקריבו את זרה אשר לא צוה אותם, הכוונה בזה שהקריבו את עצמם מרצונם הטוב בבחינת אינו מצווה ועושה.

קרבן מן הבהמה, אלא שהם עשו כן בבחינת אינו מצווה ועושה, כי השיגו שזהו רצון הקב"ה כפי שרמז באומרו: **"ונתנו בני אהרן הכהן את על המזבח"**.

נמצא לפי זה כי כלפי כל ישראל שלא השיגו עומק כוונתם, היה נראה כאילו הורו הלכה בפני משה רבם להקטיר קטורת בקדשי הקדשים, ועל ידי שיצאה את מלפני ה' ושרפה אותם נתקדש שם שמים על ידם בבחינת: **"בקרובי אקדש"**, ומזה נתעוררו ישראל כי אם בארזים נפלה שלהבת עונש כל כך קשה, על אחת כמה וכמה שיענישם הקב"ה אם יחטאו לפניו, אבל לאמיתו של דבר היו קדושים וטהורים שמסרו נפשם על קדושת השם במקומו של אהרן אביהם, כדי שיוכל להקדיש לה' את כל ימי חייו בעבודת הכהונה הגדולה.

"כל בית ישראל יבכו את השרפה" כי הם גרמו לכך בחטא העגל

על פי האמור נשכיל להבין מה שאמר משה על מיתתם של נדב ואביהוא (ויקרא י-ו): **"ואחיהם כל בית ישראל יבכו את השרפה אשר שרף ה'", כי מאחר שנדב ואביהוא נשרפו מחמת שמסרו נפשם על קדושת ה' במקומו של אהרן אביהם, כדי שיוכל לעבוד עבודת הכהונה גדולה, לכן כל בית ישראל שכפו על אהרן לעשות את העגל, וגרמו בכך למיתתם של נדב ואביהוא, יבכו את השרפה אשר שרף ה'."**

מעתה יאירו עינינו להבין הפסוקים בפרשתנו: **"וידבר ה' אל משה אחרי מות שני בני אהרן"**, כינה אותם הקב"ה בכוונה תחילה **"שני בני אהרן"**, כדי ללמדנו בכך כי מה שמתו הוא משום שמסרו נפשם במקומו של אהרן אביהם, וגילו בכך את מסירותם בכבוד אביהם בהיותם **"בני אהרן"**, והוסיף הקב"ה להוכיח שמסרו נפשם מרצונם במקומו של אהרן, **"בקרבתם לפני ה' וימותו"**, שהרי זכו למות במיתת נשיקה מחמת קרבתם לפני ה' כדברי ה"אור החיים" הקדוש.

גדולים ממשה ואהרן, השיגו בגודל קדושתם כי אהרן אביהם משתוקק למסור נפשו על קדושת השם, כדי לכפר בכך על מה שעשה את העגל, והשיגו גם כן כי רצונו של הקב"ה הוא שלא ימסור נפשו למיתה, אלא יעבוד את ה' בחיים חיותו בעבודת הכהונה הגדולה כדי לכפר על ישראל, על כן החליטו בגודל קדושתם למסור את נפשם במקומו של אהרן, וכנסו להקטיר קטורת בקדשי הקדשים אף שידעו שהם מסתכנים בכך.

אך מניין ידעו שהם רשאים למלא את מקומו של אהרן אביהם למסור את נפשם במקומו, הנה על כך בא רבי אליעזר ורמז לנו בגודל חמתו: **"לא מתו בני אהרן אלא על שהורו הלכה בפני משה רבן"**, כלומר מה שמתו הוא משום שהורו הלכה בפני משה רבם, שזכו להשיג מה שלא גילה להם משה.

ומפרש ואומר מה היה הגילוי שנתגלה להם שהם רשאים למסור נפשם במקום אהרן אביהם: **"מאי דרוש, ונתנו בני אהרן הכהן את על המזבח, אף על פי שהאש יורדת מן השמים, מצוה להביא מן ההדיוט"**. כלומר נדב ואביהוא השיגו בגודל קדושתם, כי מה שאמר הקב"ה למשה: **"ונתנו בני אהרן הכהן את על המזבח"**, רמז הקב"ה בכך, כי בני אהרן עצמם צריכים למסור את נפשם במקומו של אהרן להישרף באש על קדושת השם.

וזוהו שדרשו: **"אף על פי שהאש יורדת מן השמים"**, לאכול את הקרבנות על המזבח, **"מצוה להביא מן ההדיוט"**, שגם הם עצמם יקריבו את עצמם על האש להישרף בבחינת מזבח כפרה לכפר על חטא העגל, ומאחר שלא קיבלו פירוש זה ממשה רבם אלא השיגו מעצמם כוונה נשגבה זו, הרי זה בגדר שהורו הלכה בפני רבם.

ומה שכתוב: **"ויקריבו לפני ה' את זרה אשר לא צוה אותם"**, הכוונה בזה כי מה שהקריבו את עצמם לה' במקום קרבן הוא בבחינת: **"את זרה אשר לא צוה אותם"** בפירוש, שהרי בדרך כלל אין הקב"ה חפץ בהקרבת אדם כי אם בהקרבת

לרפואה השלימה של האשה החשובה מרת לאה בת וירג'ני שתחי' - נדבת משפחת מהדב הי"ו -

לקבלת המאמרים באימייל: mamarim@shvileipinchas.com

הסירחון בי ולא בישראל... אמר לו הקב"ה לאהרן, אהבת צדק, לצדק את בני ושנאת מלחייבן, על כן משחך אלקים אלקיך, אמר לו, חייך שמכל שבטו של לוי לא נבחר לכהונה גדולה אלא אתה".

הרי לנו דברים ברורים, כי אהרן מצד עצמו היה מוכן ומזומן להיהרג על קדושת השם כמו שנהרג חור, ובלבד שלא יעשה את העגל, אלא שנמנע מלמסור נפשו ועשה את העגל, כדי להציל את ישראל מכליה, ובזכות זה בחר בו הקב"ה לכהונה גדולה.

מעתה נראה לומר בדחילו ורחימו, כי אחרי שחטאו ישראל בעגל, ומשה רבינו ירד מן ההר וקיבץ את כל שבט לוי, שלקחו איש את חרבו והרגו את כל מי שחטא בעגל, ואחר כך החזיר משה את ישראל בתשובה שלימה, השתוקק אהרן למסור את נפשו על קדושת השם, כדי לכפר בכך על מה שעשה את העגל, כי אף שכוונתו היתה לשם שמים כדי להציל את ישראל מכליה, עם כל זאת הרי גרם בעשיית העגל לחילול השם גדול, והרי מבואר בגמרא (יומא פו.) כי חילול השם אין לו כפרה עד יום המיתה.

וזוהו שכתוב בפרשת שמיי (ויקרא ט-ז): "ויאמר משה אל אהרן קרב אל המזבח ועשה את חטאתך ואת עולתך וכפר בעדך ובעד העם". ופירש רש"י: "קרב אל המזבח, שהיה אהרן בוש וירא לגשת, אמר לו משה, למה אתה בוש לכך נבחרת". ובאר הרמב"ן שהיה בוש וירא לגשת משום שגרם לעשיית העגל. ויש לומר כי זהו שהשיב לו משה: "למה אתה בוש לכך נבחרת", כי אדרבא בגלל שמסרת את נפשך להציל את ישראל מכליה, נבחרת לעבודת הכהונה גדולה כדי לכפר על ישראל.

נדב ואביהוא מסרו נפשם במקום אהרן אביהם

בדרך המלך נלך לבאר בזה מה שאמר התנא רבי אליעזר: "לא מתו בני אהרן אלא על שהורו הלכה בפני משה רבן, מאי דרוש, ונתנו בני אהרן הכהן אש על המזבח, אף על פי שהאש יורדת מן השמים, מצוה להביא מן ההדיוט". וכבר הבאנו מה שתמה על כך המהרש"א, איזו הלכה הורו בכך בפני משה רבם, הלא הדבר מפורש בכתוב שבני אהרן צריכים להביא אש. זאת ועוד מה שתמהו בעלי התוספות, הלא פסוק זה מדבר במזבח שהקריבו עליו קרבנות, ולא בהקטרת קטורת בקדשי הקדשים שלא ביום הכיפורים.

אך לפי האמור נראה לבאר הכוונה בזה, כי נדב ואביהוא שהיו כעדותו של משה רבינו

ישוב קושיית המהרש"א: איזו הלכה הורו בפני רבם במה שמפורש בכתוב: "ונתנו בני אהרן הכהן אש על המזבח"

מדרש: אהרן עשה את העגל ולא מסר נפשו, כדי להציל את ישראל מכליה ובזכות זה זכה לכהונה גדולה

אהרן הכהן השתוקק למסור נפשו ולמות על קדושת השם, כדי לכפר בכך על מה שעשה את העגל

נדב ואביהוא מסרו נפשם על קדושת השם במקום אהרן אביהם כדי שיוכל לעבוד עבודת הכהונה הגדולה

שעשה דין בצדיקים כנדב ואביהוא, כדי שילמדו ישראל מזה: "אם כן באלו כל שכן ברשעים".

אהרן השתוקק למסור נפשו כדי לכפר על חטא העגל

בדרך זו במסילה נעלה לבאר ביתר עמקות מיתתם של נדב ואביהוא, על פי מה שמצינו כי אהרן הכהן עשה את העגל, ולא מסר נפשו להיהרג על קדושת השם, כמו שעשה חור כשביקשו ממנו לעשות את העגל, כי אם היו ישראל הורגים גם את אהרן לא היתה להם תקנה לעולמים, כמו שדרשו בגמרא (סנהדרין ז.) מקרא שכתוב (שמות לב-ה):

"וירא אהרן ויבן מזבח לפניו, מה ראה. אמר רבי בנימין בר יפת אמר רבי אלעזר, ראה חור שזבחו לפניו, אמר אי לא שמענא להו, השתא עבדו לי כדעבדו בחור, ומיכיים בי (איכה ב-ב) אם יהרג במקדש ה' כהן ונביא, ולא הוא היה תקנתא לעולם, מוטב דלעבדו לעגל אפשר הוא להו תקנתא בתשובה".

ענין זה מבואר ביתר הרחבה במדרש (ויק"ר ג.), כי מטעם זה בחר הקב"ה למסור בידו של אהרן את עבודת הכהונה הגדולה, ודרשו על כך מקרא שכתוב (תהלים מה-ח): "אהבת צדק ותשנא רשע על כן משחך אלקים אלקיך שמן ששון מחביריך".

"בשעה שעשו ישראל אותו מעשה, בתחילה הלכו אצל חור אמרו לו (שמות לב-א) קום עשה לנו אלהים, כיון שלא שמע להן עמדו עליו והרגוהו... ואחר כך הלכו אצל אהרן אמרו לו קום עשה לנו אלהים, כיון ששמע אהרן כן מיד נתיירא... אמר אהרן מה אעשה, הרי הרגו את חור שהיה נביא, עכשיו אם הורגים אותי שאני כהן, מתקיים עליהם המקרא שכתוב (איכה ב-ב) אם יהרג במקדש ה' כהן ונביא, ומיד הם גולין... אמר אהרן אם בונין הן [את העגל] אותו הסירחון נתלה בהן, מוטב שיתלה

יתברך בדרך נוראה זו של "בקרוי אקדש", דוקא ביום חנוכת המשכן כאשר השרה הקב"ה את שכינתו במשכן.

אך ביאור הענין הוא על פי הידוע כי תכלית עשיית המשכן היא שיקריבו ישראל שם את הקרבנות, כמו שכתב הרמב"ם (הלכות בית הבחירה פ"א ה"א): "מצות עשה לעשות בית לה' מוכן להיות מקריבים בו הקרבנות, וחוגגין אליו שלוש פעמים בשנה שנאמר (שמות כה-ח) ועשו לי מקדש, וכבר נתפרש בתורה משכן שעשה משה רבינו והיה לפי שעה".

זאת ועוד ידוע מה שביאר הרמב"ן (ויקרא א-ט) הטעם שצוה הקב"ה לחוטא שיביא קרבן ויתכפר לו: "כדי שיחשוב אדם בעשותו כל אלה, כי חטא לאלקיו בגופו ובנפשו, וראוי לו שישפך דמו וישרף גופו, לולא חסד הבורא שלקח ממנו תמורה, וכיפר הקרבן שיהא דמו תחת דמו, נפש תחת נפש, וראשי אברי הקרבן כנגד ראשי אבריו".

נמצא לפי זה כי הקב"ה מקבל ברצון את הקרבן של החוטא, רק בתנאי שהוא עושה תשובה על חטאיו, והוא מתבונן באמת לאמיתו שהיה צריך לשפוך את דמו, אלא שהקב"ה ברוב רחמיו וחסדיו לקח ממנו תמורה קרבן בהמה, אבל אם אין החוטא מתבונן בזה באמת בכל לבו אין הקב"ה חפץ בקרבן שלו, ועל כך אמר דוד המלך (תהלים נא-ח): "כי לא תחפוץ זבח ואתנה עולה לא תרצה, זבחי אלקים רוח נשברה, לב נשבר ונדכה אלקים לא תבזה".

הנה כי כן נשכיל להבין הטעם שבחר הקב"ה דוקא ביום חנוכת המשכן, לקדש את שמו במיתתם של נדב ואביהוא בבחינת: "בקרוי אקדש ועל פני כל העם אכבד", כדי שלא יטעו ישראל לחשוב כי מעתה אחרי שהוקם המשכן, שוב אין חשש שיענישם הקב"ה על עוונותיהם, שהרי יש להם עצה להביא קרבן כפרה על מה שחטאו, לכן סיבב הקב"ה שנתקדש שמו על ידי

ישוב הפליאה: איך יתכן כי נדב ואביהוא שהעיד עליהם משה שהם גדולים ממנו ומאהרן הקריבו אש זרה

ביאור עמוק בדברי התנא רבי אליעזר:
"לא מתו בני אהרן אלא על שהורו הלכה בפני משה רבן"

שם: "מאי דרוש, ונתנו בני אהרן הכהן אש על המזבח, אע"פ שהאש יורדת מן השמים, מצוה להביא מן ההדיוט"

נדב ואביהוא השיגו מה שאמר הקב"ה: "ונתנו בני אהרן הכהן אש על המזבח", שהם עצמם יהיו אש על המזבח

הקושיא השניה היא מה שהקשו בתוספות (שם ד"ה מאי דרוש), שהרי פסוק זה: "ונתנו בני אהרן הכהן אש על המזבח", נאמר אצל הקרבנות שהקריבו הכהנים על מזבח הנחושת, אשר שם ירדה אש מן השמים לאכול את הקרבנות, כמו שכתוב (ויקרא ט-כד): "ותצא אש מלפני ה' ותאכל על המזבח את העולה ואת החלבים וירא כל העם וירונו ויפלו על פניהם". ועל כך נאמר כי אף שירדה אש מן השמים מצוה להביא אש גם בידי אדם.

והנה בתורת כהנים מבואר כי נדב ואביהוא נכנסו להקטיר קטורת בקדשי הקדשים, ומטעם זה הזהיר הקב"ה את אהרן בפרשתנו: "ואל יבוא בכל עת אל הקודש", שלא יכנס בקדשי הקדשים בכל ימות השנה כמו שעשו בניו כי אם ביום הכיפורים, וכן משמע ממה ששינו בגמרא (סנהדרין נב.): "שני חוטין של אש יצאו מבית קודש הקדשים ונחלקו לארבע, ונכנסו שנים בחוטמו של זה ושנים בחוטמו של זה ושרפום".

הנה כי כן איך אפשר לומר שנכנסו להקטיר קטורת בקדשי הקדשים, משום שדרשו מקרא שכתוב: "ונתנו בני אהרן הכהן אש על המזבח, אף על פי שהאש יורדת מן השמים, מצוה להביא מן ההדיוט", הלא האש שירדה מן השמים לא ירדה בקדשי הקדשים כי אם על מזבח הנחושת שהקריבו עליו קרבנות, ונשאו בצריך עיון.

נדב ואביהוא נשרפו כדי לחנך עבודת הקרבנות

רחש לבי דבר טוב להעלות על שלחן מלכים רעיון נכבד, בהקדם לבאר תחילה בדרך הפשט מה שאמר משה אל אהרן אחרי מיתתם של נדב ואביהוא: "הוא אשר דיבר ה' לאמר בקרובי אקדש ועל פני כל העם אכבד". ופירש רש"י: "כשהקב"ה עושה דין בצדיקים מתיירא ומתעלה ומתקלס, אם כן באלו כל שכן ברשעים". וצריך להבין מה שבחר הקב"ה מלך מלכי המלכים לקדש שמו

"וכללות שלמה להתפלל והאש ירדה מהשמים ותאכל העולה והזבחים וכבוד ה' מלא את הבית, ולא יכלו הכהנים לבוא אל בית ה' כי מלא כבוד ה' את בית ה', וכל בני ישראל רואים ברדת האש וכבוד ה' על הבית, ויכרעו אפים ארצה על הרצפה וישתחוו, והודות לה' כי טוב כי לעולם חסדו".

הרי לנו דברים ברורים שירדה האש מן השמים, ואיך פירש רש"י שהאש של משה עברה אל המזבח של שלמה. וצריך לומר כי אותה האש שירדה על המזבח של נחושת בימי משה, כאשר נכנסו לארץ וגנוזו את המשכן חזרה ועלתה השמימה, וכאשר גמר שלמה המלך את בנין בית המקדש ותפלתו לה', ירדה אותה האש מן השמים על המזבח של אבנים.

הנה כי כן על כך דרשו נדב ואביהוא מקרא שכתוב: "ונתנו בני אהרן הכהן אש על המזבח, אף על פי שהאש יורדת מן השמים" - ביום חנוכת המשכן ונשארה שם כל הזמן, "מצוה להביא מן ההדיוט". ופירש רש"י: "ואף על פי שהורו כראוי, נענשו שלא נטלו רשות". מבואר מדברי רש"י כי נדב ואביהוא יפה הורו, ומה שכתוב שהקריבו: "אש זרה אשר לא צוה אותם", הכוונה שלא צוה אותם משה על כך, אלא הם הורו מעצמם הלכה בפני משה רבם.

שתי קושיות עצומות של בעלי התוספות והמהרש"א

אמנם מצינו על כך שתי קושיות עצומות, הקושיא הראשונה היא מה שהקשה המהרש"א על מאמר זה של רבי אליעזר בגמרא (עירובין סג.), איך אפשר לומר שהורו הלכה בפני משה רבם על דבר שהוא מפורש בכתוב: "ונתנו בני אהרן הכהן אש על המזבח". ולפי המבואר בגמרא (עירובין נד.) לימד משה רבינו את אהרן ואת בניו כל התורה כמה פעמים, אם כן במה הורו הלכה בפני משה שקיימו מה שכתוב במפורש.

השם, ומשה רבינו חשב שהכוונה בזה על עצמו או על אהרן, וכאשר ראה שבחר הקב"ה בנדב ואביהוא הסיק מזה: "עכשיו רואה אני שהם גדולים ממני וממך".

הנה כי כן עומדים אנו נבוכים מול הסתירה שמצינו בדמותם של נדב ואביהוא, כי מצד אחד כפי עדותו של משה רבינו היו גדולים ממשה ואהרן, שהרי הקב"ה בחר בהם לקדש את שמו על ידם, והרי זה מתאים עם דברות קדשו של ה"אור החיים" הקדוש, שנתנו במיתת נשיקה: "בקרבתם לפני ה' וימותו", אך מצד שני מעיד הכתוב שהקריבו אש זרה אשר לא צוה אותם.

"לא מתו בני אהרן עד שהורו הלכה בפני משה רבן"

חשבתי דרכי לפתור חידה סתומה זו, על פי מה שמצינו במדרש כמה דעות במה חטאו נדב ואביהוא שיצאה אש ושרפתם, אולם התנא האלקי רבי אליעזר הגדול מגלה לנו חידוש גדול, שלא מתו רק בגלל סיבה אחת שהורו הלכה בפני משה רבם, כמו ששינו בגמרא (יומא נג.): "רבי אליעזר אומר, לא מתו בני אהרן אלא על שהורו הלכה בפני משה רבן, מאי דרוש, (ויקרא א-ז) ונתנו בני אהרן הכהן אש על המזבח, אף על פי שהאש יורדת מן השמים, מצוה להביא מן ההדיוט".

כאן המקום להבהיר שלא נטעה לומר, כי בכל פעם שהקריבו את הקרבנות ירדה אש מן השמים, אלא הכוונה בזה כי אותה אש שירדה על המזבח של נחושת בימי משה ביום חנוכת המשכן, כמו שכתוב (ויקרא ט-כד): "ותצא אש מלפני ה' ותאכל על המזבח את העולה ואת החלבים", נשארה על המזבח עד ימי שלמה המלך, שאז עברה האש למזבח של אבנים בבית המקדש, ונשארה שם עד שבא מנשה מלך יהודה וסילק את האש.

והמקור לכך הוא ממה ששינו בגמרא (זבחים סא:): "אש שירדה מן השמים בימי משה, לא נסתלקה מעל מזבח הנחושת אלא בימי שלמה, ואש שירדה בימי שלמה לא נסתלקה עד שבא מנשה וסילקה". ופירש רש"י: "לא נסתלקה, שבשעת המסעות כופין עליו פסכתו ומניחין אותה במקומה. אלא בימי שלמה, שנסתלקה משם למזבח אבנים שעשה שלמה".

והנה מלשון רש"י שמפרש כי האש על המזבח של נחושת נסתלקה בימי שלמה: "שנסתלקה משם למזבח אבנים שעשה שלמה", משמע כי אותה האש שהיתה על המזבח הנחושת במשכן בימי משה, עברה בימי שלמה למזבח של אבנים בבית המקדש. ויש להקשות על כך ממה שכתוב (דברי הימים ב ז-א):

נדב ואביהוא מסרו נפשם במקום אהרן אביהם שהשתוקק למסור נפשו כדי לכפר על חטא העגל

קדשו: "שהגם שהיו מרגישים במיתתם, לא נמנעו מקרוב לדביקות נעימות עריבות ידידות חביבות חשיקות מתיקות עד כלות נפשם מהם". וצריך ביאור מה ראו נדב ואביהוא על ככה למסור נפשם על קדושת השם ביום חנוכת המשכן.

עוד צריך ביאור איך מתקשר ביאור נשגב זה של ה"אור החיים", שמתו במיתת נשיקה מחמת גודל דביקותם בה' בבחינת: "בקרבתם לפני ה'", עם מה שמצינו מקרא מפורש שמתו משום שהקריבו אש זרה אשר לא צוה אותם, כמו שכתוב בפרשת שמיני (ויקרא י-א): "ויקחו בני אהרן נדב ואביהוא אש מחמתם ויתנו בהן אש וישמו עליה קטורת ויקריבו לפני ה' אש זרה אשר לא צוה אותם, ותצא אש מלפני ה' ותאכל אותם וימותו לפני ה'".

והנה בנוסף על כל זה מצינו עוד נדבך בקדושתם העצומה של נדב ואביהוא, כפי שגילה משה לאהרן בפרשת שמיני מיד אחרי מיתתם של נדב ואביהוא (שם ג): "ויאמר משה אל אהרן הוא אשר דיבר ה' לאמר בקרובי אקדש ועל פני כל העם אכבד וידום אהרן". ופירש רש"י:

"הוא אשר דיבר וגו', היכן דיבר, (שמות כט-מג) ונועדתי שמה לבני ישראל ונקדש בכבודי, אל תקרי בכבודי אלא במכובדי. אמר לו משה לאהרן, אהרן אחי יודע הייתי שיתקדש הבית במיודעיו של מקום, והייתי סבור או בי או בך, עכשיו רואה אני שהם גדולים ממני וממך... ועל פני כל העם אכבד, כשהקב"ה עושה דין בצדיקים מתיירא ומתעלה ומתקלס, אם כן באלו כל שכן ברשעים, וכן הוא אומר (תהלים סח-לו) נורא אלקים ממקדשיך, אל תקרא ממקדשיך אלא ממקודשיך".

נמצינו למדים מזה דבר פלא, כי כבר מראש עוד לפני שהוקם המשכן, בחר הקב"ה בנדב ואביהוא לקדש את שמו ביום הקמת המשכן על ידי מיתתם, ועל כך אמר למשה: "ונועדתי שמה לבני ישראל ונקדש בכבודי" - ביום שתרד שכינתי על המשכן אתקדש במכובדי שימותו על קדושת

עוד ראוי ליישב מה שכתוב: "אחרי מות שני בני אהרן", ולא הזכיר הכתוב את שמם: "אחרי מות נדב ואביהוא", וכבר עמד על כך בזוהר הקדוש (פרשתנו נו): "אחרי מות שני בני אהרן, רבי יוסי אמר, אחרי מות נדב ואביהוא מבעי ליה, מאי טעמא שני בני אהרן, והא ידיע דבני הו". וראוי לבאר העניין גם בדרך מחשבה השווה לכל נפש.

"בקרבתם לפני ה' וימותו" בבחינת מיתת נשיקה

פתח דברינו יאיר לבאר כל זה על פי מה שביאר ה"אור החיים" הקדוש מה שכתוב: "אחרי מות שני בני אהרן בקרבתם לפני ה' וימותו", שבא ללמדנו כי שני בני אהרן מתו מחמת שנתקדשו לה' בדביקות גדולה, עד שיצאה נפשם מגודל הדביקות בבחינת (שיר השירים ה-ו): "נפשי יצאה בדברו", והנה דברות קדשו מלהבות אש:

"דיבר ה' למשה דרך מיתתו, שהיתה על זה האופן בקרבתם לפני ה', פירוש שנתקדשו לפני אור העליון בחיבת הקודש וכוזה מתו, והוא סוד הנשיקה שבה מתים הצדיקים. והנה הם שווים למיתת כל הצדיקים, אלא שההפרש הוא, שהצדיקים הנשיקה מתקדשת להם, ואילו הם נתקדשו לה, והוא אומרו בקרבתם לפני ה'.

ואומרו 'וימותו' בתוספות וא"ו, רמז הכתב הפלאת חיבת הצדיקים, שהגם שהיו מרגישים במיתתם, לא נמנעו מקרוב לדביקות נעימות עריבות ידידות חביבות חשיקות מתיקות עד כלות נפשם מהם והבן. ובחינה זו אין מכיר איכותה, והיא מושללת ההכרה, לא מפי מין האנושי ולא מפי כתבו, ולא תושג בהשערות מושכל הגשם".

נמצינו למדים מדבריו הקדושים יסוד גדול בענין מיתת נדב ואביהוא, כי לא רק שיצאה נפשם "בקרבתם לפני ה'" - מפאת גודל קרבתם ודביקותם בה', אלא זאת ועוד שמסרו נפשם מרצונם על קדושת השם, וכמו שכתב בלשון

בפרשתנו פרשת אחרי (ויקרא טז-א): "וידבר ה' אל משה אחרי מות שני בני אהרן בקרבתם לפני ה' וימותו. ויאמר ה' אל משה דבר אל אהרן אחיך, ואל יבוא בכל עת אל הקודש מבית הפרוכת אל פני הכפורת אשר על הארון ולא ימות כי בענן אראה על הכפורת. בזאת יבוא אהרן אל הקודש בפר בן בקר לחטאת ואיל לעולה".

רש"י מפרש ומקור הדבר בתורת כהנים, הסמיכות בין מיתת שני בני אהרן לאזהרת הקב"ה לאהרן הכהן: "ואל יבוא בכל עת אל הקודש מבית הפרוכת", שלא יכנס לקדשי הקדשים בכל ימות השנה מלבד יום הכיפורים, כדי שלא ימות כפי שמתו שני בניו כשנכנסו להקטיר קטורת בקדשי הקדשים, והנה הם דברי רש"י:

"וידבר ה' אל משה אחרי מות שני בני אהרן וגו', מה תלמוד לומר, היה רבי אלעזר בן עזריה מושלו, משל לחולה שנכנס אצלו רופא, אמר לו אל תאכל צונן ואל תשכב בטחב, בא אחר ואמר לו, אל תאכל צונן, ואל תשכב בטחב, שלא תמות כדרך שמת פלוני, זה רזו יותר מן הראשון, לכך נאמר אחרי מות שני בני אהרן.

ויאמר ה' אל משה דבר אל אהרן אחיך ואל יבוא, שלא ימות כדרך שמתו בניו, ולא ימות, שאם בא הוא מת. כי בענן אראה, כי תמיד אני נראה שם עם עמוד ענני, ולפי שגלוי שכינתי שם, יזהר שלא ירגיל לבוא. זהו פשוטו. ומדרשו לא יבוא כי אם בענן הקטרת ביום הכיפורים".

כאשר נתבונן נראה שיש כאן פליאה גדולה שמצוה ליישבה, מה ראה הקב"ה על ככה להזהיר את אהרן הכהן שלא יכנס לקדשי הקדשים בכל עת, כדי שלא ימות כדרך שמתו בניו, הלא ברור כשמש שאפילו אם לא היו בניו מתים כשנכנסו לקדשי הקדשים, היה אהרן הכהן הגדול הקדוש והטהור מקיים בתכלית השלימות אזהרת הקב"ה: "ואל יבוא בכל עת אל הקודש", הנה כי כן לשם מה הוסיף לו הקב"ה, שלא יכנס בקדשי הקדשים כדי שלא ימות כשם שמתו בניו.

הגדול שאנו רואים כאן, היא המפתח לקיום דין 'חירות' שאנו מצויים בלילה זה, לפעול בנפשו כמי שיצא 'עתה' ממצרים (רמב"ם פ"ז מהל' חמ"צ ה"ז). דווקא מתוך קבלת 'גזירת המלך' ניתן להתקיים 'וחי בהם'! - הנה בעלי בתים חשובים, היושבים זה הלילה בכבודו של עולם, מסובים בראש המשפחה החשובה, הלא פעמים רבות נלחצים וכועסים בלילה גדול זה, מחמת ציפיתם הגדולה ליהנות לעצמם ממטעמי זה הלילה בגשמייות ורוחניות. ושוכחים שכל זה לא בא אלא לעשות צדק קונם, ולהעלות הנחת רוח לפני יתברך ויתעלה למעלה, לא לעצמם! - וכפי שמצוי שנלחצים מכל מיני עניינים זוטרים, היכן יישב חתן פלוני, והיכן ישב נכד אלמוני... מי יקבל גביע נאה, ומי יקדש על הכוס הגדולה. ומדוע אין משגיחים על שלמות המצות שלא יישברו, ושלא יפול חלילה שום כלי על הארץ... וכיצא על זה הדרך עריצים ולחוצים שונים, שבתוצאת כל אלה נמצא זה הגברא עבד נרצע לכעס וללחצו! הלוז חירות יקרא? הלא נפשו משועבדת בתוככי שעבוד מיצרים שונים...

לפיכך סיים ר' יום טוב, כראותי המצב כאן, כשכל אלו הנאות החיצוניות מן השולחן היפה והמקומות המסודרים והכלים ההדורים, שאמנם המכוון בהם לסייע בתחושת החירות, אך יכולים גם מאוד להלחץ... ומכל אלו כבר לא אוכל ליהנות בזה הלילה, אמרתי לעצמי הנה זהו פתח נאה לשלוות וחירות פנימית! חירות שאין בה לא לחץ ולא דחק, חירות שאינה תלויה בדבר, לא בשולחן נוצץ ולא בשום דבר אחר, רק חירות הנפש לשרת לקונה בחפץ לב.

עתה, סיכמו הבחורים לעצמם, לאחר שיחה מאלפת זו, שזה היה כל מה שטרחנו ועמלנו בערב פסח, כדי שלבסוף יתהפך כאן הכל הפוך על הפוך... - שמתוך כך למדנו פרק טיב מוסר השכל עצום, בתורת 'חירות' ו'ציאת מצרים', שדווקא בקבלת 'גזירת המלך' באהבה כמו שהיא, זוכים להתקיים 'וחי בהם' בחיות פנימית ושמחת חירות הנפש. ובעמדתנו כה בשבתות ימי הספירה שבין פסח לעצרת, שכידוע מחוברים הם יחדיו בענין אחד, מתחיל בפסח ומסיים בחמישיים יום בעצרת. נמשך נא את חירות הנפש שיצאה ממצרים בפסח, אל 'אין לך בן חורין' אלא מי שעוסק בתורה! (אבות ד' ב), לקבל התורה בשבועות - אמן.

[קובץ 'פרטיות', מתוך 'חירות הכנה לחג הפסח']

הודעה משמחת

הגנו למודיע כי ניתן להשיג ספרי טיב התחזקות

תורה • שמחה • כיבוד אב • חסד • עינים
עבודת השי"ת א' • מקומות הקדושים ב' כרכים

ספרים אלו

ושאר ספרי רבינו ניתן להשיג בחנויות הספרים

בשמחה לביתו לעריכת הסדר. ר' יום טוב גם הוא צעד במתינות יחד עם חבורת הבחורים שעמו, בתחושת התרוממות שהחיינו וקיימנו והגיענו עד הנה, אחר כל העמל המפרך.

~ ~ ~ ~ ~

והנה אך נכנסו כולם הביתה נעשה להם 'שחור בעיניים'... התברר שדווקא עתה בשעה האחרונה כשהיו הם בבית הכנסת בתפילתם הנלהבת, סיבב מסבב כל הסיבות בטיב ההשגחה המדוקדקת בכל מקרה בעת שהוא צריך להתרחש, שנתקפה האשה בעלת הבית במשבר התקפת עצבים [נעורונו ברוך] ל"ע. הם נדהמו לראות אל מול עיניהם את כל שולחן הסדר המהודר הפוך על הפוך... הכלים והכוסות הנאים פזורים מנופצים על הרצפה, ושברי זכוכית הבקבוקים מתערבבים בתוך כל היין הניגר בארץ...

הבחורים עמדו נבוכים מבוהלים ועצובים, במקום 'ליל הסדר' הם נזכרו ביום 'תשעה באב'... [המכוון כנגד ליל הסדר, ואף יחול תמיד באותו יום בשבוע כליל פסח, כנודע בסוד מנהגם של ישראל באכילת ביצים בליל הסדר]. - אולם כשהסתכלו בפני בעל הבית, ר' יום טוב עצמו, התפלאו שבעתיים... הוא ישב לו על כסאו הרם במנוחת הדעת והנפש, כששלווה עילאית נסוכה על פניו! וגראה כמלך המוכן לקראת סעודתו הרוממה והנעלה... המה ראו כן תמהו, לשלווה מה זו עושה? וכי אינו רואה את הבלגן הגדול שסביבותיו, הלא הכל בוקה ומבולקת...

~ ~ ~ ~ ~

כראות ר' יום טוב במבוכתם הסביר לפניהם בטוב נועם שיחיו: הסכיתו נא והשכילו, הנה דווקא זו המהפכה והבלגן

הפסח והמצה, הבחורים הצעירים חבורת קדישתא ביחד עם רבם ר' יום טוב, דאגו להביא את כל המצרכים אל הבית, הן מצות והן בשר ויין, ביצים ותפוחי אדמה, וכל שאר מאכלים ומשקים הנצרכים לכבוד החג, כדי שיהיה הכל מן המוכן בהרחבה, למען לא יחסר המזג...

ובערבי פסחים החלו אותם בחורים בעצמם בעבודת הבישולים, והכנת המטעמים המשובחים בניהוחות נעימים, לכבוד 'שולחן עורך', כראוי לסעודת 'יום טוב' (תרתי משמע...).

~ ~ ~ ~ ~

והנה אתא ובא ערב פסח, כשהכל מוכן ועומד לקראת לילה כיום יאיר, הבחורים האהובים נכנסו לערוך את 'שולחן הסדר' הגדול ברוב פאר והדר. מפה לבנה ומצוחצחת נפרסה על גבי השולחן, כשעליה סודרו בקפידה בקבוקי היין עם הכוסות ההדורות. מקומות הישיבה אף הם הוכנו ותוכנו מראש על הצד היותר טוב, ליד כל מערכת [סט] של צלחות וסכו"ם יקרים הונחה גם 'הגדה של פסח' נאה. - הכל כדי שיוכלו כולם להסב בליל התקדש חג במנוחה כבני חורין, ולהתעלות בקרבת אלקים טוב, עד שנמצא הכל מוכן ומתוקן לסעודת קדישתא בטיבא דשמיא.

כדי למנוע מראש 'בעיות' מיותרות... הלכה האשה הצדקנית אצל הרופא בימים שלפני החג, שם קיבלה את תרופות כדורי ההרגעה המיוחדים לאיזון הנפש במנוחה ושלוה, כדי להעמידה על מצבה הנכון ביציבות ובטובה, שתהיה אף היא מוכנה להשתתף ולהנות בעריכת ליל הסדר המממש ובא, שמחת לב כולם.

~ ~ ~ ~ ~

סוף סוף אחר כל המעשים וההכנות הגיע ב"ה החג הגדול, ר' יום טוב הצדיק התלבש במלבושי החג היפים והמגוהצים לכבוד יום טוב, אשתו הצדקנית גם היא הכינה את עצמה כראוי לה ללילה המאיר ובא.

בהגיע עת התפילה, ברך ר' יום טוב את זוגתו בשמחה בברכת 'יום טוב! יוצא טהור לב לבית הכנסת לשפוך את נפשו לפני ה' - בלב מלא הודיה למלך קל טוב ורחמן קלחו מפיו פסוקי ההלל, על כל הטובה שעשה השי"ת עמם בשבועות האחרונים, בהמצואו להם על ידי שלוחים נאמנים את חג הפסח בהרחבה ובהידור. עם סיום התפילה התפזרו כל הקהל ויצאו כל אחד

על הברכה יעמדו

לקבלת העלון במייל (דוא"ר) נא לשלוח למייל הפצו"ב

התורמים להפצת העלון

ניתן להעניח את העלון לשפחות, לברכה והצלחה או ליארצייט

shivti11@gmail.com

י"ל ע"י קהילת שבת בבית ד' | רח' ישעיהו 7 ירושלים טל: 05276-10455 078-3331109

יהודי יקר! אל תחזיק טובה לעצמך, הנך מוזמן להדפיס ולהפיץ את העלון באזור מגוריך ולהיות שותף לייכוו הרבים. הפענוניים יקבלו את העלון במייל (אפשר גם ישירות לדפוס) בקובץ להדפסה.

Anyone Interested in receiving Tiv Hakehila weekly in Hebrew or English should Email - Sheldon@hpins.net Or zeligk@gmail.com or text 718-249-7173

טיב המעשיות

"והי בהם" - על ידי קבלת גזירת מלך!

טיב ההשגחה

סיפורי השגחה פרטית
שנשלחו לפערכת ע"י הקוראים

טיב המעשיות

ידוע מצדיקים כי עצם אמירת סיפור מסיפורי צדיקים מוריד השפעות טובות וישועות, על כן נהגו אצל החסידים ואנשי מעשה לספר סיפורי צדיקים כדי לפעול ישועות ולעורר את הזכויות שהיו בימים ההם לזמן הזה. והיו צדיקים שידעו לכוון לכל מצב, את הסיפור המתאים כדי להמשיך ישועה לאותה צרה וצוקה. בשלושת הסיפורים שנוהגים לספר לפני פסח, גילו לנו צדיקים שיש בהם את הסגולה והכח להשפיע פרנסה בשפע לצרכי החג...

אחרי ההקדמה הזו אנש לספור שהיה לי עם חברי הטוב:

חברי התקשר אלי להזכיר לי ביום היאר-צייט של ר' אלימלך מליזנסק לספר את שלושת הסיפורים הידועים שמי שמספר אותם מובטח לו שיעשה את הפסח בהרחבה...

הוא גם התקשר להזכיר לי לספר את הסיפורים בשבת החודש שיש במסורה גם אז לספר אותם.

מאחר ואני ידע שמצבו אינו פשוט בקשת ישיטת אוני אחרי הפסח כיצד נפל דבר ולא יזעה זכה בזכות הסיפורים...

עוד לפני ר"ח ניסן התקשר אלי אותו חבר וכך סיפר: "קרוב משפחה שלי תכנן להגיע מחו"ל לארץ ישראל לכבוד חג הפסח. אשתי ואני דברנו וחשבנו אולי להזמין לליל הסדר כדי שיהיה להם אווירת חג כדבעי. למחרת הוצאתי את הטלפון כדי להזמין אך בדיוק המכשיר צלצל בידי ו מאחורי הקו אותו קרוב משפחה...

עוד לפני שהספקתי להגיד מילה הוא שאל בשם אשתו אם יש מצב שהם יתארחו אצלנו בליל הסדר כדי שיהיה להם אווירת חג. שמחתי מאוד והשבתי שבדיוק אני עם המכשיר בידי כדי להזמין אך הוא לא נתן לי לדבר ואמר: "כל הוצאות החג יהיה עלי, אני מעביר לך לחשבון הבנק סכום שיכסה את ההוצאות בשופי!!!"

הוא המשיך להודות ולא נתן לי הזדמנות להתנגד, למחרת כבר היה בחשבון הבנק שלי ₪10,000 שמספיק לכל הדעות לעשות את הפסח די והותר!!!

חברי היה מרוגש ואף אני שמכיר היטב ואת קרוב משפחתי שמחתי על האמונה הפשוטה והישועה הקרובה בהרחבה גדולה, נטלתי את רשותו לשלוח את המעשה לטיב ההשגחה שבהחלט ראוי הסיפור לפרסום מעל במה מכובדת זו!!

בעל המעשה הגב.

הפענוח לזכות את הרבים בסיוע של השגחה פרטית
מוזמן לשלוח אל ר' שבתה סטואלס
בפקס: 15326517922
או: o.y.wines@gmail.com

"את משפטי העשו, ואת חקתי תשמרו ללכת בהם, אני ה' אלקיכם. ושמרתם את חקתי ואת משפטי, אשר יעשה אתם האדם וחי בהם, אני ה'"

אני ה'"

(ית, ד-ה)

ברם אשתו של ר' יום טוב היתה בדיוק ההיפך מיום טוב... אם אצלו כל יום 'יום טוב', הרי אצלה כמעט כל יום 'תשעה באב'... היא סבלה ממחלת הדיכאון ל"ע, ושרויה תדיר בכעס קפידה ומחלוקת, סבוכה ומתוסבכת בתסבוכות ומבוכות שונות. ומוציאה את זעמה על כל המתקרב אל תוככי ארבע אמותיה, בלא שום קשר אם עשה טוב או עשה רע, אם הוא איש נחמד וטוב או איש רע, הכל שווים אצלה לרעה.

ברבות השנים של חיי מצוקה כאלו, בנפש נענה לחוצה וממורמרת, הפכה לאשה חולנית במחלת הנפש רח"ל. ונזקקה תדיר לתרופות וכדורי הרגעה שונים, ולפעמים אף לאשפוז והזרקות וכו', ירחם המרחם על נדכאי שבורי לב עמך בית ישראל.

אולם על אף מצבה העגום של אשתו החולנית, לא השפיע הדבר לרעה על בעלה ר' יום טוב, הוא קיבל זאת בתמימות וברצון, דר עמה יחדיו בכפיפה אחת, והשתדל תמיד להתנהל בביתו בסבלנות ובענווה. שכן אם כך היא 'גזירת מלך' הרי יש לקבלה באהבה! הוא לא ניסה להתווכח עם אשתו או לשנות את רצונה, רק שמח תמיד לעשות התפקיד שמטיל עליו הש"ת בכל מצב בחיות 'והי בהם'. וכך נעשה אצלו ממיא לא כל יום 'יום טוב', הן 'יום שחור' והן יום הפוך, הכל שווים אצלו לטובה. ומתוך שלא היתה לו כמעט שום הנאה עולם הזה, עם אשה קשת רוח שכזו, לא חסר לו כלום ולא נצרך לכלום, רק לעשות רצון קונו בשמחת חיים.

שנה אחת בערב חג הפסח, חברו אליו יחדיו כמה מאותם בחורים מבקשי ה' הקרובים אליו, והציעו את עצמם לעזור ולסייע לו' יום טוב ואשתו הצדיקים בניקיון וסידור הבית לכבוד חג הפסח, ולהכין עבורם את 'ליל הסדר' בהרחבת כיד המלך, כראוי וכיאות לחג הנעלה והמורומם הנישא בראש כל מועדות. ואף ביקשו להשתתף עמם בביתם בליל הסדר, כדי ליהנות במחיצתו של ר' יום טוב לאור הבהיר והנאצל של הלילה הגדול מכל לילות השנה, בשמחה ובגדלות המוחין!

לשמחתם הם קיבלו אכן את הסכמת ר' יום טוב ואשתו, וניגשו היישר אל העבודה. בימים שלפני הפסח הגיעו אל הבית בשמחה ומרץ נעורים, הפשילו את שרווליהם, והחלו בדחילו ורחימו בעבודת הקודש של ביעור החמץ הפנימי והחיצוני, מן הבית החיצוני, ומבתי גזואי שבלב... כאשר לצידם עומדים ומסייעים המלאכים היוצאים מן הקשר"ק. כמאמרו המפורסם של סגנורם של ישראל הרה"ק רבי לוי יצחק מברדיטשוב ז"ע.

מלאכתם לא היתה קלה כלל ועיקר, הדירה עצמה היתה בקומת המרתף שמתחת הקרקע, מלוכלכת ומפוזרת כהוגן. מלבד החמץ עצמו היו צריכים גם לנקות ממנה הרבה טחב וצחנה... ניכר היה בה היטב שה עידן לא וכתה לניקיון וסידור הגוף! בידיים מיומנות עשו הבחורים את מלאכתם בזריזות, וזרקו החוצה שקים מלאים 'שמאטעס' שאספה בעלת הבית במשך השנה מן הרחוב... שיפצו ותקנו את כל הצריך תיקון, צחצחו והבריקו את כל הקירות החלונות והדלתות. המטבח גם הוא זכה לטיפול הולם, עם כל תכולתו. - עד שנראה כל הבית נקי ומודור, כמעט כדירה משובצת ומחודשת!

משהסתיימה מלאכת ביעור החמץ החלה עבודת הכנסת

הפסח בעצוד ד'

ויש להבין הני תרתי למה לי, מכיון שכבר אמר "את משפטי תעשו ואת חוקתי תשמרו", למה כפל שוב ואמרו בפסוק הבא "ושמרתם את חוקתי ואת משפטי וגו'". ותו, מדוע בפסוק הראשון הקדים משפטים לחוקים, ובפסוק השני הפך הסדר להקדים חוקים למשפטים.

ונראה על פי פירוש רש"י כאן, וזה"ל: "את משפטי תעשו - אלו דברים האמורים בתורה במשפט, שאילו לא נאמרו, היו כדאי לאמור. ואת חוקתי תשמרו - דברים שהם

גזירת המלך, שיצר הרע משיב עליהם למה לנו לשומרו, ואומות העולם משיבין עליהם. כגון אכילת חזיר, ולבישת שעטנז, וטרת מן חטאת. לכן נאמר 'אני ה' גזרתי עליכם, אי אתם רשאים להיפטר' ע"כ.

ולפי זה אפשר שעל כך רומזת כפלות פסוק הבא, אחר שהתפרש בפסוק ראשון חובת העשיה לא רק במשפטים שיש בהם טעם, אלא גם בחוקים בלא טעם, ומוקבל על עצמו עול מלכות שמים לקיים גם את החוקים שאינם מובנים משום גזירת המלך. - שוב בא פסוק שני ללמדנו, שמתוך קבלת עול 'גזירת המלך', נזכה להתקיים בנו 'והי בהם', לקיים התורה תמיד בחיות ובשמחה.

ולכן התחיל פסוק שני מן החוקים, "ושמרתם את חוקתי ואת משפטי", שיתקיימו גם המשפטים כמו החוקים, הכל מתוך קבלת עול מלכותו יתברך באהבה, כדין 'גזירת המלך'. הגם שהמשפטים יש בהם טעם, ויש לנו להחכים ולהשכיל כפי שכלנו בטעמי המצוות, עם כל זה תמיד נשאר עצם קיום המצוות הפשוט משום 'גזירת המלך'. ויותר שמחה היא לנו לעשותם כך כמו חוק גזירת מלך, שאמרת ונעשה רצוני! - וממילא בכך יתקיים 'והי בהם' בשמחה וחיות קודש, על שזוכה לשרת את קונו ולקיים גזירת המלך.

גיוצא בדבר, לא רק תורה ומצוות יקיים בחיות ושמחת את גזירת המלך, אלא אף בכל קורות החיים הנעשים עמו, יהיה לבו מלא ביטחון שלם בה' אלקים חיים, המשגיח עליו בכל צעד לטובה. וכל הנעשה עמו בפרטות ובכללות יקבל כדין 'גזירת המלך', כך גזרה חכמתו יתברך, והריני מקבל אותה עלי ברצון, הן בדברים הדומים כמשפט שיש בהם טעם ונעימים לאדם, והן בדברים הנראים כחוקים, גזירה סתומה בלא טעם ובלא חשק, הן בטוב והן במזג, הכל שווה אצלו תמיד במידת ההשתוות. - שווה יזכה בוודאי להתקיים 'והי בהם' בחיות ובשמחה בכל עת תמיד.

[על פי 'טיב התורה' פרשא דיון עישה]

אחד מן המיוחדים בדור שלפנינו, בירושלים של מעלה שלא נתחלקה לשבטים, והכילה בקרבה מכל המינים והסוגים, היה **מורחרי יום טוב** (שם בדוי) **ציל**.

ר' יום טוב כשמו כן הוא, כל יום אצלו 'יום טוב', תמיד מתהלך בשמחה וחיות קודש, שופע מרץ ורענונות, ומשוחחר מכל מיני 'לחץ זו הדחק'. ידוע היה ר' יום טוב כבן עליה, תלמיד חכם, ועובד ה' בענוה ובמתינות ובטוב לבב.

מתוך שהתנהג במידות טובות וישרות אלו, התקבצו סביבו כמה תלמידים, בחורים יקרים וטובים שנהנו בקרבנו, ובעיקר מהשמחה שנהנה סביבו, שהיה תמיד משמח את ישראל בהצלותיו, ומעודדם בדברי חיזוק ועידוד.

טיב הלכה

נכתב ע"י הר"ר מאיר רבינוביץ שליט"א

הלכות ספירת העומר

- א. בליל שני אחר תפלת ערבית מתחילין לספור העומר (ש"ע ח"פ סי' א').
- ב. ותחלקו הפוסקים אי ספירה בזמן הזה דאורייתא או דרבנן, ודעת רוב הפוסקים שהוא מדרבנן וזכר למקדש שהקריבו העומר (נ"י ביח"ל ד"ה לספור).
- ג. צריך להקדים הספירה כמה שאפשר, כדי שיתקיים יותר מה שכתוב תמימות הנהיגה, ולכן סופרים מיד לאחר תפילת ערבית קודם עלינו (פ"ב סק"ג), ויש נוהגין לספור לאחר עלינו כדי שלא להפסיק בסדר התפילה (כח"ס ס"ק ק"א).
- ד. ומכל מקום אם לא ספר בתחילת הלילה הולך וסופר כל הלילה, דכל שלא עבר עדיין הלילה ה"ו בכלל תמימות. ומ"מ תיכף כשיזכור יברך ויספור, ולא יאמר כיון שאחרתי אחרתי ואמתין עוד מעט, לפי שכל מה שמתאחר יותר גורם אחיזה אל החיצונים (שם סק"א).
- ה. ומה שנוהגים העולם לספור אחר תפילת מעריב גם כשמתפללים מאוחר בלילה, אע"פ שעיקר חלות המצוה הוא מיד בתחילת הלילה, י"ל הטעם משום דיש ענין לספור ספירת העומר בציבור (משנ"י ח"ס סי' נ"ה בשם הש"ה ונ"י). ובשו"ת שבט הלוי (ח"ו סי' כג) כתב וז"ל: גיל ללמד זכות על ישראל, היות כי ספירת העומר הוא דבר הנשכח בקלות, ואם צריך לספור כל אחד בתחילת הלילה לבד, ואח"כ יבואו להתפלל בציבור ולא יספירו, קרוב הדבר שהרבה מאד יסכחו הספירה לגמרי, ע"כ תהיה שיספור בזמן שהציבור מתפללים, ואין הכי נמי אם מצד איזה סיבה הוא מתפלל מעריב ביחידות כמה שעות בלילה, יכול לספור בתחילת הלילה, ולא ראיתי טעם לאחר הספירה בזה עכ"ל.
- ו. אם טעו ביום המעון וברכו על ספירת העומר כשהיה עדיין יום, חוזרים לספור משתחשך בברכה כדון, והמדקדקים אינם סופרים עד צאת הכוכבים, אף דמן הדיון היה אפשר להקל לספור משתחשך אף קודם צאת הכוכבים משום דבין השמשות הוא ספק לילה ואוליין לקולא בספק דרבנן בספירה בזמן הזה שהוא מדרבנן לרוב הפוסקים, מ"מ אינו נכון להכניס עצמו לספק לכתחילה, אלא ממתינים עד צאת הכוכבים שהוא בודאי לילה, וכן ראוי לעשות לכתחילה, ומ"מ בדיעבד אף אם ביו"ב בין השמשות יצא, אבל הא"י מפקפק בזה ומצד דנכון שיחזור ויספור לאחר צאת הכוכבים בלא ברכה (ש"ע סי' ו' ופ"ב סק"ג).
- ז. המתפלל עם הציבור מבעוד יום מונה עמום בלא ברכה, ואם יזכור בלילה יברך ויספור (ש"ע סי' ט"ז גמ"י ובהל"ה מה שהאריכו בכל פרט דין זה).
- ח. הנוהגים כשיטת ר"ת ומתפללים עם הציבור ערבית קודם זמן ר"ת, נכון שיספרו עם הציבור אחר תפילת ערבית, ומשום חומרא יספרו עוד הפעם בביתם בלא ברכה (משנ"י ח"ו סי' מ"ח).
- ט. נשים פטורות מספירת העומר, דהוי מצות עשה שהזמן גרמא, ומיהו כבר שוויהו עלייהו חובה, ואעפ"כ לא יברכו כי בודאי יטעו ביום אחד, וגם ע"פ הרוב אינם יודעים פירוש המילות (מ"ב סק"ג, ועי' בספר אורחות רבינו (ח"א) הביא שהיו הנשים נוהגות לספור והיו מזכירין בכל לילה, וכ"כ בספר הליכות אבן ישראל שהיה מורה לשואלים שהנשים יכולות לברך אין ידאגו לעשות איזה תזכורת שלא יסכחו מלספור, וכ' בערוה"ש דנהוג לברך ולמנות ככל מצות עשה שהזמן גרמא שהנשים נוהגות, כשופר וסוכה ולולב, ובשו"ע הרב ס"ב כ' בדמקצת מדינות שמו הנשים מצוה זו עליהם חובה ואין חשש איסור במה שהן מברכות עליה אף שהם פטורות ממנה).
- י. אשה שהדליקה נרות שבת, ולאחר ההדלקה נזכרה שלא ספרה עדיין ספירת העומר, יכולה לספור עד שקיעת החמה, ותוכל לספור אח"כ בשאר הימים בברכה (הליכות אבן ישראל).
- יא. וכן האיש ששכח לספור בליל שיש, וזכור ביום לאחר שקיבל עליו שבת מבעוד יום, יספור מיד בלא ברכה, ושאר הימים יספור בברכה (ש"ע ח"א ח"ו סי' צ"ט אות ז).
- יב. מצוה על כל אחד לספור לעצמו ואין האחד יכול להוציא את חברו, וי"א שאם שמע מחברו שספר וכיון לצאת וגם חבריו כיון להוציא יצא, ולכן אע"ג דלכתחילה בודאי צריך כל אחד לספור בעצמו, אף בדיעבד אם שמע מחברו וכיון לצאת, יחזור ויספור בלי ברכה (ש"ע סי' א' ופ"ב ובהל"ה שם).
- יג. וכל זה בספירה עצמה, אבל בברכה שמברכים על הספירה לכו"ע אפשר לצאת ע"י חברו אפילו אם הוא בקי, אמנם מנהג כל ישראל שכל אחד מברך וסופר לעצמו ואין סומכים על הש"ץ, אכן אם יש לו ספק באיזה ענין שצריך לספור בלי ברכה, נכון לשמוע הברכה מפי אחרים, ויחשוב בדעתו לצאת בהברכה אם הוא מחויב בדבר, וחבריו יכונן להוציא בברכה (פ"ב סק"ג ושה"ש שם).
- יד. כתב הש"ה (פ"ב סק"ג ח"ו סי' צ"ט) כי במקום שיש חבורה שמתפללים מעריב בזמנו ראוי להתחבר להם בימי הספירה, כי אז מצוה גוררת מצוה, ק"ש בזמנו וספירה בציבור.
- טו. אם סיים אמירת הנוסח שקודם הספירה לאחר ספירת הקהל, לא הפסיד בכך את ההידור של ספירה בציבור (הלי"ה פ"א סי' ב' בהש"ה).
- טז. מה שאומרים בנוסח שקודם הספירה הגני מוכן ומזומן לקיים מצות עשה של ספירת העומר, אין בזה חשש אפילו למי"ד ספירה בזמן הזה מדרבנן, דיש לפרשו גם על מצות עשה דרבנן, ופשוט שא"צ לכונן בשעת קיום המצוה אם הוא מן התורה או מדרבנן, ומה שאומרים כמו שכתוב בתורה יש לפרשו דחכמים תיקנו מצוה זו כמו שכתוב בתורה לעשות זכר למקדש (ש"ע סי' א' ס"ב).

טיב התחזקות

שבע שבתות

ישראל נגאלו ממצרים כדי לקבל את התורה

לא בכדי עשה עמנו הקב"ה נסים ונפלאות אשר לא היו כמוהם מימות עולם, ולא לשווא הוציאנו מעול עבדות לחירות עולם, לא היה כל זאת אלא בגלל שהקב"ה בחר בנו להיות לו לעם, ולמען נחול את התורה הקדושה ונעסוק תדיר בחוקי חורב, זה היה כל הסיבה והתכלית אשר למענה עשה הקב"ה שפטים גדולים במצרים ובאלוהיהם, והציגו וגאלנו מידי עריצים חדים. ידועים למאד דברי החינוך במצוות ספירת העומר (מצוה שו), בו הוא מסביר במתקן לשון את התכלית הגדול של יציאת מצרים, ומדוע ציווה לנו הקב"ה לספור ספירת העומר חמשים יום, וזה לשונו: "משרשי המצוה על צד הפשט, לפי שכל עיקרן של ישראל אינו אלא התורה, ומפני התורה נבראו שמים וארץ וישראל, וכמו שכתוב (ירמיהו ל, כה) 'אם לא בריתי יומם ולילה וגו'', והיא העיקר והסיבה שנגאלו ויצאו ממצרים כדי שיקבלו התורה בסנין ויקיימוה".

"וכמו שאמר השם למשה (שמות ג, יב) 'זה לך האות כי אנכי שלחתיך בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלקים על ההר הזה', ופירוש הפסוק כלומר, הוציאך אותם ממצרים יהיה לך אות שתעבדון את האלקים על ההר הזה, כלומר, שתקבלו התורה שהיא העיקר הגדול שבשביל זה הם נגאלים והיא תכלית הטובה שלהם, וענין גדול הוא להם, יותר מן החירות מעבדות, ולכן יעשה השם למשה אות צאתם מעבדות לקבלת התורה, כי התפל עושין אות לעולם אל העיקר".

"ומפני כן, כי היא כל עיקרן של ישראל ובעבורה נגאלו ועלו לכל הגדולה שעלו אליה, נצטוו למנות ממחרת יום טוב של פסח עד יום נתינת התורה, להראות בנפשנו החפץ הגדול אל היום הנקבד הנספך ללבנו, כעבד ישאף צל, וימנה תמיד מתי יבוא העת הנספך אליו שיצא לחירות, כי המנין מראה לאדם כי כל ישעו וכל חפצו להגיע אל הזמן ההוא", עכ"ל.

מעלת התורה בימי הספירה

ומתוך שלמדנו שכל המטרה ביציאת מצרים אינה אלא בכדי להגיע אל היום המקוה של קבלת התורה, הרי שיש לנו לנצל את הימים שבין פסח לעצרת, ולהכין את נפשותינו ורוחותינו שנהיה ראויים לקבל את התורה, ואין לך הכנה ראויה יותר מעצם הלימוד בתורה הקדושה בימים האלו, שידוע סגולת וגדולת הימים הללו יותר משאר הימים שעל פני כל השנה כולה.

אף חשיבות מיוחדת יש להתורה שנלמדת בימים האלו, ובכוחה להעלות את האדם עד אין שיעור וגבוה, ויובן ביותר על פי המעשה הידוע ממזמן הגר"ח ז"ל ונשפלה שהיה מקפיד ביותר על הטבילה במקוה, והיה נותן טעם לזה, כי אם בכח הטבילה להפוך גוי להיות יהודי, על אחת כמה וכמה, כאשר היהודי הולך לטבול במקוה, אין לשער עד כמה הוא מתעלה על ידי זה עד אין שיעור.

ובדרך זו ניתן לומר גם לענייננו, שאם בימי צאתנו ממצרים מעמך הבכא, יכולנו להיהפך בתקופה זו של ימי הספירה עד לעם הנבחר, ואחר שהיינו שרויים במ"ט שערי טומאה, כל שכן שימים אלו יכולים להעלות אותנו, שנעלה עוד במעלות רמות בהתקייבות להש"ת. ולכן, צריך מאד להקפיד לנצל כל רגע ורגע מתקופה כה נשגבה, שהרי חיש מהר כצבי תברך, ומי שטרם בערב שבת יאכל בשבת.

עסק התורה באלו השבתות

ואם בימות החול כן, הרי שבשבתות של ימי הספירה על אחת כמה וכמה, שאז צריך להתחזק ביותר בתורה ובעבודת הש"ת, שהלא כבר אמרו רבותינו בירושלמי (ע"א) "לא ניתנו שבתות וימים טובים אלא לעסוק בהן בדברי תורה", ואילו השבתות של ימי הספירה מקודשים גם בקדושת השבת וגם בקדושת המועדות, כדכתב ב'שפת אמת' בפרשת אמור (תרמ"ב) שלכן הכניסה התורה (ויקרא פרק כג) את פרשת ספירת העומר בין שאר כל המועדים, כדי לומר לנו שגם ימי העומר מקודשים בקדושת יום טוב, וימי הספירה הם כחול המועד, המתחילים בתג הפסח ונשלמים בתג השבועות.

בפרט שכבר נודע מן מספרים וסופרים שהעסק התורה בשבת קודש יש לה ערך הרבה יותר מן התורה שלומד בימות החול, שאף בעריכה אין לנו השגה כלל וכלל, וכמו שכתב בספר 'בן איש חי' (שנה שניה, פ"ר שמות) בשם המקובלים, "גדול הפועל הנעשה מעסק התורה ביום שבת, אלף פעמים יותר מן הנעשה מעסק התורה של ימי החול", עכ"ל.

וראה ב'מאור ושמש' (פרשת ראה), שם מדקדק בלשון הכתוב (ויקרא כג, טו), "וספרתם לכם וגו' שבע שבתות תמימות תהינה", ומדוע כתבה התורה 'שבע שבתות' ולא 'שבע שבועות', אלא משיב בזה הלשון: "אמנם ירמוז בזה, שצריך האדם להמשיך על עצמו בשבתות שבימי הספירה בכל שבת תוספת קדושה עד חג השבועות, כדי שיהיה יכול בתג השבועות לבוא לקדושת קבלת התורה".

אותו תעבוד ובו תדבק ובשמו תשבע

עתה בא וראה מה שכתב ב'שפת אמת' (בהר תרמ"ז) בגדול מעלת עסק התורה בימים אלה בכלל ובשבתות הספירה בפרט: "בשבת קודש יעשה כולו תורה, כמו שאמרו במדרשים שיש בו הארה מקבלת התורה. ובאמת באלה הימים מפסח עד שבועות נמשכו בני ישראל אחרי יתברך עד שזכו לקבלת התורה, לכן וודאי נשאר רשימה באלה ימי הספירה, וכתב (דברים י, כ) 'את ה' אלקיך תירא אותו תעבוד ובו תדבק ובשמו תשבע'. והוא רמז לאלה הימים, כי בפסח שיצאנו ממצרים להיות עבדי ה' - בחינת 'אונות תעבוד', דכתיב (שמות יג, ה) 'ועבדת את העבד הזה תחדש הוזה'. ואמרו, שאין לך עבודה אחרת אלא זו הוא רמז להשבתת שאור. 'ובו תדבק' - הוא ימי הספירה, כמו שאמרו ז"ל 'ואין אפשר לדבוק בשכינה אלא אכולה אלא הדבק במידותיו, וימים אלו הם לחקן המדות. 'ובשמו תשבע' - חג השבועות. אוריינתא כולא שמה דקדוה, והוא הכח של התורה שמסייע לעובדי ה', כמו שנאמר (משלי י, י) 'מגדל עוד שם ה' בו ירוץ צדיק'".

טיב הקהילה

יו"ל ע"ק הילה שבתי בבית ד'

בנשיאות מורנו ורבנו הרב צרבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

טיב הפרשה

ההתמודדות עם הנסיון

יפוג תוקפו של הנסיון. אלו הדברים צריכים לשמש כנקודת אור גם בכל ימות השנה, לפעמים נמצא האדם בזמני עליה ואז עליו לדעת שאי אפשר לדעת מה יולד יום, ועל אף שלעת עתה נדמה לו שלעולם לא יבוא לידי תקלה, אפשר שברבות הימים יבוא היום שבו יעמידו אותו בכור המבחן ויפול בקטנות המוחין, ועל כן כבר לעת עתה בעידן בעידן של גדלות מוטל עליו להתקן לו עצה ומבוא לחלץ את עצמו מיום זעם, ע"י שיתבונן בגנות הרעות ובאפסיותם, ואז גם כשיבוא לעת נסיון תהיה לו אחיזה מימי הטובים אשר בהם כבר הסיק לעצמו כי אין בפתויים אלו שום תוקף ומשמעות ועל ידי זה יזכה להיחלץ מן המיצר.

גם כשנמצא האדם בעת קטנות ולא זכה עדיין לבחינת גדלות, ועדיין אינו יודע שקושי הנסיון הוא הכל וריק, עליו לדעת שהנסיון הוא רק לשעה, וגם ידיעה זו בכוחה לחזקו בעת צר.

כדברים האלו דרש הרמב"ם מקאברין ז"ע על מאמר הכתוב (שמות טז, ו) 'ערב וידעתם כי ה' הוציא אתכם מארץ מצרים, ובוקר וראיתם את כבוד ה' ערב' בעת שהאדם הוא בבחינת ערב היינו שהוא בקטנות המוחין, וכתוצאה מכך נתבצר לו להיצר מקום בלבו לפתוחו לעבור את פי השם, ונדמה לו להאדם כי לא יוכל לו ליצור, אז העצה היא 'ידעתם כי ה' הוציא אתכם מארץ מצרים' כלומר אל יפול לבבו לחשוב כי לא יוכל לו, כי כבר היה לעולמים שהיו משועבדים לפרעה במצרים ונדמה היה כי לא תהיה לנו תקומה נגדו, כפי הידוע שמכח הכשפים שלהם לא היה ביכולת שום אדם לברוח משם, ולא עלה על דעת שום אדם שברבות הימים יסור צילם של המצרים ויוצח לעין כל שאין ממשות בקליפת הטומאה שלהם, אך הקב"ה ברוב רחמי הראה לבסוף כי אין ממשות לתוקפה של אותה קליפה, וכשהגיע הקץ נתבטלו כל הרוחות הודות חכו ישראל לפדות ורווחה. וכמו כן מוטל על האדם לדעת שכאז כן עתה, ואם נדמה לו שיש ממשות באלו הרוחות המעוררים בו נסיון להרע, לא יפול ברוחו לחשוב מחשבות כי לא יוכל לו להיצר מאחר שאינו רואה מוצא להרוח הדולג אחריו, ועליו לדעת כי לאמיתו של דבר אין שום ממשות בהם, ואינם אלא לשעה כדי לנסותו, ועל כן כל שעליו לעשות הוא להחזיק מעמד עד אשר ירחמו עליו מן השמים, ואז יונח שלא היה זה כי אם דמיון בעלמא.

כמו כן כשהאדם הוא בזמן של עליה בחינת 'בוקר' ואז כשדעתו בהיר ומכיר כי אין ממשות באלו הרוחות שמעורר היצר, אז 'וראיתם את כבוד ה' כלומר אז מוטל עליו לדעת שאסור לו להאמין בעצמו עד יום מותו, כי כל זאת אינו אלא בחינת כבוד ה' היינו חסדי המקום ברוך הוא, שהגן עליו ממיזמת היצר, אך יידע עצמו נמצא בעולם חומרי ויתכן מאוד שברבות הימים יפול גם הוא לבחינתו של קטנות ויתעורר גם בו נסיון קשה מרוחות היצר, ועל כן מוטל עליו כבר בזו השעה להכיר במיזמותו של היצר, וכבר מראש יתבונן במהותם שאינם כי אם הכל ורעת רוח, ובאות תהיה לו תקומה ברגעיו הקשים, כי גם אם יתאוו אז להרע תהיה לו ידיעה זו למשיב נפש, ועל ידי זה יתחזק עד יעבור זעם. הש"ת יהיה בעזרו שלא נכשל ע"י מיזמותו של היצר, ונזכה ללכת בתום בדרכי הש"ת.

הנה, בפרשה זו מפרטת התורה כל איסורי עריות, ולפלא הוא שדוקא אלו המקראות קוראים אנו ביום המקודש ביותר הוא 'יום הכיפורים', ותמיה זו מתעורר בכל אדם בבואו לעת הקריאה הזאת, על מה ולמה קבעו קריאה זו המיועדת לשעה שהאדם הוא במדרגה פחותה מאוד ומתאוו לחטאים גרועים ופחותים בו בשעה שהאדם נמצא בשיא מעלתו, אחר שהתורה על חטאיו כמה וכמה פעמים, ואחר שזיכר את עצמו בצום ובבכי על חטאיו, ואינו חפץ מעתה כי אם לחזות בנועם ה', דוקא בזו השעה באים ומעוררים אותו על ענינים השייכים להפחותים שבכם, והלוא מן הראוי היה לקבוע בזו השעה את הקריאה במקראות המעוררים את האדם להחזיק מעמד במצבו הנוכחי ליראה ולאהבה את בוראו ולהיות שמח בחלקו שזכה להיות מעובדי מלכו של עולם ולא להזכירו דברים פחותים שהמה מחוץ לאותה בחינה ומעלה של יום הכיפורים.

ואפשר כי להורות הוא בא אל האדם המתעורר בתשובה, שעל אף שלעת עתה מתמרמר הוא מאוד על עוונותיו, ואור קדושת היום גורם שהחטא בוי ומשווק אצלו, ונדמה לו ששוב לא ישוב לכסלה, עליו לדעת כי ברבות הימים יוכלו להתעורר בו שוב רצונות שליליים ובלתי רצויים, ועל כן כבר מעכשיו עליו לקבל עול מלכות שמים לכל יסוג אחריו גם בזמנים הקשים בעת אשר יתעלה בו היצר ויבקש להמיתו ע"י החטאים. כי אם לא יידע האדם בעת תשובתו על הזמנים הקשים שעלולים לבוא עליו אפשר שאין תשובתו חשובה, שהרי אפשר שכל התעוררותו הוא מחמת עמדו בשעה של התעלות, אך לאמיתו של דבר אינו חפץ לקבל עליו עול מלכות שמים בכל מצב, ואף שמפרש בפיו שמקבל עליו קבלה גמורה לכל ישוב לכסלה, אפשר שאילו היה זוכר את מעמדו בשעת נסיון לא היה מקבל זאת על עצמו, ועל כן מזכירים לו לאדם שישנם עוד בחינות ומצבים ולא כל העתים שווים, ואם חפץ הוא בתשובה כדבעי מוטל עליו לקבל שבכל מצב שהוא לא יסוג מרצונו של הקב"ה.

מאידך חפצים בכך לחזק את האדם כשמוכרים לפניו הבחינות הפחותות, כי בזו השעה מאחר שהינו נמצא בזמן של עליה תעורר תמיהה בלבו, כי מי הוא זה אשר יתאוו לעבור על החמורות האלו? האין יתכן שיבוא האדם לידי דיוטא תחנתה כיו? ויתכן שגם תעורר בו התמיה לשם מה הייתה התורה צריכה להזהיר על כך? כפי שיכול כל אדם לראות שבעמדו בזמני עליה מתעורר בו התמיה אין יתכן שיבוא לידי נסיון בעניני קטנות, ואז יתעוררו אצלו זכרונות מימי קדם את הפעמים בהם היה הוא עצמו בבחינה של קטנות וגם על ראשו עברו כמה וכמה נסיונות אשר לעת עתה אינו יודע האין עלתה על דעתו לנסות מרצון העליון, ובזו השעה ייווכח כי כל אלו הנסיונות אינם ענין של ממשות, ואינם כי אם מיזמות היצר המגדיל את דמיונו של האדם כאילו יש ממשות בפיתויו, ועל כן לעת עתה כשאין מנסים אותו מן השמים מניחים אותו להכיר שלא היה באלו הנסיונות כי אם הכל ורעת רוח, ומכאן יקבל חיזוק גם על להבא כי מעתה שוב לא יתפעל כשיתעורר היצר בקרבו שוב את הרוח שטות, ויהיה אותה שעה סימן לדרכו הלאה, כי גם כשיפול שוב לקטנות ויצטרך להתמודד שוב עם נסיונות קשים ומרים יזכיר לו את אותן הרגעים אשר בהם הסיק במחשבתו כי אין באלו הפיתויים שום ממשות, ותועיל לו מסקנא זו לבטל את התפעלותו מהמיזמות הכחזות עד אשר יעבור זעם

פרשת אחרי

כ"ט ניסן תשע"ט

גליון 458

זמני הדלקת הנרות ומוצ"ש

הדר"ג 6:40

מוצ"ש 7:55

ר"ת 8:33

סוף זמן קריאת שמע ותפילה

סו"ק ש"א 8:28

סו"ק ש"ב 9:14

סו"ת א' 9:51

סו"ת ב' 10:22

טיב המערכת

השוכן איתם

אחד מגדולי ישראל יצא בעיצומו שם יום השבת לרחוב והנה הוא רואה בחור אחד שעד לא מכבר היה בחור כשר, ולגודל הצער נמשך הבחור אחר חברים רעים, עד שפרק לגמרי עול תורה ומצוות רח"ל וישב בעיצומו של יום השבת עם חבריו ברחובה של עיר ועישן סיגריות, אותו גדול, מתוך שהכיריו לאותו בחור, ניגש אליו ולאחר שברכו בברכת שבת שלום, אמר לו, דע לך כי בשמים יתבעו אותך על הביטול תורה שאתה עושה בזמן זה! הבחור צחק ואמר: רבי, אולי אינך רואה טוב, אני מעשן בשבת, אז אתה מדבר אתי על ביטול תורה? ענה לו הרב, אמנם רואה אני היטב לצערי, אבל דע לך שמלבד חילול שבת בפרהסיא, ידונו אותך גם על הביטול תורה על הזמן הזה! הדברים נכנסו ללבו של הבחור ולא הניחוהו עד שחזר למוטב.

וכן יעשה לאוהל מועד השוכן איתם בתוך טומאותם, מפרש רש"י: 'אף על פי שהם טמאים שכניה בנייהם', דבר זה חיזוק הוא עבור כל אחד מישראל, כי דרכו של היצר היא לפתות את האדם לדבר עבירה, ואח"כ הוא משכנע אותו שהקב"ה אינו חפץ בו עוד ח"ו, וזהו שקר גדול, כי הקב"ה נמצא תמיד עם כל יהודי בכל מקום שיהיה, גם אם ח"ו נפל למקומות הכי שפלים, עליו לדעת שהקב"ה נמצא אותו שם, וזה מה שאומר לנו רש"י הקדוש: 'אף על פי שהם טמאים שכניה בנייהם'.

אמנם ההרגשה שכביכול הקב"ה אינו נמצא אתי, נגרמת עקב המסכים, כי כל עבירה שאדם עובר יוצרת מסכים - מחיצות, המבדילים בינו ובין הקב"ה, ולכן הוא מרגיש וחושב כי הוא מרוחק, הוא חושב שהוא מגורש מבית המלך, אבל אין זה נכון, כי ישראל נקראים 'בנים', כמש"כ 'בנים אתם לד' אלקיכם, ואבא לעולם אינו מגרש את בנו אף אם הוא חטא כלפיו, וברגע שיהיה חוזר בתשובה מסתלקים המסכים - המחיצות, ואז יראה שהקשר עם הבורא הוא נצחי ולעולם אינו מתנתק, גם לא 'בתוך טומאותם'.

(עפ"י טיב התורה-אורי)

זמני קבלת קהל בבית מורנו ורבנו שליט"א

אך ורק בתא קולי שפספרו

052-7168366

ניתן לשפוע את שיחותיו של מורנו ורבנו שליט"א בפספר פיוחד וישר

לשיחות בלשון הקודש: 073-2951320

לשיחות באידיש: 073-2951321

טיב

ההודעות

י"ר הועדה הרוחנית: ר' יעקב רבינוביץ | עורך: ש. גולדשטיין

א

YOUR FREE AD HERE! Send your artwork to mitzvos@ramapost.com to secure your ad space.

**POMONA
ENTERPRISES CORP.**
Custom Home Builders
845-354-0018

www.POMONAENTERPRISES.com

YOUR LOGO HERE

ROCKLAND TRANSFERS CAR SERVICE

- ◆ Airport car service (departures and arrivals)
- ◆ City to City
- ◆ Per Hour Hire
- ◆ School (out-of-town) Drop-off and Pick-up
- ◆ Reliable and Safe
- ◆ Fixed Rates
- ◆ No Added Fees
- ◆ Credit Cards Accepted

**Easy
Booking
Online**

Reserve Online
www.RocklandTransfers.com
Call / Text
(845) 288-8888

ACHDUS | אַחַדוּת
ENTERTAINMENT | עֵת הַבֹּרֵךְ

**ENTER A NEW UNIVERSE
OF KOSHER ENTERTAINMENT**

as eighth grader Aryeh Rosen struggles with one of his greatest and most dangerous missions...GETTING UP ON TIME!!!

WHAT CONNECTS ARYEH WITH AN ANCIENT STORY FROM THE DAYS OF THE FIRST TEMPLE?

WHO IS THE CHACHAM CHINOM, AND WHAT'S HIS CONNECTION TO ARYEH'S REBBE, RAV MARKOWITZ?

WHAT SLEEPS UNDER THE KOTEL, AS IS ABOUT TO AWAKE, OPENING A DOOR THAT WILL CHANGE THE WORLD FOREVER?

WITH EVERY ISSUE IN BOTH HEBREW AND ENGLISH

WWW.ACHDUTENT.COM f t i n @AchdutEnt ComicKong

SUBSCRIBE ONLINE!

FILL OUT THE ONLINE FORM TO SUBSCRIBE:
RAMAPOST.COM/SUBSCRIBE-DIVREI-TORAH

בס"ד

Ramapost offers a weekly printed subscription to the following Divrei Torah:

Please fill out the online form at RAMAPOST.COM/SUBSCRIBE-DIVREI-TORAH to subscribe. We ask that your free printed divrei torah be picked up every Friday at our Monsey (Rt 59) or Wesely Hills/Pomona location.

Ram HaTorah

Compilation of Divrei Torah
(English & Hebrew)

Ramapost.com/ram-hatorah
SEE BELOW

Meoros Hatzadikkim

Dvar Torah &
Weekly Yahrzeits
(English)

Ramapost.com/meoros-hatzadikkim

Hitkashrut

(Hebrew)

Sichat Hashavua

(Hebrew)

Ohr Chaim

(Hebrew)

Torah Wellsprings

R' Elimelech Biderman
(English \ Yiddish)

רם התורה

SEE BELOW FOR THE DIVREI TORAH
THAT ARE CURRENTLY INCLUDED
IN RAM HATORAH:

**ENGLISH
DIVREI TORAH**

COMING SOON: ענפי ארץ
ALL NEW ORIGINAL CONTENT

TIV HAKEHILA • SHVILEI PINCHAS • AREIVIM • MIZMOR L'DOVID • PENINIM • KINDER TORAH • PARSHA PSHETEL • RAV BRAZIL

RAM HATORAH is a free weekly compilation of divrei torah that is organized, printed and distributed by Ramapost to hundreds of readers. You can view/download past and present editions at

RAMAPOST.COM/RAM-HATORAH. טיב הקהילה • שבילי פנחס • דברי חזקו והתעוררות • חוט של חסד • המברך • דברי שי"ח

FOR MORE INFORMATION PLEASE CONTACT MITZVOS@RAMAPOST.COM

RAMAPOST
MARKETING | DESIGN | PRINT | MAIL

info@ramapost.com | www.Ramapost.com

P: 845.369.9600 | F: 845.369.9601

382 Route 59 Suite 264, Airmont, NY 10952

בסייד • כט' ניסן תשע"ט • 4 מאי 2019 • מאנסי: הדלקת נרות - 7:37 • מוציש"ק - 8:42 • ISSUE #029

רס התורה

דברי תורה מודפסים ומופצים על ידי ראמפוסט

פרשת אחרי מות

בקרוב! ענפי ארז
מקורי תוכן חדש

**דברי תורה
עברית**